Wtorek
16.12.2025

| **6,00 ZŁ** w tym 5% VAT

Legnica | Lubin

panorama legnicka

www.legnica.naszemiasto.pl

Nr 50

FOT. PIOTR KRZYŻANOWSKI

LEGNICA

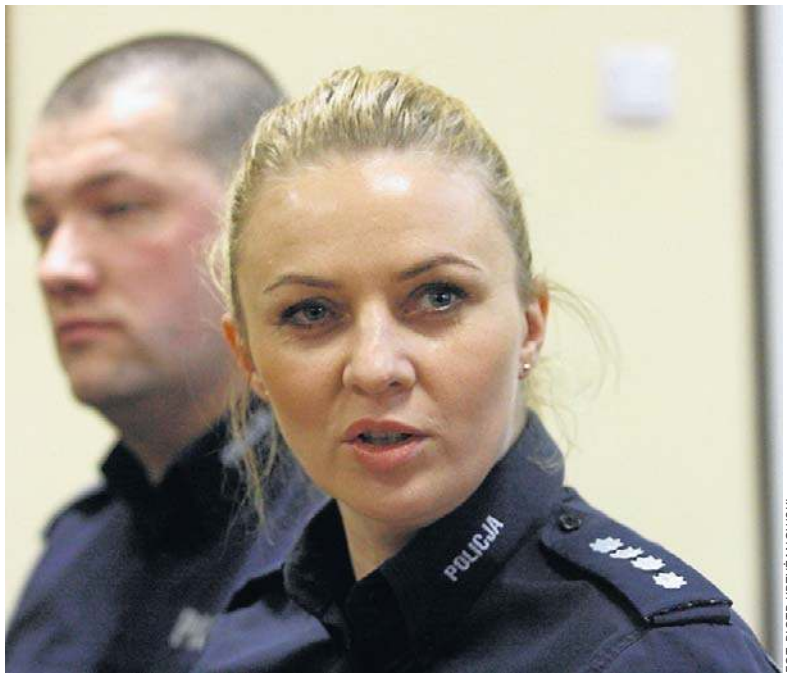
NA RYNKU SPOTKAŁY SIĘ DWA... JARMARKI ŚWIĄTECZNE PREZENTY I ATRAKCJE

str. 10-11

WARSZAWA/LEGNICA

Szefowa legnickiej komendy wyróżniona medalem za osiągnięcia w policyjnej pracy

Inspektor Anna Farmas-Czerwińska z Medalem 100-lecia służby kobiet w Policji **str. 4**

FOT. PIOTR KRZYŻANOWSKI

LEGNICA

FOT. PIOTR KRZYŻANOWSKI

Minister wyprowadzi szkołę muzyczną z Akademii Rycerskiej

Miasto odda Zespół Szkół Muzycznych ministerstwu kultury. To będzie rewolucja **str. 3**

SPORT

Piłkarze Miedzi w styczniu pojadą do Turcji. Zagrają sparingi z mocnymi drużynami **str. 18**

LUBIN

Czy pielęgniarka mogła skrzywdzić... 258 pacjentów hospicjum? Prokuratura liczy na opinie biegłych **str. 3**

LEGNICA

Radny miejski przed sądem. Oskarżony o przemoc psychiczną i fizyczną wobec żony **str. 5**

Nr ISSN 1234-5393
Nr indeksu 272655

eprasa.pl a8fb8ecb1e

FOT. EWA BEM FB

LEGNICA

Ewa Bem na początek roku 2026

Nowy rok w Legnicy rozpocznie się muzycznym wydarzeniem, które z pewnością przyciągnie miłośników jazzu i dobrej piosenki. W sobotę, 3 stycznia 2026 roku o godzinie 18:00, w Sali Manežowej Akademii Rycerskiej (wejście od ul. Ojców Zbigniewa i Michała) odbędzie się Koncert Noworoczny w wykonaniu Ewy Bem oraz Andrzeja Jagodzińskiego Band.

Bilety dostępne są w cenie 150 zł, a także 280 zł za pakiet duet, który można nabyć wyłącznie w przedsprzedaży. Wejściówki dostępne są w Galerii Satyrykon oraz w serwisie eBilet.pl. W dniu wydarzenia bilety kosztować będą 180 zł.

Usłyszymy premierowy program „Ewa Bem – Moje Piosenki", w którym znalazły się zarówno mniej znane utwory z dorobku artystki, jak i jej największe przeboje. Nowe aranżacje autorstwa Andrzeja Jagodzińskiego i Roberta Majewskiego nadają kompozycjom świeże brzmienie – pełne elegancji, liryki i energii. Koncert będzie okazją do odkrycia muzycznych perełek i spojrzenia na twórczość Ewy Bem z nowej perspektywy.

Remont katedry dobiega końca

Piotr Krzyżanowski
Legnica

Po wielu miesiącach demontowane są rusztowania przy wieży katedralnej. Prace zmierzają do końca.

Jak już informowaliśmy, na tym etapie remontowana była wieża, portale i cokoły w ramach zadania „Konserwacja elewacji wieży gotyckiej katedry pw. św. Ap. Piotra i Pawła w Legnicy". Prace remontowe współfinansowane są z Rządowego Programu Odbudowy Zabytków w ramach Polskiego Ładu, oraz ze środków Województwa Dolnośląskiego.

Przypomnijmy, że w sierpniu podczas remontu doszło do odkrycia na wieży kapsuły czasu z końca XIX wieku. Z miedzianej tuby wydobyto 4 dokumenty oraz 35 monet. Kapsuły takie świadomie umieszczane są najczęściej w kopułach wież kościelnych bądź ratuszowych, podczas prac budowlanych lub remontowych. Depozyty zawierają głównie dokumenty, monety, fotografie lub gazety, będące przesłaniem dla następnych pokoleń. W październiku umieszczono na wieży nową kapsułę z dokumentami, monetami i innymi przedmiotami z naszych czasów.

FOT. PIOTR KRZYŻANOWSKI

FOT. UM LEGNICA

LEGNICA/UL.JAWORZYŃSKA

Budują rondo- będą utrudnienia

Powstające rondo usprawni ruch drogowy przy Legnickiej Specjalnej Strefie Ekonomicznej i na zjeździe na autostradę A4. Na budowie ronda przybul. Jaworzynskiej po 15 grudnia wystąpią utrudnienia w ruchu.- Wykonywane będą roboty na jezdni zachodniej, ruch będzie odbywał się po nowo wybudowanych jezdniach po stronie wschodniej i po części ronda - informuje Grzegorz Koczubaj z legnickiego ratusza.

Na rondzie trwa obecnie układanie warstw bitumicznych. W zakresie prac instalacyjnych trwa też budowa kanału w obrębie ul. Miejskiej. Do zakończenia pozostało wykonanie ok. 120 metrów kanału.

- Zakończenie tych robót planowane jest do końca roku. Dotąd zakończono już większość prac instalacyjnych związanych z elektryką, pozostaje tylko do sfinalizowania rozpoczęta procedura przepięcia linii kablowej średniego napięcia. Wykonywany jest także końcowy odcinek drogi w kierunku osiedla Sienkiewicza - mówi Koczubaj. Otwarcie nowego ronda planowane jest na pierwszą połowę 2026 r. EG

TEL. 573 845 562/PONIEDZIAŁKI I ŚRODY, GODZ. 14-18

Bezpłatny telefon porad prawnych dla dolnośląskich seniorów. Skorzystaj!

Aby skorzystać z bezpłatnej porady prawnej wystarczy zadzwonić pod nr 573 845 562, a po odsłuchaniu komunikatu wcisnąć cyfrę „1". Z Telefonicznego Punktu Porad Prawnych mogą korzystać osoby, które ukończyły 60. rok życia i mieszkają w woj. dolnośląskim. Dyżury - w poniedziałki i środy, w godz. 14-18. Celem Telefonicznego Punkt Porad Prawnych dla seniorów jest m.in. zapewnienie możliwości uzyskania porady osobom starszym, także seniorom, których nie stać na opłatę porady. Chodzi też o wspieranie mieszkańców wsi, skąd trudniej dostać się do prawnika. To także troska o ludzi chorych, niepełnosprawnych, potrzebujących pomocy prawnej. Telefoniczny Punkt Porad Prawnych jest inicjatywą Fundacji Przyszłość.

ZGŁOŚ AWARIĘ/USTERKĘ W MIEŚCIE: (76) 729 99 95

Legnicki Telefon Pierwszego Kontaktu

Pod numerem telefonu (76) 729 99 95 mieszkańcy Legnicy mogą zgłaszać różnorodne usterki i awarie związane z infrastrukturą komunalną.

Zgłosić będzie można:
- uszkodzone latarnie;
- uszkodzone ławki;
- uszkodzone elementy placów zabaw;
dziury i ubytki w drogach;
- porzucone wraki pojazdów;
- rozrzucone śmieci;
- dzikie wysypiska.

Zgłoszenia będą przekazywane do odpowiednich służb, co ma zagwarantować szybkie i skuteczne reakcje, a docelowo podnieść jakość życia w Legnicy.

ZDJĘCIE DNIA

FOT. PIOTR KRZYŻANOWSKI

Na sztucznym lodowisku Ośrodka Sportu i Rekreacji przy ulicy Sejmowej odbyła się w niedzielę, 14 grudnia, impreza inaugurująca nowy sezon jazdy na łyżwach. Zobaczyliśmy pokaz Teatru Jednej Miny. Bilet normalny (jednorazowy, 45 minut) kosztuje 14 zł, ulgowy 10 zł, Karta Dużej Rodziny - 7 zł/os.Bilet normalny (wraz z wypożyczeniem łyżew) - 22 zł, ulgowy - zł, Karta Dużej Rodziny - `11 zł/os. Karnet normalny (6 wejść) - 70 zł, ulgowy - 50 zł, Karta Dużej Rodziny - 35 zł.
PK

panorama legnicka
Nakład do 1000 egz.

SZEF REDAKCJI LOKALNEJ: **Mateusz Różański, m.rozanski@gazeta.wroc.pl;** BIURO OGŁOSZEŃ: **Michał Jarema, tel. 514 800 870, michal.jarema@polskapress.pl;**
PRENUMERATA: **tel. 71 727 62 37;** DRUK: **Polska Press Oddział Poligrafia, 41-203 Sosnowiec Milowice, ul. Baczyńskiego 25a.** WYDAWCA **Polska Press Sp. z o.o. ul. Domaniewska 45, 02-672 Warszawa, tel. 22 201 44 00, fax: 22 201 44 10.**
PREZES ZARZĄDU POLSKA PRESS GRUPY **Zenon Nowak**. PREZES MAKROREGIONU **Robert Glinkowski**. PROJEKT GRAFICZNY **Tomasz Bocheński**

POLSKA PRESS GRUPA

©℗ - umieszczenie takich dwóch znaków przy Artykule, w szczególności przy Aktualnym Artykule, oznacza możliwość jego dalszego rozpowszechniania tylko i wyłącznie po uiszczeniu opłaty zgodnie z cennikiem zamieszczonym na stronie www.polskatimes.pl/tresci i w zgodzie z postanowieniami niniejszego regulaminu.

eprasa.pl a8fb8ecb1e

EDUKACJA PLACÓWKA PRZEPROWADZI SIĘ DO OBIEKTU PRZY UL. RYCERSKIEJ

Minister przejmie szkołę muzyczną w Legnicy

Edyta Golisz
Legnica

Wiceminister Sławomir Rogowski i prezydent Legnicy Maciej Kupaj podpisali porozumienie o przekazaniu Zespołu Szkół Muzycznych im. F. Chopina w Legnicy pod władanie ministerstwa.

FOT. EDYTA GOLISZ/ZESPOŁ SZKÓŁ MUZYCZNYCH

Porozumienie ws. przejęcia szkoły podpisano w piątek, 12 grudnia

Porozumienie zostało podpisane w piątek, 12 grudnbia. To oznacza, że miasto nie będzie organem prowadzącym szkołę muzyczną. Placówka zmieni też siedzibę - zostanie przeniesiona z Akademii Rycerskiej do budynku byłego Zespołu Placówek Specjalnych przy ul. Rycerskiej. Tam, gdzie do niedawna działało centrum dla uchodźców z Ukrainy.

W myśl podpisanego porozumienia, zmiany mają nastąpić w 2027 r. Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego przejmie legnicką szkołę muzyczną 1 stycznia 2027 r. Wówczas rozpocznie się remont nowej siedziby przy ul. Rycerskiej.

- Jestem realistą jeśli chodzi o remonty, więc sądzę, że szkoła rozpocznie działalność w nowej placówce raczej w 2028 r. Będzie już wtedy placówką ministerialną, co bardzo nas cieszy. Chodzi bowiem o to, by zapewnić legnickiej szkole muzycznej jak najlepsze warunki funkcjonowania. Dziś podpisujemy porozumienie, które określa warunki, tryb i sposób przejmowania szkoły przez ministerstwo. Zdaniem zarówno ministerstwa, jak i samorządu Legnicy, to rozwiązanie będzie najkorzystniejsze dla obu stron. Wierzę, że podpisanie porozumienia otworzy nowy etap w funkcjonowaniu szkoły muzycznej w Legnicy. Jako etap dalszego rozwoju placówki - mówił podczas konferencji prasowej w legnickim ratuszu minister Sławomir Rogowski.

Starania o to, by Zespół Szkół Muzycznych im. F. Chopina przeszedł pod władanie ministerstw, trwały w Legnicy od około 8 lat. Rozpoczął je jeszcze poprzedni prezydent Tadeusz Krzakowski.

- Bardzo się cieszę, że po zmianie władzy w Legnicy udało się te ustalenia sfinalizować. Dziękuję ministerstwu, że zyskaliśmy dużego, ważnego, prestiżowego partnera, jeśli chodzi o jedną z najlepszych szkół muzycznych na Dolnym Śląsku i w Polsce - mówił na piątkowej konferencji prasowej Maciej Kupaj, prezydent Legnicy.

Sławomir Rogowski i Maciej Kupaj mówią, że porozuminie otworzy nowy etap rozwoju szkoły muzycznej

Do Zespołu Szkół Muzycznych uczęszcza ponad 400 osób

Sądzę, że szkoła rozpocznie działalność w nowej placówce raczej w 2028 r. Będzie już wtedy placówką ministerialną.

Zaznaczył, że czas do przejęcia szkoły przez ministerstwo nie będzie bierny. Procedura wymaga załatwienia tylu spraw i formalności, że kalendarz legnickiego samorządu jest już w tej kwestii wypełniony.

Podkreślił też, że przekazanie szkoły ma na celu zapewnienie placówce stabilnych warunków funkcjonowania, dalszy rozwój kształcenia artystycznego oraz zapewnienie wysokiej jakości edukacji muzycznej. Zmiana organu prowadzącego w żaden sposób nie wpłynie na ciągłość procesu dydaktycznego, organizację roku szkolnego oraz status uczniów i pracowników placówki.

Obecna na konferencji Lucyna Huzarska, dyrektor Zespołu Szkół Muzycznych im. F. Chopina w Legnicy, powiedziała, że dążenie do przejęcia placówki przez ministerstwo było inicjatywą całego środowiska związanego ze szkołą. Podpisanie porozumienia jest więc spełnieniem tych dążeń.

To właśnie pani dyrektor Huzarska wskazała budynek przy ul. Rycerskiej jako lepszy - ze względu m.in. na wielkość i rozmieszczenie sal - obiekt dla szkoły muzycznej, niż gmach bo byłym Zespole Szkół Ekonomicznych na pl. Słowiańskim, który również był brany pod uwagę, jako przyszła siedziba legnickiej szkoły muzycznej.

Pielęgniarka w Lubinie skrzywdziła 258 osób?

Edyta Golisz
Legnica

- Podkreślam, że ta liczba pacjentów jest potencjalna. W śledztwie rzeczywiście wytypowano bardzo dużą listę osób, które mogły być potencjalnymi pokrzywdzonymi - mówi prokurator.

50 - letnia pielęgniarka z hospicjum w Lubinie została zatrzymana w marcu tego roku. Jak pisaliśmy, kobieta usłyszała zarzuty m.in. narażenia pacjentów hospicjum na utratę życia i zdrowia, poprzez podawanie im zawyżonych dawek leków - o wiele większych, niż były przepisane przez lekarzy.

Chodzi m.in. o podawanie nadmiernych dawek opioidów, czyli silnych leków przeciwbólowych, których przedawkowanie może prowadzić do ciężkich, zagrażających życiu człowieka powikłań. Lista potencjalnych pokrzywdzonych obejmuje 258 pacjentów hospicjum.

- W śledztwie rzeczywiście wytypowano bardzo dużą listę osób, które mogły być potencjalnymi pokrzywdzonymi. Jednak ta lista może się zawężać z czasem trwania śledztwa. Część pacjentów może zostać z niej wykluczona, jednak to musi być poprzedzone m.in. wydaniem stosownej opinii zespołu biegłych - powiedział nam prokurator Marek Bartosiewicz, zastępca prokuratora rejonowego w Lubinie.

- Zakończony został etap przesłuchiwania świadków, mogących mieć wiedzę w przedmiotowej sprawie, związanych z hospicjum Regionalnego Centrum Zdrowia w Lubinie. Prokuratura zwróciła się też do Narodowego Funduszu Zdrowia o przeprowadzenie stosownej kontroli, dotyczącej m.in. leków ścisłego zarachowania, które były wykorzystywane w tym hospicjum. Oczekujemy na wyniki kontroli. Jednocześnie prokurator zwrócił się do kilkunastu zakładów medycyny sądowej z zapytaniem, czy byłyby w stanie podjąć się opracowania opinii w tej sprawie. Wytypowana została bowiem bardzo duża lista osób, które mogły być potencjalnymi pokrzywdzonymi - powiedział nam prokurator Marek Bartosiewicz. Potwierdził, że śledztwo prowadzone jest przeciwko jednej osobie.

Podejrzewana o popełnienie przestępstwa pielęgniarka pracowała w hospicjum w Lubinie od marca 2023 roku do marca 2025 roku. Kobieta nie przyznaje się do winy.

- Prokuratura sprawdza też linię obrony podejrzanej, to również zostanie zbadane przez biegłych - mówi prokurator Marek Bartosiewicz.

Pielęgniarka pozostaje na wolności, został wobec niej zastosowany m.in. policyjny dozór czy poręczenie majątkowe. Została zawieszona w prawach do wykonywania zawodu.

FOT. POLICJA LEGNICA

LEGNICA

Wjechał pod prąd na rondo na Piekarach - wprost pod policyjny radiowóz

Na rondzie Niepodległości doszło do niebezpiecznej sytuacji. Kierowca osobowego auta wjechał na rondo „pod prąd". Na szczęście dla innych kierujących, drogę szybo zajechali mu policjanci, którzy akurat tamtędy przejeżdżali. Okazało się, że za kierownicą samochodu siedział 77-letni mieszkaniec Legnicy. Wytłumaczył policjantom, że się... zagapił. Jednak takie zachowanie stwarza realne zagrożenie dla wszystkich uczestników ruchu. Kierujący został ukarany mandatem oraz punktami karnymi.

eprasa.pl a8fb8ecb1e

Komendantka policji z medalem

Oprac. Redakcja
Legnica

Komendantka miejskiej policji w Legnicy insp. Anna Farmas-Czerwińska otrzymała „Medal 100-lecia służby kobiet w Policji" podczas uroczystości w Warszawie.

FOT. POLICJA
Wśród wyróżnionych podczas gali była insp. Anna Farmas-Czerwińska (druga z prawej)

FOT. PIOTR KRZYŻANOWSKI
Komendantka działa też społecznie, wspierając kobiety

W Teatrze Polskim w Warszawie odbyła się uroczysta Gala Stulecia Kobiet w Policji. Było to najważniejsze ogólnopolskie wydarzenie związane z 100. rocznicą powołania kobiet do służby. W gali uczestniczyli minister spraw wewnętrznych i administracji Marcin Kierwiński, wiceministrowie Czesław Mroczek i Magdalena Roguska, a także kierownictwo Komendy Głównej Policji.

Jednym z głównych momentów uroczystości było wręczenie odznaki okolicznościowej „Medal 100-lecia służby kobiet w Policji", nadawanych policjantkom wyróżniającym się ponadprzeciętnymi osiągnięciami i wyjątkowym zaangażowaniem.

Wśród laureatek znalazła się insp. Anna Farmas-Czerwińska - komendant legnickiej policji, funkcjonariusze z całego Dolnego Śląska.

Insp. Anna Farmas-Czerwińska od 26 lat pełni służbę w Policji. Przez ten okres dała się poznać jako funkcjonariuszka o wyjątkowej determinacji, profesjonalizmie i zdolnościach organizacyjnych.

12 grudnia 2024 roku powierzono jej stanowisko Komendanta Miejskiego Policji w Legnicy, czyniąc ją pierwszą kobietą w historii tej jednostki na tym stanowisku.

Na szczególne uznanie zasłużyło jej zaangażowanie w przygotowanie obchodów 100-lecia służby kobiet w Policji w garnizonie legnickim. To właśnie dzięki jej inicjatywie i konsekwentnym działaniom powstał m.in. okolicznościowy kalendarz z wizerunkami policjantek KMP Legnica. Pod jej kierownictwem zorganizowano również Bieg Mundurowych „100 lat kobiet - 100% mocy", w którym udział wzięli

Pani komendant była również inicjatorką koncertu z okazji Dnia Kobiet, cieszącego się dużym zainteresowaniem oraz akcji badań profilaktycznych dla funkcjonariuszy i pracowników Policji, nadając obchodom wymiar społeczny i prozdrowotny. Jednym z najbardziej poruszających przedsięwzięć było zaproszenie na Święto Policji pierwszych policjantek, które pełniły służbę w Legnicy, co pozwoliło uhonorować pionierki i utrwalić ich wspomnienia w formie nagranego wywiadu.

REKLAMA 0011450600

STAROSTA LEGNICKI
59-220 Legnica, pl. Słowiański 1
AB.673.8.2.2025.KG

Legnica, dnia 10 grudnia 2025 r.

OBWIESZCZENIE STAROSTY LEGNICKIEGO

Na podstawie art. art. 11a ust. 1, art. 11d ust. 5 ustawy z dnia 10 kwietnia 2003 r. o szczególowych zasadach przygotowania i realizacji inwestycji w zakresie dróg publicznych (tekst jednolity Dz. U. z 2024 r. poz. 311), oraz art. 49 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (tekst jednolity Dz. U. z 2025 r. poz. 1691)

z a w i a d a m i a m

że na wniosek Inwestora – Burmistrza Miasta Chojnowa, działającego przez pełnomocnika ustanowionego w osobie Jacka Walewskiego, złożony w dniu 19 września 2025 r., zostało wszczęte postępowanie administracyjne w sprawie wydania decyzji zezwolenia na realizację inwestycji drogowej pn. **Budowa dróg ulicy Radosnej, ul. Pogodnej, ul. Miłej w Chojnowie**
Inwestycja zlokalizowana będzie na działkach:

1. Zajęcia stałe przeznaczone na projektowany pas drogowy drogi publicznej:

LP.	Jednostka ewidencyjna	Obręb ewidencyjny	Nr działki przed podziałem	Pow. działki [ha]	Nr działki po podziale	Pow. działki po podziale [ha]	Nr działki objętej wnioskiem	Jednostka na rzecz której przechodzi własność nieruchomości lub ich części
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	020901_1 Chojnów-Miasto	0001	**44/3**	0,0118	**Nie ulega podziałowi**	-	**44/3**	Pozostaje we władaniu dotychczasowego właściciela
2			**44/6**	0,2216	**Nie ulega podziałowi**	-	**44/6**	Pozostaje we władaniu dotychczasowego właściciela
3			**44/10**	0,0265	**Nie ulega podziałowi**	-	**44/10**	Pozostaje we władaniu dotychczasowego właściciela
4			**44/13**	0,0468	**Nie ulega podziałowi**	-	**44/13**	Pozostaje we władaniu dotychczasowego właściciela
5			**43/13**	0,0652	**Nie ulega podziałowi**	-	**43/13**	Pozostaje we władaniu dotychczasowego właściciela
6			**43/15**	0,1151	**Nie ulega podziałowi**	-	**43/15**	Pozostaje we władaniu dotychczasowego właściciela
7			**108/5**	0,0510	**Nie ulega podziałowi**	-	**108/5**	Pozostaje we władaniu dotychczasowego właściciela
8			**108/6**	0,0964	**Nie ulega podziałowi**	-	**108/6**	Pozostaje we władaniu dotychczasowego właściciela

2. Zajęcia czasowe oraz ograniczenia w korzystaniu na czas wykonywania robót:

LP.	Jednostka ewidencyjna	Obręb ewidencyjny	Nr działki przed podziałem	Nr działki po podziale	Cel zajęcia czasowego i ograniczenia w korzystaniu (na czas realizacji inwestycji)
1.	020901_1 Chojnów - Miasto	0001	**107**	**Nie ulega podziałowi**	Przebudowa istniejących obiektów poza projektowanym pasem drogowym – przebudowa zjazdu, ul. Jerzmanowicka

W związku z powyższym informuję, zgodnie z art. 49 Kodeksu postępowania administracyjnego, że zawiadomienie niniejsze uważa się za dokonane po upływie 14 dni od dnia publicznego ogłoszenia tj. od daty ukazania się obwieszczenia na tablicy ogłoszeń i na stronie internetowej Biuletynu Informacji Publicznej Starostwa Powiatowego w Legnicy, na tablicy ogłoszeń i na stronie internetowej Biuletynu Informacji Publicznej Urzędu Miasta Chojnów oraz w prasie lokalnej.
W myśl art. 10 § 1 Kodeksu postępowania administracyjnego, strony postępowania mają prawo do czynnego w nim udziału, przeglądania akt sprawy oraz składania wniosków i uwag w siedzibie Starostwa Powiatowego w Legnicy, pl. Słowiański 1 w Wydziale Architektury i Budownictwa pok. 336 w godzinach pracy Urzędu ***w terminie 7 dni od dnia zawiadomienia w drodze publicznego obwieszczenia.***

eprasa.pl a8fb8ecb1e

Mówił, że zabił chorą matkę, by nie cierpiała

Redakcja
Legnica

Przed Sądem Okręgowym w Legnicy zapadł wyrok w sprawie 50-letniego Roberta M., który zabił swoją 73-letnią matkę.

Do brutalnego zabójstwa doszło w styczniu 2025 roku. 50-letni Robert M. zabił swoją 73-letnią matkę w jednym z mieszkań na terenie Głogowa.

Sąd uznał oskarżonego za winnego. Jednak wyeliminował z opisu fakt działania oskarżonego z powodu motywacji zasługującej na szczególne potępienie polegającej na chęci uniknięcia odpowiedzialności związanej ze sprawowaniem opieki nad przewlekle chorującą matką. Tym samym zakwalifikował czyn z art. 148 § 1 kk, za co grozi kara pozbawienia wolności na czas nie krótszy od lat 10 albo kara dożywotniego pozbawienia wolności. I za to wymierzył oskarżonemu karę 20 lat więzienia. Wyrok nie jest prawomocny.

Sąd zaliczył oskarżonemu na poczet orzeczonej kary okres jego rzeczywistego pozbawienia wolności od dnia 24 stycznia 2025 r. oraz zasądził koszty sądowe i wymierzył ww. opłatę w kwocie 1.000 zł.

Przypomnijmy okoliczności. Mężczyzna sam dokonał zgłoszenia zabójstwa i czekał na przyjazd policji. Podał, że zabójstwa dokonał używając młotka i noża. Był trzeźwy. Zachowywał się bez jakichkolwiek emocji, nie płakał i nie przejawiał zdenerwowania.

Matka była mocno schorowana. Od dłuższego czasu cierpiała na przewlekłą chorobę. Jej stan nie był jednak ciężki. Radziła sobie bez problemu ze sprawami życia codziennego. Oskarżony od 18 lat zamieszkiwał i pracował za granicą. Do Polski przyjechał w grudniu 2024 r. celem sprawowania opieki nad matką, po śmierci ojca. Nigdzie nie pracował.

Wyjaśnił, że myślał o zabójstwie matki od jakiegoś czasu, gdyż chciał jej ulżyć w cierpieniu i także uniknąć konieczności opiekowania się nią w przyszłości. Jednocześnie wskazał, że bardzo kochał matkę i nie wie czemu ją zabił.

Legnicki radny oskarżony o przemoc wobec żony. Proces został utajniony

Edyta Golisz
Legnica

W legnickim sądzie rozpoczął się proces Arkadiusza B., legnickiego radnego Koalicji Obywatelskiej, oskarżonego o stosowanie psychicznej i fizycznej przemocy wobec żony.

FOT. EDYTA GOLISZ

Arkadiusz B. stanął przed sądem oskarżony o przemoc wobec żony

Przed Sądem Rejonowym w Legnicy 9 grudnia (wtorek) stanął radny miejski Legnicy Arkadiusz B. Jest oskarżony o stosowanie przemocy fizycznej i psychicznej wobec swojej żony. Na rozprawie stawił się zarówno oskarżony, jak i jego małżonka. Państwo B. wciąż pozostają małżeństwem - rozwód jest w toku.

Sędzia Magdalena Natorska - Kraszewska już na samym początku rozprawy utajniła jej przebieg.

- Sąd postanawia wyłączyć jawność rozprawy m.in. ze względu na ważny interes małoletnich dzieci stron. W ich interesie jest, aby to, co będzie przedmiotem rozpoznania, było objęte tajemnicą rozprawy, gdyż pośrednio dotyczy także ich, jako członków rodziny - uzasadniała sędzia Magdalena Natorska-Kraszewska.

- Ze względu na to, że sąd utajnił rozprawę, mogę jedynie potwierdzić, że Prokuratura Rejonowa w Legnicy skierowała do sądu taki akt oskarżenia, o znęcanie psychiczne i fizyczne. Natomiast szczegółów oskarżenia nie mogę ujawnić - powiedziała nam prokurator Liliana Łukasiewicz, rzeczniczka Prokuratury Okręgowej w Legnicy.

Jak ustaliliśmy, sprawa już raz trafiła do sądu, który latem tego roku wydał skazujący wyrok tzw. nakazowy - czyli po rozprawie bez udziału stron.

Postępowanie jest wynikiem złożenia sprzeciwu od wyroku nakazowego, który uznawał sprawstwo i winę Arkadiusza B.

Arkadiusz B. odwołał się od nakazowego wyroku co sprawiło, że sprawa trafiła do rozpatrzenia w „normalnym" trybie do Sądu Rejonowego w Legnicy, czego skutkiem była właśnie rozprawa 9 grudnia. Dlaczego tak poważna sprawa, jak dotycząca przemocy w rodzinie, została w pierwszym etapie zakończona wyrokiem nakazowym, który dotyczy zazwyczaj mniej istotnych przewinień? Bez udziału stron i wnikliwego zbadania sprawy?

- Dzisiejsze postępowanie jest wynikiem złożenia sprzeciwu od wyroku nakazowego, który uznawał sprawstwo i winę pana Arkadiusza B.Wyroki nakazowe zapadają w sytuacjach, kiedy sąd nie ma wątpliwości co do sprawstwa i winy oskarżonego. Ale oskarżony ma prawo korzystać ze wszelkich przewidzianych prawem środków, aby się bronić - powiedziała nam przed rozprawą adwokat Violetta Lis, obrończyni żony Arkadiusza B.

REKLAMA 0111442904

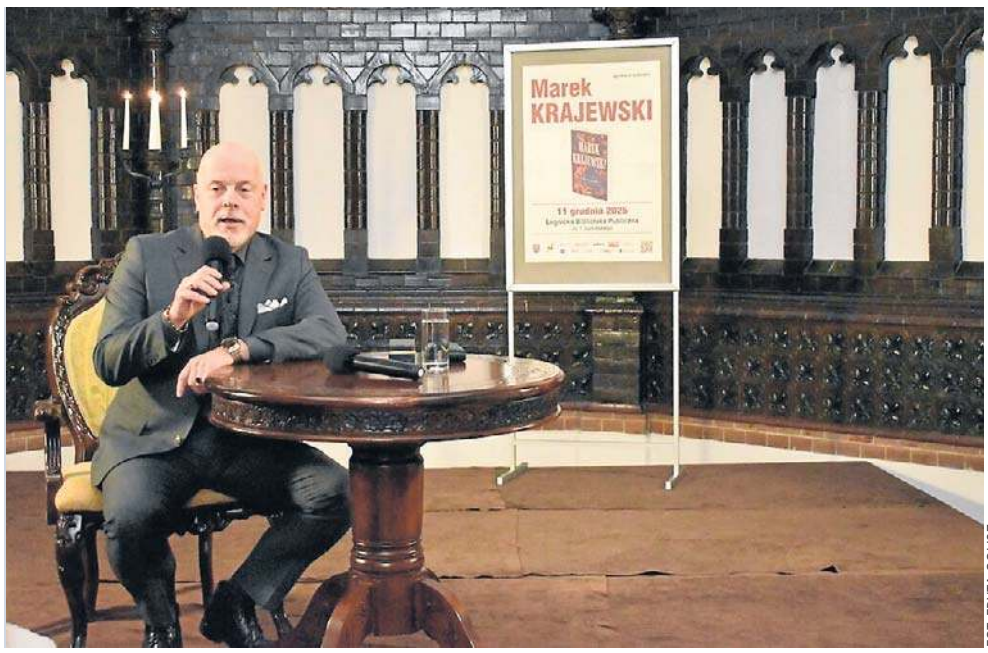
eprasa.pl a8fb8ecb1e

RELACJA SŁYNNY AUTOR KRYMINAŁÓW SPOTKAŁ SIĘ ZE SWOIMI CZYTELNIKAMI W LEGNICKIEJ BIBLIOTECE

Marek Krajewski uwielbiał matematykę

Edyta Golisz
Legnica

- Nie zapowiadałem się na pisarza. Polonista w liceum mówił o moich wypracowaniach: „Krajewski, ty jednak staraj się operować myślami i piórem. Ocena: 3!" - mówił pisarz w Legnicy.

FOT. EDYTA GOLISZ
Marek Krajewski opowiadał o początkach swojej twórczości pisarskiej

Marek Krajewski ma na swoim koncie 33 książki, z których większość to bestsellery. Zostały przełożone na 21 języków! Sala Legnickiej Biblioteki Publicznej przy ul. Piastowskiej pękała podczas czwartkowego (11 grudnia) spotkania w szwach. Charyzmatyczny pisarz opowiadał o sobie barwnie i ciekawie, budząc entuzjazm publiczności.

- W szkole uwielbiałem matematykę. Także łacinę, ale byłem zdecydowany na studia matematyczne. Jednak mój nauczyciel w liceum powiedział, żebym nie szedł na matematykę, bo mam za mało wyobraźni. Dziś wiem, co miał na myśli. Czym innym jest bowiem twórczy matematyk, który udowadnia twierdzenia matematyczne, a czym innym jest taki, który lubi rozwiązywać zadania. Ja należałem do tej drugiej grupy. Wybrałem więc inne studia. Ukończyłem filologię klasyczną i... dalej nie zapowiadałem się na pisarza - opowiadał podczas spotkania w Legnicy wybitny pisarz Marek Krajewski.

Jak wspominał, wszystko zmieniło się w upalny, lipcowy dzień 1997 r. Pracował wtedy w Bibliotece Ossolineum we Wrocławiu. Tamtego dnia szybko uporał się z katalogowaniem książek i nie bardzo miał co robić. Wyszedł więc na papierosa. Na dziedzińcu Ossolineum usiadł pod kasztanowcem i... wymyślił fabułę swojej pierwszej powieści „Śmierć w Breslau".

- Pod tym kasztanowcem zacząłem myśleć, że może napiszę kiedyś powieść, która byłaby horrorem? Interesowały mnie bowiem horrory. Z drugiej strony interesował mnie bardzo Wrocław i jego historia. Wymyśliłem więc fabułę takiej powieści, która połączy jedno z drugim. Żaden horror wprawdzie z tego nie wyszedł, ale tak narodził się pomysł na moją pierwszą, debiutancką książkę. Od tego wszystko się zaczęło - wspominał autor.

Nie zaczął pisać książki od razu. Miał już wtedy rodzinę: żonę, dwoje dzieci. Czuł odpowiedzialność za bliskich. Wiedział, że musi na nich zarabiać, a czasy dla pisarzy nie były łatwe. Wszystko zmieniło się, gdy do Wrocławia przyszła w 1997 r. powódź. Marek Krajewski uciekał z miasta ze swoimi dziećmi. Jechali w Lubuskie. Gdy dotarli na miejsce i otworzył bagażnik swojego dużego fiata okazało się, że zapomniał zabrać materiałów do doktoratu, który pisał.

- Wtedy pomyślałem o książce. Pamiętam jak dziś, że poszedłem do kiosku, kupiłem zeszyt i żelowy długopis. Zacząłem ją pisać - wspominał autor.

Wydana w 1999 r. powieść „Śmierć w Breslau" była początkiem bestsellerowej serii aż 14 książek o komisarzu Eberhardzie Mocku, która przyniosła Markowi Krajewskiemu ogromną popularność. Ich akcja jest osadzona w Breslau (dzisiejszym Wrocławiu). Cykl jest ceniony za klimat i historyczne tło, które przenosi czytelnika do przedwojennego i wojennego Wrocławia.

Losy bohaterów najnowszej, wydanej jesienią 2025 r. książki „Głos z piekła", pisarz osadził w dworze Czerniewice w Legnicy. Krytycy uznali powieść za „mistrzowski kryminał historyczny".

Na cmentarzu - kosze na zużyte baterie

Edyta Golisz
Legnica

Odwiedzający cmentarz przy ul. Wrocławskiej mogą już bezpiecznie wyrzucać m.in. baterie po zniczach elektrycznych, które nie powinny trafiać do tradycyjnych koszy.

FOT. LPGK
Na cmentarzu ustawiono sześć takich pojemników

Zarządzające nekropolią Legnickie Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej ustawiło w różnych punktach cmentarza sześć ojemników na zużyte baterie ze zniczy. Zawierają one niebezpieczne substancje i nie mogą być wyrzucane do zwykłych koszy.

Jak informuje informuje ratusz, dodatkowo, na cmentarzu pojawiły się nowe pojemniki na drobne odpady. Ich rozmieszczenie w najczęściej uczęszczanych miejscach ma ułatwić właściwe segregowanie odpadów oraz utrzymanie czystości w tym miejscu.

Lada dzień zakończą budowę drugiej restauracji McDonald's w Legnicy

Piotr Krzyżanowski
Legnica

Nowa restauracja McDonald's powstaje u zbiegu ulic Roberta Schumana i Zamiejskiej 1 w Legnicy. Tuż przy dużym kompleksie handlowym na lotnisku.

Będą dwa wjazdy do McDonald's, właśnie od ulic Schumana i Zamiejskiej. Zakończenie budowy i otwarcie lokalu zaplanowano na styczeń 2026. Jednak, jak dowiedzieliśmy się nieoficjalnie na miejscu, będzie to 18 grudnia 2025 roku, czyli za dwa dni. To o tyle zrozumiałe, że teraz akurat trwa szczyt zakupowy przez Bożym Narodzeniem i Nowym Rokiem. Restauracja może więc spodziewać sporej frekwencji.

McDonald's jest w naszym kraju od 1992 roku. Dziś marka ta ma w Polsce ponad 600 lokali w ponad 150 miastach. I ciągle powstają nowe.

REKLAMA 0011450794

Prezydent Miasta Legnicy

ogłasza przetarg ustny ograniczony

do właścicieli, współwłaścicieli nieruchomości przyległych oznaczonych jako działki nr 357, 366/4, 374/1, 373 - obręb Winiary dotyczący sprzedaży nieruchomości gruntowej z zasobu Skarbu Państwa.

Legnica, ul. Kaczawska działki nr 366/1, 366/2, 366/5 o łącznej powierzchni 0,0156 ha. Obręb Winiary. KW LE1L/00109837/6.

Cena wywoławcza 47.200,00 zł. Wadium 9.000,00 zł.

Przetarg odbędzie się 16.01.2026 r. o godz. 12.00 w CWM Legnica, Rynek 19.

Szczegółowych informacji na temat ww. nieruchomości udziela Wydział Gospodarki Nieruchomościami – Anna Trawicka-Knaś, tel. 767212-293 oraz organizacji przetargu - Wioletta Mazur, tel. 767212-301.

Pełne ogłoszenie zamieszczono na www.legnica.eu w Biuletynie Informacji Publicznej oraz wywieszono na tablicy ogłoszeń Urzędu Miasta Legnica, Pl. Słowiański 8.

REKLAMA 0011450923

Prezydent Miasta Legnicy

ogłasza, że 23.01.2026 r. odbędzie się przetarg ustny nieograniczony na sprzedaż lokalu mieszkalnego nr 9 położonego w Legnicy przy ul. Senatorskiej 35.

Adres nieruchomości Numer księgi wieczystej Charakter zabudowy	Oznaczenie nieruchomości w operacie ewidencji gruntów Numer i położenie lokalu	Skład lokalu Powierzchnia	Cena lokalu (w tym gruntu) Wadium
Legnica, ul. Senatorska 35 KW nr LE1L/00043274/0 Budynek mieszkalny, 5-kondygnacyjny, teren uzbrojony	Dz. nr 1301 o pow. 298 m², obręb Fabryczna Lokal mieszkalny nr 9 na poddaszu	2 pokoje, kuchnia, łazienka z w.c., piwnica nr 9/1 39,05 m² i 5,08 m²	130.000,00 zł /9. 200,00 zł/ 26.000,00 zł

Lokal i grunt przeznaczony do sprzedaży na własność
Przetarg odbędzie się 23.01.2026 r. o godz. 11.00 w CWM Legnica, Rynek 19

Szczegółowych informacji na temat ww. nieruchomości udziela Wydział Gospodarki Nieruchomościami - Agnieszka Romanowska - tel. 76 72 12 303, pokój 312 III p.
oraz warunków przetargu
- Wioletta Mazur - tel. 76 72 12 301.
Pełne ogłoszenie zamieszczono na www.legnica.eu w Biuletynie Informacji Publicznej oraz wywieszono na tablicy ogłoszeń Urzędu Miasta Legnica.

REKLAMA 0011450926

Prezydent Miasta Legnicy

ogłasza, że 23.01.2026 r. odbędzie się przetarg ustny nieograniczony na sprzedaż lokalu mieszkalnego nr 6 położonego w Legnicy przy ul. Chojnowskiej 21

Adres nieruchomości Numer księgi wieczystej Charakter zabudowy	Oznaczenie nieruchomości w operacie ewidencji gruntów Numer i położenie lokalu	Skład lokalu	Cena lokalu (w tym gruntu) Wadium
Legnica ul. Chojnowska 21 KW LE1L/00062565/6 Budynek mieszkalno-usługowy, 4-kondygnacyjny, teren uzbrojony w sieć gazową, wod.-kan., energetyczną	Działka nr 783 o pow. 327 m² Obręb Stare Miasto lokal mieszkalny nr 6 położony na III piętrze o pow. 25,30 m²	pokój, kuchnia, piwnica nr 6 8,80 m² (w.c. w częściach wspólnych)	70.000,00 zł (10.500,00 zł) 14.000,00 zł

Lokal i grunt przeznaczony do sprzedaży na własność
Przetarg odbędzie się 23.01.2026 r. o godz. 10.30 w CWM Legnica, Rynek 19

Szczegółowych informacji na temat ww. nieruchomości udziela Wydział Gospodarki Nieruchomościami - Agnieszka Romanowska tel. 7672-12-303
oraz warunków przetargu
- Wioletta Mazur - tel. 7672-12-301.
Pełne ogłoszenie zamieszczono na www.legnica.eu w Biuletynie Informacji Publicznej oraz wywieszono na tablicy ogłoszeń Urzędu Miasta Legnica.

eprasa.pl a8fb8ecb1e

FOT. KGHM

W Gaworzycach powstanie szyb wentylacyjny wydechowy o głębokości 1106 metrów

Szyb tam gdzie spadł kapelusz prezesa

Grażyna Szyszka
Głogów

Na polu koło Gaworzyc KGHM zbuduje kolejny szyb. Jego miejsce wskazał symboliczny rzut kapeluszem. Przywilej ten przypadł Zbigniewowi Bryi, wiceprezesowi KGHM ds. rozwoju.

W środę, 3 grudnia na polu niedaleko Gaworzyc, odbył się rzut kapeluszem - symboliczny gest oznaczający wybór miejsca pod szyb i początek robót. Przywilej ten przypadł Zbigniewowi Bryi, wiceprezesowi Zarządu KGHM ds. rozwoju, którego pracownicy będą nadzorować prace projektowe i wykonawstwo tego, jak i pozostałych szybów.

– W ślad za ogłoszoną decyzją o rozpoczęciu budowy trzech nowych szybów podejmujemy kolejne działania. Prace przy budowie pierwszego szybu Retków już trwają. Teraz czas na Gaworzyce, a w styczniu na GG-2. Biorąc pod uwagę fakt, że realizacja inwestycji w szyby górnicze trwa nawet do kilkunastu lat, nadajemy pracom tempa. Musimy nadrobić czas - powiedział Andrzej Szydło, prezes zarządu KGHM Polska Miedź S.A. – Inwestycje w Polską Miedź to nie tylko stabilna przyszłość naszego regionu, to również gwarancja niezależności i bezpieczeństwa surowcowego Polski w nadchodzących dekadach – dodał.

Zbigniew Bryja zapewnił, że w Gaworzycach za chwilę ruszą odwierty mające na celu pozyskanie danych niezbędnych m.in. do zaprojektowania obudowy szybu oraz doboru odpowiedniej technologii głębienia. - Następny etap prac, czyli właśnie głębienie planujemy rozpocząć najpóźniej w 2033 roku - dodał Bryja. - Budowa nowego szybu górniczego to ogromne wyzwanie, budowa trzech jednocześnie to wyjątkowy sprawdzian kompetencji, zdolności planistycznych oraz doświadczenia zaangażowanych w ten projekt zespołów i firm. Dlatego zadanie to powierzyliśmy spółkom PeBeKa oraz Cuprum, które specjalizują się w kompleksowej realizacji projektów górniczych i od dziesiątek lat, aktywnie wspierają rozwój Polskiej Miedzi.

Szyb w Grębocicach będzie służył kopalni Polkowice-Sieroszowice.

Obwodnica Złotoryi - kolejne podejście do ważnej inwestycji

Edyta Golisz
Legnicas

Samorząd Województwa Dolnośląskiego ogłosił pakiet inwestycji , obejmujących modernizacje trzech linii kolejowych oraz ogłoszenie przetargu na pierwszy etap budowy obwodnicy Złotoryi.

FOT. UMWD

Przedstawiciele wojewódzkiego samorządu omawiali najbliższe inwestycje

O szczegółach inwestycji opowiedzieli 10 grudnia w Legnicy marszałek województwa dolnośląskiego Paweł Gancarz, wicemarszałek Michał Rado oraz Mateusz Masłowski, dyrektor Dolnośląskiej Służby Dróg i Kolei we Wrocławiu. Jak podkreślili, samorząd województwa intensywnie pracuje nad efektywnym wykorzystaniem funduszy europejskich oraz środków z KPO na infrastrukturę w regionie. Wśród wielu inwestycji najwięcej jest tych w infrastrukturę kolejową i drogową na Dolnym Śląsku.

- Każda złotówka z KPO wykorzystana na infrastrukturę to złotówka, którą możemy zachować w budżecie województwa. Modernizujemy linie, które od lat służą mieszkańcom i przygotowujemy je do bezpiecznej eksploatacji przez kolejne dekady - powiedział Paweł Gancarz, marszałek dolnośląski.

Kiedy zbudują 4 km obwodnicy?

Jednym z największych zadań inwestycyjnych jest z pewnością budowa obwodnicy Złotoryi. To zadanie istotne z punktu widzenia całego powiatu i układu komunikacyjnego w tej części regionu. Sprawa ma już bogatą historię, a teraz następuje kolejna próba jej załatwienia.

Czterokilometrowy odcinek zmieni układ komunikacyjny miasta, wyprowadzi ruch tranzytowy poza tereny zabudowane i wpłynie na bezpieczeństwo zarówno mieszkańców jak i użytkowników drogi. Obwodnica Złotoryi wejdzie w fazę robót po zakończeniu procedur przetargowych. Otwarcie ofert w tym przetargu zaplanowano na początek przyszłego roku, a czas realizacji inwestycji przewidziano na trzy lata.

Szykują rewitalizację 200 km torów

Dolny Śląsk, realizując projekt walki z wykluczeniem komunikacyjnym w regionie, ma już za sobą rewitalizację 80 km linii kolejowych, a kolejne 200 km jest w przygotowaniu.

Obwodnica Złotoryi wyprowadzi sporą część ruchu samochodowego z centrum miasta i poprawi bezpieczeństwo.

- Modernizacje, które dziś ogłaszamy, znacząco poprawią bezpieczeństwo, przepustowość i parametry techniczne torów. Na linii 326 podniesiemy prędkość do 100 km/h, na odcinku Dzierżoniów - Bielawa wzmocnimy podtorze pod cięższe składy, a na linii 311 wprowadzimy nowoczesną sygnalizację przejazdową. To inwestycje, które realnie przełożą się na komfort i punktualność transportu - wyliczał wicemarszałek Michał Rado.

Dodatkowo, przeprowadzone modernizacje umożliwią dalsze rozbudowywanie oferty regionalnych przewoźników kolejowych.

Linia kolejowa nr 326 z Wrocławia do Trzebnicy była pierwszą, zrewitalizowaną przez samorząd województwa ponad 15 lat temu. Od początku cieszy się ona ogromnym zainteresowaniem, co czyni ją dziś priorytetem remontowym ze względu na intensywne użytkowanie.

- Modernizacja torów i wymiana podkładów pozwolą nie tylko podnieść prędkość, ale przede wszystkim zapewnić trwałość infrastruktury na kolejne lata. Z kolei wzmocnienie podtorza na linii 341 jest konieczne z uwagi na eksploatację przez nowocześniejsze, cięższe składy. Na linii 311 montujemy infrastrukturę tzw. samoczynnej sygnalizacji przejazdowej, która znacząco poprawi bezpieczeństwo w dwóch miejscach o ograniczonej widoczności. To działania, które odpowiadają realnym potrzebom pasażerów - podkreślał Mateusz Masłowski, dyrektor DSDiK.

REKLAMA 0011450928

Prezydent Miasta Legnicy

**zgodnie z art. 35 ust. 1 ustawy o gospodarce nieruchomościami informuje,
że zostały podane do publicznej wiadomości następujące
WYKAZY NIERUCHOMOŚCI**

1. ul. Złota zabudowane dz. 35/28 oraz 8/9 obręb Nowiny – sprzedaż bezprzetargowa na rzecz użytkownika wieczystego.
2. ul. Żwirki i Wigury dz. 1216 obręb Fabryczna – sprzedaż bezprzetargowa na rzecz użytkownika wieczystego.
3. ul. Głogowska 42, ul. Drukarska 1, ul. Działkowa 30, ul. Kartuska 48 – bezprzetargowo lokale mieszkalne na rzecz najemców;
4. ul. Monterska dz. 202 obręb Glinki – sprzedaż bezprzetargowa na rzecz użytkownika wieczystego.
5. ul. Nowy Świat 21 – bezprzetargowo lokal użytkowy na rzecz najemcy.
6. ul. Sejmowa dz. 352/11 obręb Tarninów – sprzedaż bezprzetargowa na rzecz użytkownika wieczystego.
7. ul. Fiołkowa działka nt 996 obręb Przybków – sprzedaż w drodze przetargu.
8. ul. Rymarska działka nr 153/2 obręb Piekary Wielkie – zbycie w trybie bezprzetargowym na poprawę warunków zagospodarowania.

REKLAMA 0011450924

Prezydent Miasta Legnicy

ogłasza, że 23.01.2026 r. odbędzie się przetarg ustny nieograniczony na sprzedaż lokalu mieszkalnego nr 5 położonego w Legnicy przy ul. Chłapowskiego 9

Adres nieruchomości Numer księgi wieczystej Charakter zabudowy	Oznaczenie nieruchomości w operacie ewidencji gruntów Numer i położenie lokalu	Skład lokalu Powierzchnia	Cena lokalu (w tym gruntu) Wadium
Legnica ul. Chłapowskiego 9 KW nr LE1L/00063154/9 Budynek mieszkalny, pięciokondygnacyjny, teren uzbrojony	Dz. nr 238/1 o pow. 434 m², obręb Ochota Lokal mieszkalny nr 5 na poddaszu	pokój, kuchnia, w.c. na klatce schodowej Powierzchnia 39,90 m² i 3,90 m²	100 000,00 zł /10 200,00 zł/ 20 000,00 zł

Lokal i grunt przeznaczony do sprzedaży na własność
Przetarg odbędzie się 23.01.2026 r. o godz. 10.00 w CWM Legnica, Rynek 19

Szczegółowych informacji na temat ww. nieruchomości udziela Wydział Gospodarki Nieruchomościami
- Tomasz Kaczmarek, tel. 76/72-12-303, pokój 312, III p.
oraz warunków przetargu
- Wioletta Mazur, tel. 76/72-12-301.
Pełne ogłoszenie zamieszczono na www.legnica.eu w Biuletynie Informacji Publicznej oraz wywieszono na tablicy ogłoszeń Urzędu Miasta Legnica.

REKLAMA 0011450860

Prezydent Miasta Legnicy

**zgodnie z art. 35 ust. 1 ustawy o gospodarce nieruchomościami informuje,
że został podany do publicznej wiadomości następujący
WYKAZ NIERUCHOMOŚCI
stanowiących własność Skarbu Państwa przeznaczonych do oddania w dzierżawę w trybie bezprzetargowym:.**

1. Część nieruchomości gruntowej, na której znajduje się dwustronna tablica reklamowa o powierzchni 2 m², położonej w Legnicy przy ul. Wrocławskiej, działka nr 494/1 o łącznej powierzchni 0,0208 ha, obręb Piekary Wielkie (KW LE1L/00101277/6) na rzecz dotychczasowego dzierżawcy.

Wykazy podlegają wywieszeniu na tablicy ogłoszeń w siedzibie Urzędu Miasta Legnicy przez okres21 dni, oraz publikacji na stronie internetowej www.portal.legnica.eu, w Biuletynie Informacji Publicznej pod adresem www.um.bip.legnica.eu oraz www.bip.duw.pl, a ponadto informację o ich wywieszeniu podaje się do publicznej wiadomości przez ogłoszenie w prasie.

eprasa.pl a8fb8ecb1e

Rozdali nagrody w konkursie „Empatia jest odważna"

Edyta Golisz
Legnica

Na konkurs promujący wśród młodych ludzi wrażliwość na drugiego człowieka wpłynęło 200 prac z 8 szkół. Powstał z nich kalendarz, pokonkursową wystawę można oglądać w Muzeum Miedzi.

Konkurs „Empatia jest odważna" został zorganizowany przez KGHM Metraco S.A. - pod honorowym patronatem prezydenta Legnicy Macieja Kupaja. Zwyciężczynią została 14-letnia Daryna Novykowa ze Szkoły Podstawowej nr 18 w Legnicy. Jej rysunek jest też okładką kalendarza, który powstał z prac plastycznych młodych ludzi.

- Pokazałam na moim rysunku rozmowę dwojga ludzi. Jeden z nich jest smutny, drugi wesoły. Niby ze sobą rozmawiają, ale tak naprawdę boją się pokazać sobie wzajemnie swoje uczucia i emocje. Chciałam przekazać tą pracą, że nie wolno bać się mówić drugiemu człowiekowi o tym, co się czuje. Dla mnie empatia jest bardzo ważna. Każdego dnia staram się być empatyczna dla mojej rodziny, przyjaciół, znajomych. To pomaga lepiej zrozumieć innych ludzi, być z nimi bliżej - powiedziała nam Daryna.

- W dzisiejszych czasach o empatię wcale nie jest łatwo. Już samo hasło konkursu wskazuje, że trzeba być odważnym, aby być empatycznym. Ale na pewno warto. Ten konkurs tego uczy, dlatego jest ważny i potrzebny - dodała Joanna Barańska, pedagog specjalny z SP nr 18, w której uczy się Daryna, laureatka konkursu, której praca pokonała 200 innych rysunków.

Najwięcej prac na konkurs plastyczny wysłali... młodzi sportowcy, uczniowie Szkoły Mistrzostwa Sportowego Miedź Legnica.- To bardzo ważny konkurs. W szkole sportowej, gdzie tak ważna jest rywalizacja, musimy pamiętać o tym, że jesteśmy przede wszystkim ludźmi, którzy mają serca. Dzięki takim konkursom młodzi ludzie uczą się, że trzeba być wrażliwym na drugiego człowieka, trzeba go rozumieć i być tolerancyjnym, co w sporcie jest bardzo ważne - powiedziała nam Mariola Parylak, nauczycielka plastyki w Szkole Mistrzostwa Sportowego Miedź Legnica.

Konkurs wygrała Daryna Nowykowa ze Szkoły Podstawoiwej nr 18 w Legnicy. Prace przysłali uczniowie klas VI-VIII z ośmiu legnickich podstawówek

Opiekunka i uczniowie Szkoły Mistrzostwa Sportowego nie kryli zadowolenia z nagrody

- Dla nas najważniejsze jest, aby młodzi ludzie byli zabezpieczeni w sferze zdrowia psychicznego. Czasy są bardzo trudne. Jest tak dużo bodźców, sytuacji związanych ze stresem, hejtem i cyberprzemocą. To, że ci młodzi ludzie mogą się oderwać od brutalnego świata i pokazać swoja empatyczną stronę jest niezwykle istotne - powiedziała nam Aleksandra Krzeszewska, wiceprezydent Legnicy.

Zwracając się do uczestników konkursu powiedziała:- Nie wiem, czy wiecie, że w tych murach wisiały kiedyś prace Matejki, Olgi Boznańskiej czy Kossaka. Dziś wiszą tu Wasze prace. To ogromne wyróżnienie móc odnaleźć się na takiej wystawie. Empatia to jedna z najpiękniejszych wartości, która pochodzi prosto z waszego serca. Jest wyrazem siły, odwagi i odpowiedzialności za drugiego człowieka. Wasze prace pokazują, że te wartości są Wam bardzo bliskie - mówiła zastępczyni prezydenta Legnicy, Aleksandra Krzeszewska.

- Konkurs zachęcał dzieci ze wszystkich szkół podstawowych w Legnicy do pokazania na rysunku, czym dla nich jest okazywanie wsparcia drugiej osobie. Bardzo się cieszymy, że uczniowie nadesłali tyle prac i tak dobrze zrozumieli przesłanie konkursu. Tyle się teraz mówi o konieczności zatrzymania hejtu, przemocy. Chcieliśmy, aby dzieci, biorąc udział w naszym konkursie, poszły właśnie w tę stronę. Zrozumiały, że gdy mamy empatię, to tak naprawdę najwięcej robimy dla siebie samych: poszerzamy swoje horyzonty, stajemy się współczujący, bardziej wrażliwi. Takie wartości tworzą zdrowe relacje, silne zespoły i środowisko, w którym każdy może czuć się bezpiecznie - powiedziała Elżbieta Kruglińska z KGHM Metraco S.A., które konkurs zorganizowało.

Wystawę pokonkursową można oglądać w holu Akademii Rycerskiej, w Muzuem Miedzi. Wstęp wolny.

Główne nagrody otrzymali uczniowie:
1 miejsce - **Daryna Nowykowa** - SP 18, klasa 8b - nagroda 1500 zł
2 miejsce - **Karolina Antosiak** - SP 16, klasa 7b - nagroda 1000 zł
3 miejsce - **Kesja Noga** - SP4, klasa 8c - nagroda 500 zł

Wyróżnienia (300 zł każdy):
Oksana Gefko, SP 6, klasa 8b, **Ania Ząbek**, SP 9, klasa 7b, **Mikołaj Kijkowski**, SP 7, klasa 7a, **Sylwia Rykowska**, SP 9, klasa 8c, **Laura Słysz**, SP 9, klasa 8b, **Adrian Mikołajczyk**, SP SMS ML, klasa 7a, **Milena Paczyńska**, SP 9, klasa 8b, **Natalia Dramińska**, SP 16, klasa 8c, **Blanka Szczucka**, SP 16, klasa 7a,

Dodatkowo zostały wyróżnione szkoły, które nadesłały najwięcej prac:
1 miejsce - Szkoła Mistrzostwa Sportowego Miedź Legnica - nagroda finansowa 10 000 zł, **2 miejsce** - SP nr 6 im. Henryka Sienkiewicza w Legnicy - nagroda finansowa 5000 zł, **3 miejsce** - SP nr 16 im. Kornela Makuszyńskiego - nagroda finansowa 5000 zł

REKLAMA 0011450629

WYCIĄG Z OGŁOSZENIA O PRZETARGU

Burmistrz Miasta Chojnowa
ogłasza
drugi przetarg ustny nieograniczony

na sprzedaż nieruchomości niezabudowanej, położonej w obrębie 3 miasta Chojnowa, oznaczonej numerem geodezyjnym **działki 48/15 o powierzchni 1156 m²**, dla której Sąd Rejonowy w Złotoryi prowadzi księgę wieczystą LE1Z/00013611/7 z przeznaczeniem pod zabudowę mieszkaniową jednorodzinną.

Cena wywoławcza nieruchomości gruntowej - **189 000,00 zł** (w tym VAT 23%).
Przetarg odbędzie się w dniu **16.01.2026 r. o godz. 12:00** w sali nr 11 Urzędu Miejskiego w Chojnowie.
Wadium w wysokości **37 800,00 zł** należy wpłacić na konto nr **13 8644 0000 0000 2121 2000 0130** Urząd Miejski w Chojnowie, pl. Zamkowy 1, do dnia 12.01.2026 r.
Dodatkowe informacje można uzyskać w pok. nr 12 tut. Urzędu lub telefonicznie – 76 506 54 56. Ogłoszenie o przetargu dostępne jest w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie: bip.chojnow.net.pl

REKLAMA 0011450633

BURMISTRZ MIASTA CHOJNOWA

podaje do publicznej wiadomości informację o wywieszeniu na tablicy ogłoszeń tut. Urzędu w dniach od 12.12.2025 r. do 2.01.2026 r. wykazu lokali mieszkalnych będących własnością Gminy Miejskiej Chojnów, mieszczących się w budynkach przy ul. Legnickiej 51, ul. Legnickiej 49, ul. Legnickiej 19, ul. Legnickiej 26, ul. Kolejowej 11, ul. Samorządowej 1A, pl. Dworcowym 7 - Zarządzenie nr 190/2025 z dnia 11 grudnia 2025 r.

Wykazy dostępne są w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie:
http://bip.chojnow.net.pl/

FOT. EDYTA GOLISZN(3)
Daryna prezentuje swoje prace. Wszystkie rysunki można obejrzeć w Muzeum Miedzi

eprasa.pl a8fb8ecb1e

Alina Gierak
Legnica

ZŁOTORYJA POBITY CHŁOPIEC CHCIAŁ POPEŁNIĆ SAMOBÓJSTWO

Prokuratura oskarżyła trzech wychowawców

Do Sądu Rejonowego w Złotoryi trafił akt oskarżenia dotyczący trzech wychowawców z Okręgowego Ośrodka Wychowawczego w Jerzmanicach-Zdroju. Oskarżeni zostali o agresywne zachowania wobec kilku podopiecznych.

Pierwsze informacje o pobiciach w Okręgowym Ośrodku Wychowawczym w Jerzmanicach-Zdroju pojawiły się pod koniec listopada ubiegłego roku. Młody podopieczny Ośrodka podjął próbę samobójczą po pobiciu przez wychowawcę. W ośrodku wcześniej miały mieć miejsce przypadki przemocy. Sprawą zajęła się prokuratura oraz Ministerstwo Sprawiedliwości.

Kiedy chłopiec trafił do legnickiego szpitala jego stan był bardzo poważny. Lekarze mówili, że chłopiec miał niewielkie szanse na przeżycie. Przez około 10 minut organizm 14-latka nie miał dostępu do tlenu, a żeby nastąpiła śmierć wystarczą 3-4 minuty. W momencie przyjęcia do legnickiej lecznicy chłopiec był w stanie krytycznym. Przez 30 dni był w śpiączce, oddychała za niego maszyna, a pokarm dostarczany był pozajelitowo. Życie chłopca udało się uratować dzięki heroicznej walce lekarzy i szybkiej pomocy na miejscu zdarzenia. Dziś stan 14-letniego Mateusza jest o wiele lepszy. Chłopiec reaguje na bodźce i okazuje emocje.

Akt oskarżenia wobec Jacka T., wychowawcy w Ośrodku w Jerzmanicach-Zdroju

Prokuratura Okręgowa w Legnicy poinformowała właśnie, że skierowała do sądu akt oskarżenia wobec trzech wychowawców ośrodka w Jerzmanicach - Zdroju.

W sprawie o najpoważniejsze przestępstwo oskarżono 61-letniego Jacka T. (czyn z art. 207 § 1a k.k. w zw. z art. 207 § 3 k.k.) Zarzucono, że 21 listopada 2024 r. wykonując obowiązki wychowawcy grupy IV, w czterech osobnych zdarzeniach, znęcał się fizycznie i psychicznie nad pozostającym od niego w stałym stosunku zależności oraz nieporadnym ze względu na wiek oraz stan psychiczny 13 -letnim wychowankiem.

- wielokrotnie uderzył go otwartą ręką i pięścią po głowie oraz po klatce piersiowej,

-kopał po głowie i klatce piersiowej, powodując obrażenia ciała,

- szarpał za ubranie i ciągnął po podłodze,

- poniżył go w ten sposób, że nakazał jemu siedzieć na podłodze ogólnodostępnego korytarza, z którego korzystali w tym czasie inni wychowankowie ośrodka.

Chłopiec nie wytrzymał tych szykan i podjął próbę powieszenia się pod prysznicem. Do 13-latka odnalezionego po 5 minutach wezwano pogotowie.

Małoletni był wychowankiem ośrodka od kwietnia 2024 r. W placówce tej został umieszony decyzją Sądu Rodzinnego w Świebodzinie. Matka chłopca nie żyje, a ojciec odbywa karę pozbawienia wolności - informuje Liliana Łukasiewicz, rzecznik prasowy Prokuratury Okręgowej w Legnicy

Zachowanie wychowawcy zakwalifikowano jako realizujące znamiona przestępstw z art. 207 § 1 kk, art. 207 § 1a kk i art. 207 § 3 kk (znęcanie się fizycznie lub psychicznie, którego następstwem było targnięcie się pokrzywdzonego na własne życie). Za czyn taki grozi kara od 2 do 15 lat pozbawienia wolności.

Jacek T. nie przyznał się do winy

Jacek T. przesłuchany w toku śledztwa, nie przyznał się do popełnienia zarzucanego mu czynu i złożył obszerne wyjaśnienia. Podał, że zadając małoletniemu uderzenia otwartą ręką stosował środki przymusu bezpośredniego, w celu opanowania agresywnego i niebezpiecznego zachowania nastolatka.

Jacek T. był zatrudniony w Okręgowym Ośrodku Wychowawczym w Jerzmanicach-Zdroju (wcześniej - w Zakładzie Poprawczym w Jerzmanicach-Zdroju) od 1 września 2006 r. na stanowiskach dyrektora szkoły, kierownika internatu oraz wychowawcy.

FOT. PIOTR KRZYŻANOWSKI

Rok temu sprawa ośrodka poprawczego w Jerzmanicach-Zdroju koło Złotoryi stała się głośna w całym kraju

FOT. PIOTR KRZYŻANOWSKI

Ośrodek w Jerzmanicach-Zdroju został oceniony przez biegłych i prokuratorów

Biegły: zachowanie wychowawcy miało decydujący wpływ na podjęcie przez 13-latka próby samobójczej

Biegły stwierdził, że to zachowanie podejrzanego Jacka T. wobec 13-latka miało decydujący wpływ na podjęcie przez małoletniego próby samobójczej i było przyczyną targnięcia się przez wymienionego na swoje życie. Biegły wskazał, że u nastolatka, który całe życie był odrzucany przez osoby ważne, zaniedbywany i krzywdzony fizycznie i u którego doszło do ataku ze strony osoby, której rolą jest obrona i ochrona, nastąpiła bardzo silna reakcja emocjonalna, która pchnęła małoletniego do tak dramatycznego kroku.

Małoletni odzyskał przytomność w szpitalu po około 30 dniach śpiączki. Rozpoznano u niego uszkodzenie Ośrodkowego Układu Nerwowego oraz zespół psychoorganiczny. W trakcie hospitalizacji jego stan stopniowo poprawiał się. Po pobycie w szpitalach w Legnicy i Wrocławiu, w dniu 11 marca 2025 r. chłopiec został umieszczony w domu pomocy społecznej, gdzie nadal się znajduje i poddawany jest rehabilitacji.

Zważywszy na treść uzyskanej opinii psychologicznej, z której wynika, że pamięć małoletniego w zakresie zdarzenia jest mocno zniekształcona, prokurator uznał, że w śledztwie należy odstąpić od przesłuchania chłopca, mając głównie na celu ochronę przed traumą, jaką mogłaby wywołać ta czynność procesowa - wyjaśnia Lilianna Łukasiewicz.

Akt oskarżenia wobec Krzysztofa S.

Kolejnym oskarżonym w sprawie jest wychowawca 43-letni Krzysztof S., który został oskarżony i to, że 27 października 2024 r. wykonując obowiązki wychowawcy grupy IV, naruszył nietykalność cielesną małoletniego - tego samego 13-letniego wychowanka w ten sposób, że w związku z agresywnym zachowaniem nastolatka wszedł do jego sypialni, a następnie szarpiąc go za rękę i nogę, wyciągnął go z łóżka i zadał mu uderzenie otwartą dłonią w okolice głowy, po czym rzucił pokrzywdzonego na łóżko. Za czyn ten - naruszenie nietykalności cielesnej - grozi Krzysztofowi S. kara grzywny, ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do roku. Jest to czyn ścigany z oskarżenia prywatnego. Prokurator objął to przestępstwo ściganiem z urzędu.

Do ujawnienia zdarzenia doszło na skutek oględzin przez policję kilkuset godzin nagrań zabezpieczonych z grup I i IV jerzmanickiej placówki.

Krzysztof S. jest zatrudniony na stanowisku wychowawcy w Okręgowym Ośrodku Wychowawczym w Jerzmanicach-Zdroju od dnia 1 lipca 2024 r. Nie przyznał się do popełnienia zarzuconego mu czynu i złożył wyjaśnienia, w których opisał naganne zachowanie małoletniego jako przyczynę swojego postępowania.

Trzeci oskarżony w tej sprawie to 59-letni wychowawca Mirosław W.

Mirosław W. został oskarżony o to, że 18 listopada 2024 r., wykonując obowiązki wychowawcy grupy I, dokonał uszkodzenia ciała małoletniego 17-latka, w ten sposób, że przebywając na sali ogólnej, w trakcie grupowych zajęć własnych wychowanków, reagując na prowokacyjne zachowanie nastolatka, uderzył go otwartą dłonią w tył głowy, a następnie zrzucił z fotela, na którym siedział, po czym uderzył go pięściami w głowę i tułów oraz szarpał za ubranie, powodując upadek pokrzywdzonego na podłogę, w wyniku czego 17-latek doznał obrażeń ciała w postaci stłuczenia głowy, skutkującego naruszeniem czynności narządów oraz rozstrojem jego zdrowia na okres poniżej 7 dni, tj. o czyn z art. 157 § 2 k.k.

Za przestępstwo to grozi kara od 3 miesięcy do 5 lat pozbawienia wolności. O tym czynie Prokuratura Rejonowa w Złotoryi została powiadomiona 28 listopada 2024 r. przez nowego dyrektora Okręgowego Ośrodka Wychowawczego w Jerzmanicach-Zdroju. Zdarzenie ujawniono podczas przeglądania monitoringu w czasie kontroli doraźnej zarządzonej przez Ministerstwo Sprawiedliwości zaraz po zdarzeniu.

Marcin W. przyznał się do popełnienia zarzucanego mu czynu i podał, że zachowanie z jego strony było jednorazowe, spowodowane niewłaściwym zachowaniem podopiecznego, a także dużym stresem z powodu obciążenia pracą. Prokurator mając na uwadze zagrożenie karą za zarzucone przestępstwo oraz postawę podejrzanego, który złożył wyjaśnienia i wyraził skruchę, postanowił zastosować wobec niego wolnościowe środki zapobiegawcze w postaci zawieszenia w wykonywaniu obowiązków służbowych w Okręgowym Ośrodku Wychowawczym w Jerzmanicach-Zdroju oraz poręczenie majątkowego.

Marcin W. był zatrudniony w Okręgowym Ośrodku Wychowawczym w Jerzmanicach-Zdroju (wcześniej - w Zakładzie Poprawczym w Jerzmanicach-Zdroju) od 1 września 2006 r. na stanowisku wychowawcy.

Tu znajdziesz pomoc

Osoby potrzebujące wsparcia mogą skorzystać siedem dni w tygodniu z całodobowego telefonu 800-70-22-22 w Centrum Wsparcia dla Osób Dorosłych w Kryzysie Psychicznym. Podobnie działa Dziecięcy Telefon Zaufania Rzecznika Praw Dziecka - całodobowo, siedem dni w tygodniu, tel. 800-12-12-12. Jeśli ktoś ma informacje dotyczące zagrożenia życia lub zdrowia, może zadzwonić też pod numer alarmowy 112.

REKLAMA 0011244319

eprasa.pl a8fb8ecb1e

FOTORELACJA JARMARK BOŻONARODZENIOWY I JARMARK STAROCI. W JEDNYM MIEJSCU TRADYCJA, PYSZNE JEDZENIE

Legnickie jarmarki na Rynku z prezentan

Z pogodą bywa różnie, ale na legnickim jarmarku grube skarpety i czapki przypominały, że nadchodzi zima

eprasa.pl a8fb8ecb1e

I ATMOSFERA NADCHODZĄCYCH ŚWIĄT

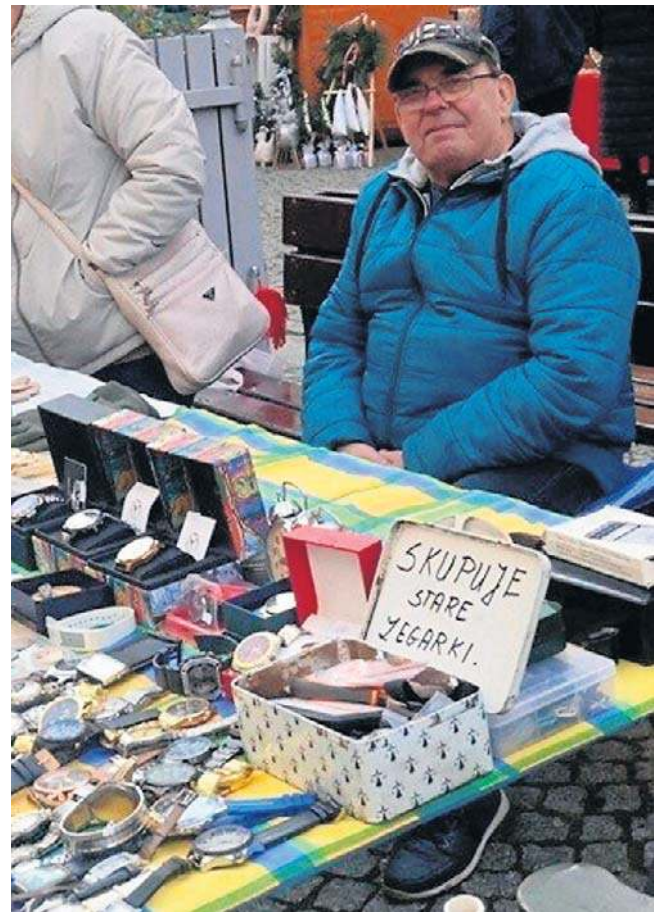
mi i atrakcjami

Na legniczan czekały stoiska z rękodziełem, dekorac-mi i naturalnymi produktami oraz regionalne przysmaki

Do wyboru, do koloru... bibeloty w starym stylu były na wyciągnięcie ręki

FOT. PIOTR KRZYŻANOWSKI

eprasa.pl a8fb8ecb1e

Kradli żołnierze radzieccy, ale i polscy szabrownicy

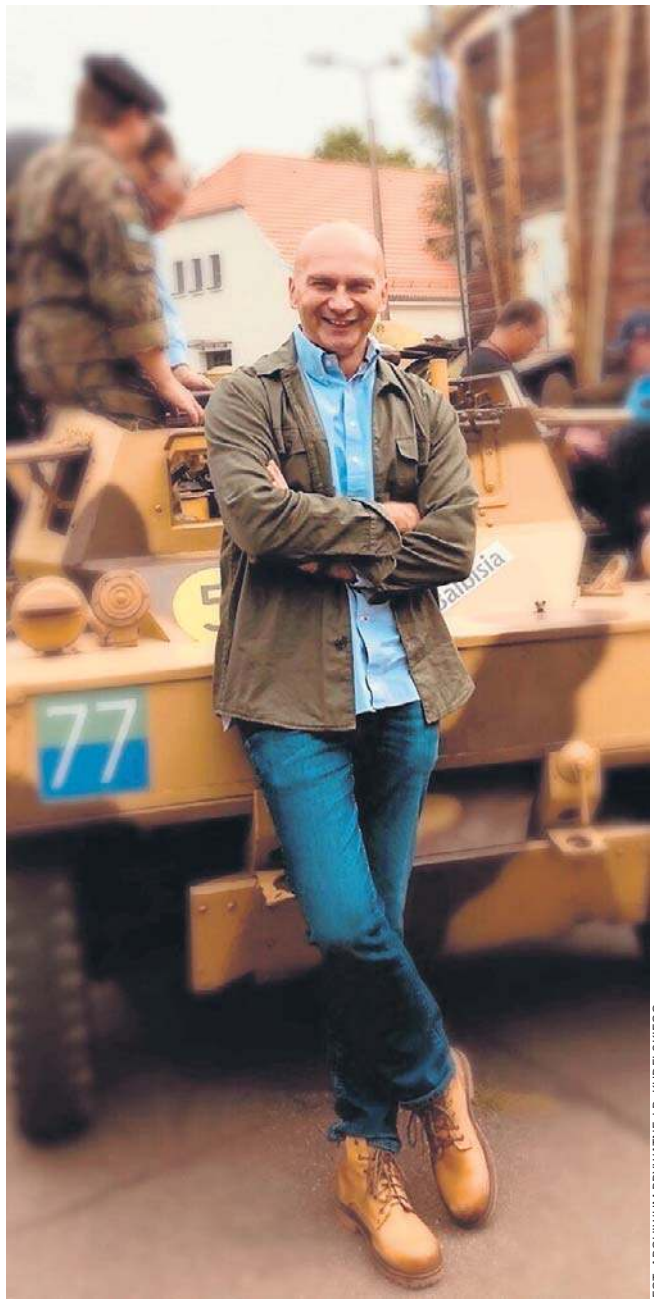
- Rosjanie wywieźli liczne zasoby, które znalazły się w rękach brygad trofiejnych na terenie Dolnego Śląska. Wśród nich były również zbiory polskie - ze Lwowa, Wilanowa, Krakowa i Warszawy oraz kolekcji prywatnych - mówi dr J. Robert Kudelski, autor ostatnio wydanej książki „Lista Grundmanna 2”

Robert Migdał

Robert Migdał: - Czym była „Lista Grundmanna”, o której pisze pan w swojej najnowszej książce?
Dr J. Robert Kudelski: - To spis składnic dzieł sztuki utworzonych w czasie II wojny światowej przez dolnośląskiego konserwatora zabytków prof. Gunthera Grundmanna. Jej zawartość stanowiły zamki, pałace, dwory, kościoły i plebanie, w których przechowywano zabytki ewakuowane z różnych regionów Niemiec oraz polskie dzieła sztuki wywiezione na rozkaz władz okupacyjnych na Dolny Śląsk. Historię organizacji tych składnic opisuje książka „Lista Grundmanna. Tajemnice skarbów Dolnego Śląska”.

W swojej książce pochyla się pan nad losami bezcennych dzieł sztuki, które - pod koniec zawieruchy wojennej - zostały zgromadzone na Dolnym Śląsku. Główną ich część stanowiła własność publicznych instytucji kultury i prywatnych kolekcjonerów z różnych regionów Niemiec. Tu miały być bezpieczne...
Przez długi czas II wojny światowej Dolny Śląsk był regionem oddalonym od bezpośrednich działań wojennych. Z tego powodu uważany był przez władze centralne za jeden z najbezpieczniejszych regionów III Rzeszy. Dlatego tu właśnie wysyłano dzieła sztuki stanowiące własność instytucji kultury - muzeów, bibliotek i archiwów - oraz prywatnych kolekcjonerów.

Co się stało po wojnie z tysiącami tych dzieł sztuki?
Tych dzieł sztuki, a raczej dóbr kultury - co stanowi szersze pojęcie obejmujące też księgozbiory i archiwalia - były co najmniej setki tysięcy, licząc dokumenty archiwalne - może nawet miliony. W ostatnich miesiącach wojny oraz w okresie po jej zakończeniu, zasoby te stały się celem rabunku prowadzonego przez radzieckie brygady trofiejne, czyli grupy zmobilizowanych urzędników reprezentujących różne instytucje kultury ZSRR, które działały przy sztabach Armii Czerwonej.
Kolejną fazą decydującą o losie pozbawionych należytej opieki kolekcji była grabież prowadzona przez grupy szabrowników i przesiedleńców. Dopiero w trzecim kroku możemy mówić o ich „zabezpieczeniu” przez polskich urzędników reprezentujących kompetentne instytucje kultury. Należy podkreślić, że duża ilość wartościowych kolekcji została ograbiona zanim do składnic, w których się znajdowały, dotarli przedstawiciele resortów kultury i oświaty.

FOT. ARCHIWUM PRYWATNE J.R. KUDELSKIEGO

Dr J. Robert Kudelski: - Część dzieł sztuki wróciła po wojnie do swoich właścicieli, ale wiemy o co najmniej kilku wartościowych dziełach, które w dalszym ciągu znajdują się w rosyjskich muzeach

CV

Kim jest dr J. Robert Kudelski? Biogram ze strony wydawnictwa Ad Rem.
Dr J. Robert Kudelski – badacz i autor licznych publikacji poświęconych eksploracji oraz poszukiwaniom polskich i europejskich kolekcji sztuki zaginionych w czasie II wojny światowej. Jako współautor napisał kilka książek:
- „Tajemnica Riese. Na tropach największej kwatery Hitlera” (2002, 2009),
- „Lubiąż. Na tropach wojennych tajemnic” (2003),
- „Złoto generałów. Służby specjalne PRL na tropie skarbów III Rzeszy” (2005, 2009),
- „Wojenne sekrety Lubiąża” (2010),
- „Lista Grundmanna. Tajemnice skarbów Dolnego Śląska” (2015),
- „Tajemnice wydobyte z jeziora” (2016),
- „Wraki z pobojowisk” (2023).

Jest również autorem książek:
- „Tajemnice nazistowskiej grabieży polskich zbiorów sztuki” (2004),
- „Zaginiony konwój SS” (2007),
- „Merkers – skarbiec III Rzeszy” (2011),
- „Zrabowane skarby” (2012),
- „Zaginiony Rafael. Kulisy największej kradzieży nazistów” (2014),
- „Złoto Wrocławia. Narodziny legendy” (2019),
- „Ostatni transport złota III Rzeszy” (2020).

Czy wśród nich były też dzieła sztuki zrabowane z polskich kolekcji, muzeów i wywiezione na Dolny Śląsk?
W 1944 roku na Dolny Śląsk wysłano również zbiory zrabowane przez niemieckie władze okupacyjne na terenie Kraju Warty i tzw. Generalnego Gubernatorstwa. Wśród nich były dzieła sztuki z Poznania i zbiorów wielkopolskich, Krakowa, Warszawy, Lwowa i prywatnych kolekcji „zabezpieczonych” przez Niemców już na początku wojny.
Wśród najcenniejszych były rękopisy z Ossolineum, obrazy z kolekcji Czartoryskich - w tym „Dama z gronostajem” Leonarda da Vinci i „Portret młodzieńca” Rafaela Santi - i zbiorów wilanowskich. Część z nich odnaleziono po wojnie na Dolnym Śląsku.
Wiele przedmiotów zostało jednak wywiezionych przez Niemców na Zachód i wróciły - w większości - do macierzystych placówek po zakończeniu wojny. Niektóre - jak np. cenne rękopisy - wywieziono w ostatnich miesiącach wojny do ZSRR i powróciły do Polski w późniejszym okresie. Mimo że większość najcenniejszych zbiorów odzyskano, to pojedyncze - niezwykle cenne, jak np. wspomniany „Portret młodzieńca” Rafaela - do dziś uważane są za zaginione.
Szersze spektrum tego procederu opisałem w książkach „Zrabowane skarby. Losy dzieł sztuki na ziemiach polskich w czasie II wojny światowej” i „Zaginiony Rafael. Kulisy największej kradzieży nazistów”.
Część z nich - tych, które uznano za polskie - zwrócono nam w kilku transzach po wojnie. Zasoby rozgrabione przez szabrowników i pierwszych osadników w pewnej części stały się przedmiotem handlu lub uległy zniszczeniu: często zabytkowe meble wykorzystywano do ogrzewania w piecach.
Przedmioty zabezpieczone przez urzędników resortu kultury i oświaty trafiły do instytucji kultury, z których je wywieziono lub do dolnośląskich składnic dzieł sztuki - stamtąd wywieziono je głównie do Krakowa, Warszawy i Wrocławia.

Czy oprócz dzieł sztuki z listy Grundmanna, po wojnie Niemcy wywozili z Polski dzieła sztuki, które uważali za swoje i chcieli je zabrać z Dolnego Śląska?
Nieliczne przypadki przemytu miały miejsce, ale taki wywóz był praktycznie niemożliwy. Jednym z najbardziej znanych obrazów, który został przemycony przez granicę, był obraz „Madonna pod jodłami” Lucasa Cranacha starszego. Dopiero w 2012 roku dzieło wróciło do Wrocławia. W ramach wymiany Polska przekazała Niemcom część zasobów Pruskiej Biblioteki Państwowej z Berlina. Były przypadki wywozu prywatnego majątku, w tym dzieł sztuki, ale to sytuacje pozaoficjalne, więc trudno je udokumentować.

Po ostatnich akcjach powrotu do Polski niektórych dzieł sztuki zrabowanych przez Niemców, czy uważa pan, że jest szansa na kolejne zwroty dzieł sztuki na Dolny Śląsk? Z Niemiec? Z innych krajów?
Ostatnie lata, a nawet dni, pokazują, że w ramach dialogu z zagranicznymi rządami udaje się doprowadzić do zwrotu zabytków, które uważamy za stratę wojenną. Jest to jednak trudny proces, bo wiele zbiorów miało już kilku właścicieli po wojnie - czasami nieświadomych ich pochodzenia - i znalazły się w różnych miejscach na świecie. Niektórzy właściciele nie chcą świadomie informować o pochodzeniu tego typu przedmiotów. Proces ich zwrotu i powrotu do rodzimych kolekcji będzie trwał jeszcze bardzo długo.

eprasa.pl a8fb8ecb1e

10 NAJPOPULARNIEJSZYCH STACJI

TELE PANORAMA

Program telewizyjny

KONCERT ŚRODA TVP 1

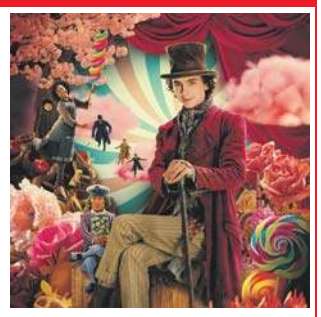
Kolędowanie w Jedynce

Kolędy to głęboko zakorzeniona tradycja, która od pokoleń łączy ludzi w okresie Bożego Narodzenia. Każda pieśń niesie ze sobą historie, emocje, duchowość. Tę różnorodność odzwierciedlą koncerty, które pokaże Jedynka w Wigilijny wieczór. O 17:50 **Każdy ma swoje Betlejem - koncert kolęd w kaplicy św. Kingi**. Kopalnia Soli „Wieliczka" to unikatowy zabytek, którego rangę podkreśla obecność na Liście Światowego Dziedzictwa UNESCO. Dwudziestu artystów, wraz z zespołem Grzegorza Urbana, spotka się w skrytej pod ziemią kaplicy, aby zaśpiewać najpiękniejsze polskie kolędy i pastorałki. Niezwykłe miejsce i niepowtarzalny nastrój uczyni z tego koncertu kolędowe misterium. Podczas tego wieczoru usłyszymy m.in. Annę Dereszowską, Annę Rusowicz, Polę Gonciarz, Filipa Gurłacza, Mieczysława Szcześniaka czy Łukasza Zagrobelnego. O godzinie 20:15 koncert **Płynie kolęda, polska kolęda... ze wszystkich stron** z zakopiańskiego kościoła na Harendzie, podczas którego wybrzmią najbardziej znane polskie kolędy, jak i te pochodzące z wybranych regionów Polski. Artystom - m.in. Annie Wyszkoni, Natalii Schroeder, Natalii Nykiel, Majce Jeżowskiej, Tomaszowi Szczepanikowi - towarzyszyć będzie zespół pod dyrekcją Zygmunta Kukli. Koncert poprowadzi Małgorzata Kożuchowska.

KOMEDIA SOBOTA TVN 19:45

Wonka

Prequel doskonałego filmu z Johnnym Deppem „Charlie i Fabryka Czekolady". „Wonka", film w reżyserii Paula Kinga, w którym główną rolę gra Timothée Chalamet, to niezwykle barwna wyprawa do krainy czekolady, cukierków i nieskończonej wyobraźni. Film zabiera nas w podróż do młodości ekscentrycznego Willy'ego Wonki. Poznajemy jego historię, zanim otworzył słynną fabrykę słodyczy. Młody, biedny chłopiec przybywa do ogromnego miasta z marzeniem o osiągnięciu sukcesu. Willy pragnie swoimi wynalazkami nieść ludziom radość, niezależnie od zasobności ich portfela. Na swojej ścieżce do upragnionego sukcesu napotyka grupę chciwych producentów czekolady. Z trudem odnajduje się w otaczającej go rzeczywistości, ale z czasem realizuje marzenia i staje się najwspanialszym na świecie wynalazcą, magikiem i producentem czekolady. W obsadzie tego barwnego, żywiołowego i pomysłowego widowiska zobaczymy obok Timothée-go Chalameta, m.in. Hugh Granta, Olivię Colman i Rowana Atkinsona.

THRILLER NIEDZIELA POLSAT 20:00

Dom Gucci

Film powstał z inspiracji szokującą, acz prawdziwą historią rodziny stojącej za włoskim imperium mody. Kiedy Patrizia Reggiani (Lady Gaga, nominowana za tę kreację do Złotego Globu), z racji skromnego pochodzenia outsiderka w świecie bogactwa i blichtru, wchodzi do rodziny Gucci przez ślub z Mauriziem (Adam Driver), dziedzicem fortuny, jej niepohamowana ambicja zaczyna niszczyć dziedzictwo rodziny. Patrizia i Maurizio poznają się w Mediolanie w 1978 roku, gdy on jest nieśmiałym studentem prawa i spadkobiercą połowy udziałów w Domu Mody Gucci, założonym przez sławnego dziadka. Gdy młoda, atrakcyjna dziewczyna zostaje odrzucona przez wyniosłego ojca Maurizia, Rodolfo (Jeremy Irons), znajduje sojusznika w wuju męża - Aldo (Al Pacino), mieszkającym w Nowym Jorku. W przeciwieństwie do brata ten Gucci nie myśli o jakości czy klasie, ale kieruje się komercyjnym podejściem do modowego biznesu. Obraz Ridley'a Scotta pokazuje rozkręconą przez kobietę spiralę zdrady, zemsty, co ostatecznie prowadzi do... morderstwa.

MAGAZYN KULINARNY SOBOTA POLSAT 11:30

Ewa gotuje

Zbliża się Boże Narodzenie, więc w kuchni Ewy Wachowicz pojawią się potrawy wigilijne. Gotowanie zacznie od pasztetu z cieciorzycy. Następnie Ewa zaprosi na zupę, ale nie będzie to tradycyjny barszcz z uszkami czy grzybowa a robiona na wodzie z kiszenia kapusty kwasówka. Na danie główne karp pieczony w curry z gorczycą, a na deser waniliowy wieniec korzenny.

FILM DOKUMENTALNY PONIEDZIAŁEK TVP 1 21:40

Jan Englert. Spróbuję jeszcze raz pofrunąć

Zagrał ponad sto pięćdziesiąt ról teatralnych, przeszło sto filmowych i ponad dwieście telewizyjnych. Jest także reżyserem, był dyrektorem artystycznym Teatru Narodowego w Warszawie. Portret artysty przez pryzmat własnych doświadczeń i oczami najbliższych.

WTOREK 16 Grudnia

TVP 1

7.00 Msza święta na Jasnej Górze **7.30** Kościół z bliska **8.00** Serwis Info **8.20** Zaraz wracam (54) **9.00** Ranczo (35) **10.00** Komisarz Alex (51) **11.00** Ojciec Mateusz (24) **12.00** Serwis Info **12.10** Agrobiznes, Agropogoda **12.40** Magazyn rolniczy **12.55** Kanada – sztuka przetrwania na dzikiej północy **14.00** Wichrowe wzgórze (319)

15.00 Serwis Info – magazyn
15.15 Reporterzy – magazyn
15.35 Gra słów. Krzyżówka
16.05 Dziedzictwo (777) – serial obyczaj. Turcja
17.00 Teleexpress
17.30 Jaka to melodia?
18.10 Klan (4618)
18.45 Akacjowa 38 (769) – serial obyczaj. Hiszpania
19.30 19.30
19.55 Pytanie dnia
20.30 Zaraz wracam (55) – serial obyczaj. Polska
21.10 Reguła milczenia – thriller ★★★ USA/Kanada 2012
Reż. Robert Redford, wyk. Robert Redford, Shia LaBeouf, Julie Christie
Młody reporter, Ben Shepard, trafia na trop dawnego przestępcy, obecnie szanowanego adwokata. Jim Grant w młodości był aktywistą działającym w nielegalnej organizacji „Weather Underground".
23.20 Złodziej w hotelu – komedia kryminalna ★★★★ USA 1955
Reż. Alfred Hitchcock, wyk. Cary Grant, Grace Kelly
1.10 Wykrywacz kłamstw

TVP 2

5.30 M jak miłość (1656) – serial Polska **6.25** Świadectwo w miłości – reportaż **6.55** Barwy szczęścia (3277) **7.30** Pytanie na śniadanie – magazyn **11.45** Rosół polski – magazyn **12.30** Koło fortuny – teleturniej **13.15** Miłość i nadzieja (353) – serial obyczaj. Turcja **14.05** Va banque – teleturniej **14.35** Na sygnale (805) – serial obyczaj. Polska

15.05 La Promesa – pałac tajemnic (292) – telenowela
15.50 Przepis dnia – magazyn
16.00 Koło fortuny – teleturniej
16.35 Familiada – teleturniej
17.20 Miłość i nadzieja (354)
Gdy Naciye widzi Silę i Kuzeya razem w łóżku, wybucha afera. Cihan zapewnia Gonul, że trzyma ją pod kluczem dla jej dobra. Bahar najmuje fotografa.
18.15 Va banque – teleturniej
18.50 Jeden z dziesięciu
19.25 Barwy szczęścia (3277)
19.55 Przepis dnia – magazyn
20.05 Barwy szczęścia (3278) – serial Polska
20.40 Kulisy „M jak miłość"
20.55 M jak miłość (1898) – serial Polska
21.55 Na sygnale (807) – serial obyczaj. Polska
22.25 Magazyn Ekspresu Reporterów
23.30 33 sceny z życia – komediodramat ★★★★ Niem./Pol. 2008
Reż. Małgorzata Szumowska, wyk. Julia Jentsch, Maciej Stuhr, Małgorzata Hajewska-Krzysztofik
1.20 Nadzieja – melodramat ★★★★ Norw./Szwecja/Dania 2019

Polsat

5.25 Telezakupy TV Okazje – program reklamowy **6.00** Nowy dzień – magazyn **8.30** Malanowski i Partnerzy – serial fabularno-dokumentalny **9.30** Trudne sprawy – serial fabularno-dokumentalny **11.30** Gliniarze – serial fabularno-dokumentalny Polska 2024 **14.40** Dlaczego ja? (1407) – serial fabularno-dokumentalny Polska 2025

15.50 Wydarzenia
16.15 Pogoda
16.20 Interwencja – magazyn
16.30 Na ratunek 112 (887)
17.00 Gliniarze (1048)
Zostają odnalezione zwłoki uzbrojonego mężczyzny. Detektywi odrywają, że w jego aucie przetrzymywane były dwie kobiety i dziecko.
18.00 Pierwsza miłość (4116) – serial Polska
18.50 Wydarzenia
19.15 Gość „Wydarzeń"
19.55 Szklana pułapka ★★★★ – film akcji USA 1988
Reż. John McTiernan, wyk. Bruce Willis, Alan Rickman, Bonnie Bedelia
Grupa terrorystów, która opanowała wieżowiec w Los Angeles, nie przewidziała, że w labiryncie pięter i korytarzy ukrył się policjant John McClane. Rozpoczyna się bezwzględny pojedynek.
22.50 Krwawa profesja ★★★ – thriller USA 2002
Reż. Clint Eastwood, wyk. Clint Eastwood, Jeff Daniels
1.10 To dopiero początek ★★★ – komedia USA 2017

TVN

5.00 Nauka jazdy **5.40** Uwaga! **5.55** Ukryta prawda **6.50** Kuchenne rewolucje: Górki Wielkie – Dziupla u Wuja – reality show **7.45** Dzień Dobry TVN **11.25** Kuchenne rewolucje: Restauracja „Marysieńka", Babice koło Oświęcimia – reality show Polska 2018 **13.35** Ukryta prawda (1548-1550) – serial fabularno-dokumentalny Polska 2023

16.50 Szpital św. Anny (26) – serial obyczaj. Polska
17.55 Detektywi (191)
19.00 Fakty
19.55 Uwaga! – magazyn
20.10 Doradca smaku
20.15 Na Wspólnej (4133) – serial Polska
20.55 Włoska robota – film sensacyjny ★★★★ USA/Francja/Włochy/W. Bryt./Niemcy 2003
Reż. F. Gary Gray, wyk. Mark Wahlberg, Charlize Theron, Donald Sutherland
Skok stulecia przebiega bez jednego wystrzału, ale zdrada prowadzi do śmierci organizatora napadu. Ktoś będzie musiał za to zapłacić.
23.15 Gliniarz z Beverly Hills II – komedia sens. USA 1987 ★★★
Reż. Tony Scott, wyk. Eddie Murphy, Judge Reinhold, Jürgen Prochnow
Detektyw Axel Foley jedzie do Beverly Hills, by odwiedzić rannego przyjaciela. Spotkawszy dawnych znajomych, Taggarta i Roswooda, decyduje się wspomóc ich w śledztwie.
1.20 Kuba Wojewódzki

TVN 7

6.40 Szkoła **8.35** Ukryta prawda **11.40** Detektywi **12.40** W-11 Wydział Śledczy **14.55** Zapukaj do moich drzwi (2) **15.55** Sąd rodzinny **16.55** Tajemnice miłości **17.55** Zagadki losu **19.00** Ukryta prawda **20.00** ★★★ Miasto złodziei – dramat USA 2010, reż. Rebecca HallBen Affleck, wyk. Ben Affleck, Rebecca Hall **22.45** ★★★ Dzika furia – film sens. USA 2018, reż. Brad Peyton, wyk. Dwayne Johnson **0.55** ★★★ Starsky i Hutch – film sens. USA 2004, reż. Todd Phillips, wyk. Ben Stiller **2.55** Żyjąc z potworem **3.45** SOS. Ekipy w akcji

TVP Kultura

9.00 Noce i dnie (10) **10.10** ★★★ Chopin. Pragnienie miłości – melodr. Polska 2002 **12.20** ★★★ Kamizelka – film Polska 1971 **13.20** Liam Gallagher – 48 godzin w Rockfield **14.20** Mama płacze deszczem – film anim. **15.00** Hala odlotów **16.00** ★★★ Czarna suknia – dr. Polska 1967 **17.00** Noce i dnie (11) **18.05** Łódź Kultury **18.45** Po drugiej stronie kamery **20.00** Teatr TV: Pożegnanie z Marią – spektakl Polska 1966 **21.20** ★★★ Respect – film biograf. USA/Kan. 2021 **23.55** W poszukiwaniu dobrego filmu

TVP Sport

8.10 Biatlon: PŚ mężczyzn w Hochfilzen **9.35** Rzutki: MŚ PDC w Alexandra Palace w Londynie: S. Bunting – S. Białecki **10.40** Boks: Finały kobiet **12.55** Magazyn Betclic 1. Ligi **14.20** Piłka nożna: LM UEFA: Real Madryt – Manchester City **16.35** Gol **18.00** **(L)** Tenis stołowy: Mecz towarzyski drużyn mieszanych w formule olimpijskiej: Polska – Austria **20.55** Rajd samochodowy: Rajd Barbórka – Kryterium Asów na Karowej w Warszawie **22.05** Sportowy wieczór **22.50** Boks: Finały mężczyzn

TV 4

5.30 Telezakupy TV Okazje **6.00** Łowcy skarbów. Kto da więcej **7.55** Bogaty dom – biedny dom **8.55** Policjantki i policjanci (230, 231) **10.55** Na ratunek 112 **11.55** Trudne sprawy **14.55** Ktoś tu kłamie? **15.55** Łowcy skarbów. Kto da więcej – reality show **18.00** Policjantki i policjanci (1316, 1317) **20.00** Uroczysko (133, 134) **21.00** Sprawiedliwi – wydział kryminalny (945) **22.00** Sprawiedliwi. Trójmiasto (62) **23.00** ★★ Krwawa rozgrywka – film akcji Chiny/Hongk./USA 2017 **1.20** Love Island. Wyspa miłości

TV Trwam

12.20 Leśne rzeki **13.00** „Mazurek Dąbrowskiego" – od piosenki żołnierskiej do hymnu narodowego **13.30** Msza św. **14.30** Podobni do ewangelicznego siewcy **15.00** Baron Feliks Konopka – życie i twórczość **16.10** Jestem mamą **16.40** Zdrowie z Bożej apteki **17.00** Wierzę w Boga **17.30** Burza w okręgu krakowskim **18.15** Rozmowy niedokończone **19.30** Każdy maluch to potrafi **19.45** Modlitwa z udziałem dzieci **20.00** Informacje **20.20** Różaniec **21.00** Apel Jasnogórski **21.40** Polski punkt widzenia **22.00** Recital Rafała Blechacza

TV Puls

6.00 Nash Bridges (33, 34) **8.00** Kobra – oddział specjalny (8, 9) **10.00** Zbuntowany anioł (217, 218) **11.55** Wspaniałe stulecie (51, 52) **13.50** Lombard. Życie pod zastaw (383, 384) **15.50** Ranczo (1, 41) **18.00** Lombard. Życie pod zastaw (904, 905) – serial obyczaj. Polska **20.00** ★★ Demonstracja siły – film sens. USA 2013 **22.05** ★★ Śmiertelna rozgrywka – film sens. USA/Monaco 2016 **23.55** ★ Snajper: Reguły wojny – film sens. USA 2016 **1.30** Dzielnica strachu (383)

★★★★★ koniecznie ★★★★ zdecydowanie tak ★★★ możesz ★★ nie musisz ★ zdecydowanie nie **(L)** na żywo

DVB T2 stacje dostępne w naziemnej telewizji cyfrowej

eprasa.pl a8fb8ecb1e

ŚRODA 17 Grudnia

TVP 1

7.00 Msza święta na Jasnej Górze **7.30** Rodzina (nie od) święta **8.00** Serwis Info **8.20** Zaraz wracam (55) **9.00** Ranczo (36) **10.00** Komisarz Alex (52) **11.00** Ojciec Mateusz (25) **12.00** Serwis Info **12.10** Agrobiznes, Agropogoda **12.40** Rok w ogrodzie extra **12.50** Przyroda w symbiozie: Wrzosowiska **14.00** Wichrowe wzgórze (320) – serial obyczaj.

15.00 Serwis Info – magazyn
15.15 Reporterzy – magazyn
15.35 Gra słów. Krzyżówka
16.05 Dziedzictwo (778) – serial obyczaj. Turcja
17.00 Teleexpress
17.30 Jaka to melodia?
18.10 Klan (4619)
18.45 Akacjowa 38 (770) – serial obyczaj. Hiszpania
19.30 19.30
19.55 Pytanie dnia
20.30 Zaraz wracam (56) – serial obyczaj. Polska
21.10 Tak to się robi w Marsylii (8) – serial krym. Francja
Kapitan Chevalier prowadzi śledztwo w sprawie śmierci dwóch nastolatków. Nora jest wstrząśnięta, dowiadując się, że w sprawę zamieszany jest jej ojciec. Chevalier poznaje trudną przeszłość młodej podwładnej.
22.10 Sekielski wieczorową porą – magazyn
23.15 Kamienne pięści – film biograf. USA/Panama 2016 ★★★
Reż. Jonathan Jakubowicz, wyk. Édgar Ramírez, Robert De Niro, Usher Raymond
1.10 Wykrywacz kłamstw

TVP 2

5.00 Rodzinka.pl **5.30** M jak miłość (1657) **6.25** Mozaika żydowska. Magazyn kulturalno-religijno-społeczny **6.55** Barwy szczęścia (3278) **7.30** Pytanie na śniadanie **11.50** Gwiazdorska kuchnia Ani – magazyn **12.30** Koło fortuny – teleturniej **13.15** Miłość i nadzieja (354) – serial Turcja **14.05** Va banque – teleturniej **14.35** Na sygnale (806) – serial Polska

15.05 La Promesa – pałac tajemnic (293) – telenowela
15.50 Przepis dnia – magazyn
16.00 Koło fortuny – teleturniej
16.35 Familiada – teleturniej
17.20 Miłość i nadzieja (355) – serial obyczaj. Turcja
18.15 Va banque – teleturniej
18.50 Jeden z dziesięciu
19.25 Barwy szczęścia (3278) – serial Polska
19.55 Przepis dnia – magazyn
20.05 Barwy szczęścia (3279) – serial Polska
20.40 Przepis dnia – magazyn
20.55 Na dobre i na złe (974) – serial Polska
21.55 Na sygnale (808, 809)
Doktor Vick odpowiada na wezwanie do salonu kosmetycznego, gdzie zemdlała jedna z klientek. Lekarz ustala, że chora została zarażona gronkowcem. Gdy Benio uznaje, że sprawę należy zgłosić do sanepidu, na jego drodze stają jednak „mięśniacy", którzy zaczynają ratownikom grozić.
22.55 Peaky Blinders (22) – serial gangsterski W. Bryt.
0.05 Byle do świąt – komedia romantyczna Kanada 2021 ★★★

Polsat

5.25 Telezakupy TV Okazje – program reklamowy **6.00** Nowy dzień – magazyn **8.30** Malanowski i Partnerzy – serial fabularno-dokumentalny **9.30** Trudne sprawy – serial fabularno-dokumentalny **11.30** Gliniarze – serial fabularno-dokumentalny Polska 2024 **14.40** Dlaczego ja? (1408) – serial fabularno-dokumentalny Polska 2025

15.50 Wydarzenia
16.20 Interwencja – magazyn
16.30 Na ratunek 112 (888)
17.00 Gliniarze (1049)
Ginie bezdomny, wcześniej znany w stolicy włamywacz. Mordercą może być ktoś związany z jego interesami z przeszłości.
18.00 Pierwsza miłość (4117) – serial Polska
18.50 Wydarzenia
19.15 Gość „Wydarzeń"
19.55 Wkręceni – komedia Polska 2014 ★★★
Reż. Piotr Wereśniak, wyk. Piotr Adamczyk, Bartosz Opania, Paweł Domagała
Trzej przyjaciele tracą pracę. Posiadacz najwyższej odprawy zaprasza pozostałych na weekend do Warszawy. Gdy wracają autem z niemiecką rejestracją, zostają uznani za inwestorów z Niemiec.
22.05 Złodziej tożsamości – komedia krym. USA 2013 ★★★
Reż. Seth Gordon, wyk. Jason Bateman, Melissa McCarthy, Jon Favreau
0.35 Szklana pułapka – film akcji USA 1988 ★★★★
2.10 Kuchenne rewolucje

TVN

5.10 Jak to jest zrobione? **5.40** Uwaga! **5.55** Ukryta prawda – serial fabularno-dokumentalny **6.50** Kuchenne rewolucje: Gdańsk – „Mio Gastro" – reality show **7.45** Dzień Dobry TVN **11.25** Kuchenne rewolucje: Restauracja „Kwadratowy talerz", Wrocław – reality show **13.35** Ukryta prawda (1551-1553) – serial fabularno-dokumentalny

16.50 Kuchenne rewolucje – reality show
17.55 Detektywi (192)
Detektyw Maciej Dębosz umawia się na spotkanie z kolegą z policji. Nad rzeką, gdzie mieli wspólnie wędkować, dochodzi do wybuchu namiotu przyjaciela.
19.00 Fakty
19.55 Uwaga! – magazyn
20.25 Doradca smaku
20.30 Na Wspólnej (4134) – serial Polska
21.10 Gliniarz z Beverly Hills III – komedia sensacyjna USA 1994 ★★★
Reż. John Landis, wyk. Eddie Murphy, Judge Reinhold, Hector Elizondo
Axel Foley, nieujarzmiony detektyw, znów odwiedza Beverly Hills, ku wściekłości lokalnego szeryfa. Tropiąc złodziei samochodów, odkrywa, że są to ci sami bandyci, którzy zabili jego szefa.
23.30 Wielki Mike – dramat obyczaj. USA 2009 ★★★★
Reż. John Lee Hancock, wyk. Sandra Bullock, Tim McGraw
2.10 Kuchenne rewolucje

TVN 7

6.40 Szkoła **8.35** Ukryta prawda **11.40** Detektywi **12.40** W-11 Wydział Śledczy **14.55** Zapukaj do moich drzwi (3) **15.55** Sąd rodzinny **16.55** Tajemnice miłości **17.55** Zagadki losu **19.00** Ukryta prawda **20.00** ★★★ Faceci od kuchni – komedia Fr./Hiszp. 2012, reż. Daniel Cohen, wyk. Michaël Youn **21.55** ★★★ Inwazja – thriller USA/Australia 2007, reż. Oliver Hirschbiegel, wyk. Nicole Kidman **23.55** ★★★ Człowiek na krawędzi – thriller USA 2012, reż. Asger Leth, wyk. Sam Worthington **2.05** Żyjąc z potworem

TVP Kultura

8.20 W poszukiwaniu dobrego filmu **9.00** Noce i dnie (11) **10.05** ★★★ Czarna suknia – dr. Polska 1967 **11.05** ★★★ Sędziowie – dr. Polska 1974 **12.20** Mistrz tańca **13.10** Po drugiej stronie kamery **14.25** Tygodnik kulturalny **15.20** ★★★★ Skarga – film Polska 1991 **17.00** Noce i dnie (12) **18.10** Którędy po sztukę **18.30** Informacje kulturalne **18.50** Reżyserzy: Carol Reed **19.45** Cykl adwentowy: Radość **20.00** ★★★ Czarny mercedes – film krym. Polska 2019 **22.15** Na wodach północy (3) **23.30** Hala odlotów

TVP Sport

8.15 Snooker: MP Shoot Out w Lublinie **10.30** Boks: Finały mężczyzn **13.05** Kto wygrał mecz **14.10** Pełnosprawni **14.40** Tenis stołowy: Mecz towarzyski drużyn mieszanych w formule olimpijskiej w Katowicach: Polska – Austria **17.00** Mundial 2026: Legendy miejskie **17.35** Studio **17.55** **(L)** Koszykówka: LM FIBA: Legia Warszawa – Academics Heidelberg **20.25** Magazyn skrótów LM UEFA **22.15** Sportowy wieczór **22.55** Koszykówka: LM FIBA: Legia Warszawa – Academics Heidelberg

TV 4

5.30 Telezakupy TV Okazje **6.00** Łowcy skarbów. Kto da więcej **7.55** Bogaty dom – biedny dom **8.55** Policjantki i policjanci (232, 233) **10.55** Na ratunek 112 **11.55** Trudne sprawy **14.55** Ktoś tu kłamie? **15.55** Łowcy skarbów. Kto da więcej – reality show **18.00** Policjantki i policjanci (1317, 1318) **20.00** Uroczysko (135, 136) **21.00** Sprawiedliwi – wydział kryminalny (946) **22.00** Sprawiedliwi. Trójmiasto (63) – serial krym. Polska **23.00** ★★★ Nieuchwytny cel – film sens. USA 1993 **1.05** Love Island. Wyspa miłości

TV Trwam

10.00 Audiencja Generalna Ojca Świętego **11.25** Jestem mamą **12.20** Życie lasu. Storczyki **13.00** Ojcostwo – polecam **13.30** Msza św. **14.30** Misja Szczecin – Madagaskar **15.00** Leśni mocarze **16.10** Na zdrowie **16.30** Powołani **17.00** Po stronie prawdy **18.15** Rozmowy niedokończone **19.30** Opowieści biblijne – historie z Nowego Testamentu **20.00** Informacje **20.20** Różaniec **21.00** Apel Jasnogórski **21.40** Polski punkt widzenia **22.00** Przetrwaliśmy **22.30** Majdan – modlitwa silniejsza od kul

TV Puls

6.00 Nash Bridges (34, 35) **8.00** Kobra – oddział specjalny (9, 10) **10.00** Zbuntowany anioł (219, 220) **11.55** Wspaniałe stulecie (52, 53) **13.50** Lombard. Życie pod zastaw (385, 386) **15.50** Ranczo (2, 3) – serial kom. Polska **18.00** Lombard. Życie pod zastaw (905, 906) – serial obyczaj. Polska **20.00** ★★★ Mizantrop – thriller USA/Kan. 2023 **22.20** ★★★ Miasto śmierci – thriller Meksyk/USA 2007 **0.25** ★★★ Twarze w tłumie – thriller USA/Fr./Kan./W. Bryt. 2011

★★★★★ koniecznie ★★★★ zdecydowanie tak ★★★ możesz ★★ nie musisz ★ zdecydowanie nie **(L)** na żywo

DVB T stacje dostępne w naziemnej telewizji cyfrowej

CZWARTEK 18 Grudnia

TVP 1

7.00 Msza święta na Jasnej Górze **7.30** Dobre historie **8.00** Serwis Info **8.20** Zaraz wracam (56) **9.00** Ranczo (37) **10.00** Komisarz Alex (53) **11.00** Ojciec Mateusz (26) **12.00** Serwis Info **12.10** Agrobiznes, Agropogoda **12.35** To się opłaca **12.50** Przyroda w symbiozie: Góry – serial dok. **14.00** Wichrowe wzgórze (321) – serial obyczaj.

15.00 Serwis Info – magazyn
15.15 Reporterzy – magazyn
15.35 Gra słów. Krzyżówka
16.05 Dziedzictwo (779) – serial obyczaj. Turcja
17.00 Teleexpress
17.30 Jaka to melodia?
18.10 Klan (4620)
18.45 Akacjowa 38 (771) – serial obyczaj. Hiszpania
19.30 19.30
19.55 Pytanie dnia
20.30 Zaraz wracam (57) – serial obyczaj. Polska
21.10 Ojciec Mateusz (333) – serial krym. Polska
22.10 Sprawa dla reportera
23.10 Ostatnia wyprawa – film dokumentalny Polska/Włochy/Nepal/Szwajcaria/Indie/Austria 2024
Opowieść o Wandzie Rutkiewicz, najwybitniejszej polskiej alpinistce. To historia pionierki, która jako pierwsza kobieta zdobyła K2 i jako pierwsza Europejka stanęła na Mount Evereście. Zaginęła w maju 1992 roku pod szczytem Kanczendzongi. Jej ciała nigdy nie odnaleziono.
0.15 Wykrywacz kłamstw

TVP 2

5.30 M jak miłość (1658) **6.20** Operacja zdrowie – magazyn **6.55** Barwy szczęścia (3279) – serial Polska **7.30** Pytanie na śniadanie – magazyn **11.50** Podróż po jeden uśmiech **12.30** Koło fortuny – teleturniej **13.15** Miłość i nadzieja (355) – serial obyczaj. Turcja **14.05** Va banque – teleturniej **14.35** Na sygnale (807) – serial obyczaj. Polska

15.05 La Promesa – pałac tajemnic (294) – telenowela
15.50 Przepis dnia – magazyn
16.00 Koło fortuny – teleturniej
16.35 Familiada – teleturniej
17.20 Miłość i nadzieja (356) – serial obyczaj. Turcja
18.15 Va banque – teleturniej
18.50 Jeden z dziesięciu
19.25 Barwy szczęścia (3279) – serial Polska
19.55 Przepis dnia – magazyn
20.05 Barwy szczęścia (3280) – serial Polska
20.45 Ku'damm 63 (4)
Cały Berlin Zachodni jest poruszony wizytą prezydenta Johna F. Kennedy'ego, który wygłosił przemówienie na cześć Berlina i wolnego świata. Hannelore Lay przygotowuje się do eliminacji na Konkurs Eurowizji.
21.45 Morderstwa na Belle-Île – film krym. Francja 2020 ★★★
Reż. Marwen Abdallah, wyk. Charlotte de Turckheim, Nicolas Gob
23.35 Twardziele – komedia kryminalna USA 2012 ★★★
Reż. Fisher Stevens, wyk. Al Pacino, Alan Arkin
1.25 Lepsza połowa (18)

Polsat

5.25 Telezakupy TV Okazje – program reklamowy **6.00** Nowy dzień – magazyn **8.30** Malanowski i Partnerzy – serial fabularno-dokumentalny **9.30** Trudne sprawy – serial fabularno-dokumentalny **11.30** Gliniarze – serial fabularno-dokumentalny Polska 2024 **14.40** Dlaczego ja? (1409) – serial fabularno-dokumentalny Polska 2025

15.50 Wydarzenia
16.15 Pogoda
16.20 Interwencja – magazyn
16.30 Na ratunek 112 (889)
17.00 Gliniarze (1050) – serial fabularno-dokumentalny
18.00 Pierwsza miłość (4118) – serial Polska
18.50 Wydarzenia
19.15 Gość „Wydarzeń"
19.55 A więc wojna – film sensacyjny USA 2012 ★★★
Reż. Joseph McGinty Nichol, wyk. Reese Witherspoon, Chris Pine, Tom Hardy
22.05 Jak ona to robi? – komedia USA 2011 ★★
Reż. Douglas McGrath, wyk. Sarah Jessica Parker, Pierce Brosnan, Greg Kinnear
Kate budzi podziw przyjaciół i kolegów z pracy, sprawnie godząc bogate życie rodzinne z zawrotną karierą w biznesie. Gdy jej klientem zostanie uwodzicielski Jack, Kate przyjdzie zmierzyć się z pokusą wielkich pieniędzy i jeszcze większych namiętności...
0.00 Wkręceni – komedia Polska 2014 ★★★

TVN

5.00 Jak to jest zrobione? **5.30** Uwaga! **5.55** Ukryta prawda **6.50** Kuchenne rewolucje: Bytom – Restauracja „Pod Orzechem" – reality show **7.45** Dzień Dobry TVN **11.25** Kuchenne rewolucje: Restauracja „Helios", Czerwionka-Leszczyny – reality show **13.35** Ukryta prawda (1554-1556) – serial fabularno-dokumentalny Polska

16.50 Kuchenne rewolucje – reality show
17.55 Detektywi (193) – serial fabularno-dokumentalny
19.00 Fakty
19.55 Uwaga! – magazyn
20.10 Doradca smaku
20.15 Na Wspólnej (4135) – serial Polska
20.55 Kuchenne rewolucje
Magda Gessler jedzie do Koronowa, miasta na Kujawach, by pomóc właścicielowi restauracji „Nasze smaki". Mimo że Mike bardzo się stara, lokal nie przyciąga gości.
22.00 Król życia – komedia Polska 2015 ★★★
Reż. Jerzy Zieliński, wyk. Robert Więckiewicz, Magdalena Popławska, Bartłomiej Topa
Nieprzystępny, złośliwy i nieczuły Edward – mąż, ojciec i syn, ulega wypadkowi. Choć mieszka w tym samym mieszkaniu, chodzi tym samym chodnikiem, spotyka tych samych ludzi, wszystko staje się inne.
0.00 Mroczny Rycerz – film sensacyjny USA/W. Bryt. 2008 ★★★★
3.00 Szpital św. Anny (70)

TVN 7

6.40 Szkoła **8.35** Ukryta prawda **11.40** Detektywi **12.40** W-11 Wydział Śledczy **14.55** Zapukaj do moich drzwi (4) **15.55** Sąd rodzinny **16.55** Tajemnice miłości **17.55** Zagadki losu **19.00** Ukryta prawda **20.00** ★★★ Jak przeżyć święta – komedia rom. USA 2004, reż. Mike Mitchell, wyk. Ben Affleck **22.10** ★★★★ Kwiat pustyni – film biograf. Austria/Fr./Niemcy/W. Bryt. 2009, reż. Sherry Hormann, wyk. Liya Kebede **0.45** ★★★ Wojownicze żółwie ninja: Wyjście z cienia – film przygod. USA/Hongk./Chiny 2016

TVP Kultura

9.00 Noce i dnie (12) **10.05** ★★★★ Skarga – film Polska 1991 **11.40** Kwiaty i jaszczury. Historia majoliki nieborowskiej **12.05** Reżyserzy **13.00** Kolekcja **13.20** Studio Kultura – niedziela z... **14.15** ★★★ Złoto dezerterów – komedia Polska 1998 **16.25** Lalka (1) **17.55** Dzień z życia artysty **18.35** Wstęp wolny **18.55** John Wayne – więcej niż mit **20.00** Hala odlotów **21.05** ★★★ Zorro – film przyg. Wł./Fr. 1975 **23.10** Łódź Kultury **23.45** ★★★ Czarny mercedes – film krym. Pol. 2019

TVP Sport

10.15 Mundial 2026: Legendy miejskie **10.50** Koszykówka: LM FIBA: Legia Warszawa – Academics Heidelberg **12.45** Pływanie na krótkim basenie: ME w Lublinie: Podsum. **14.10** **(L)** Biatlon: PŚ kobiet w Annecy-Le Grand-Bornand **15.55** LM Strongman: Holandia **16.55** **(L)** Pływanie na krótkim basenie: MP w Szczecinie **19.40** **(L)** Tenis stołowy: LM ETTU: KS ORLEN Bogoria Grodzisk Mazowiecki – SF SKF EL Niño Praga **22.05** **(L)** Rzutki: MŚ PDC w Alexandra Palace w Londynie

TV 4

6.00 Łowcy skarbów. Kto da więcej **7.55** Bogaty dom – biedny dom **8.55** Policjantki i policjanci (234, 235) **10.55** Na ratunek 112 **11.55** Trudne sprawy **14.55** Ktoś tu kłamie? **15.55** Łowcy skarbów. Kto da więcej **18.00** Policjantki i policjanci (1318, 1319) **20.00** Uroczysko (137, 138) **21.00** Sprawiedliwi – wydział kryminalny (947) **22.00** Sprawiedliwi. Trójmiasto (64) **23.00** ★★★★ Nieśmiertelny – film fantasy W. Bryt./USA 1986, reż. Russell Mulcahy, wyk. Christopher Lambert **1.25** Love Island. Wyspa miłości **2**

TV Trwam

11.35 Przyroda i ludzie **12.20** Wykłady z kongresu: Katolicy a tożsamość Europy **13.05** Mateczniki polskości **13.30** Msza święta **14.35** W służbie Bogu i ojczyźnie **15.00** Po stronie prawdy **16.10** Z wędką... **16.35** Sól Ziemi **17.30** Odpowiedzialni za Kościół **18.15** Rozmowy niedokończone **19.30** Każdy maluch to potrafi **19.45** Modlitwa z udziałem dzieci **20.00** Informacje **20.20** Różaniec **21.00** Apel Jasnogórski **21.40** Polski punkt widzenia **22.00** Głos serca (87) **23.00** Telewizyjny Uniwersytet Biblijny

TV Puls

6.00 Nash Bridges (35, 36) **8.00** Kobra – oddział specjalny (10, 11) **10.00** Zbuntowany anioł (221, 222) **11.55** Wspaniałe stulecie (53, 1) **13.50** Lombard. Życie pod zastaw (387, 388) – serial obyczaj. Polska **15.50** Ranczo (42, 4) – serial kom. Polska **18.00** Lombard. Życie pod zastaw (906, 907) – serial obyczaj. Polska **20.00** ★★★ Pies – komedia USA 2022 **22.05** ★★★ Powiedz tak – komedia rom. USA/Niemcy 2001 **0.05** ★★★ Miłość jest blisko – komedia rom. Polska 2022

★★★★★ koniecznie ★★★★ zdecydowanie tak ★★★ możesz ★★ nie musisz ★ zdecydowanie nie **(L)** na żywo

DVB T stacje dostępne w naziemnej telewizji cyfrowej

eprasa.pl a8fb8ecb1e

PIĄTEK 19 Grudnia

TVP 1

7.00 Msza święta na Jasnej Górze **7.30** Agape blisko Ciebie **8.00** Serwis Info **8.20** Okrasa łamie przepisy **9.00** Ranczo (38) **10.00** Komisarz Alex (54) **11.00** Ojciec Mateusz (27) **12.00** Serwis Info **12.10** Agrobiznes, Agropogoda **12.35** Magazyn rolniczy **12.50** Przyroda w symbiozie **14.00** Wichrowe wzgórze (322) – serial obyczaj. Turcja 2024

15.00 Serwis Info – magazyn
15.15 Reporterzy – magazyn
15.35 Gra słów. Krzyżówka – teleturniej
16.05 Dziedzictwo (780) – serial obyczaj. Turcja
17.00 Teleexpress
17.30 Jaka to melodia?
18.10 Klan (4621) – telenowela Polska
18.45 Akacjowa 38 (772) – serial obyczaj. Hiszpania
19.30 19.30
19.55 Pytanie dnia
20.30 Zaraz wracam (58) – serial obyczaj. Polska
21.10 Komisarz Alex (306) Podczas imprezy na barce mieszkalnej ginie chłopak. Gdy główny podejrzany, jego kolega, również zostaje znaleziony martwy, policja odkrywa, że za obiema zbrodniami stoi ten sam morderca.
22.10 Miłość jest blisko – komedia ★★★ romantyczna Polska 2022 Reż. Radosław Dunaszewski, wyk. Wojciech Solarz, Weronika Książkiewicz, Olga Bołądź
0.05 Czarna śmierć (6)

TVP 2

5.30 M jak miłość (1659) **6.20** Anna Dymna – spotkajmy się **6.55** Barwy szczęścia (3280) **7.30** Pytanie na śniadanie – magazyn **11.50** Tańcząca ze światem – serial dok. Polska 2025 **12.30** Koło fortuny – teleturniej **13.15** Miłość i nadzieja (356) – serial obyczaj. Turcja **14.05** Va banque – teleturniej **14.35** Na sygnale (808) – serial obyczaj. Polska

15.05 La Promesa – pałac tajemnic (295) – telenowela
15.50 Przepis dnia – magazyn
16.00 Koło fortuny – teleturniej
16.35 Familiada – teleturniej
17.20 Miłość i nadzieja (357) – serial obyczaj. Turcja
18.15 Va banque – teleturniej
18.50 Jeden z dziesięciu
19.25 Barwy szczęścia (3280) – serial Polska
19.55 Przepis dnia – magazyn
20.05 Barwy szczęścia (3281) – serial Polska
20.45 Postaw na milion – teleturniej
21.50 Tak to leciało! – teleturniej
22.45 W obliczu śmierci – film ★★★ sensac. W. Bryt./USA 1987 Reż. John Glen, wyk. Timothy Dalton, Maryam d'Abo, Joe Don Baker W czasie ćwiczeń agentów na Gibraltarze nieznany sprawca zabija trzech spośród nich. Bond dowiaduje się, że zabójca zostawił przy swych ofiarach wizytówki ze złowrogo brzmiącym napisem „Śmierć szpionam".
1.10 Twardziele – komedia ★★★ minalna USA 2012

Polsat

5.25 Telezakupy TV Okazje – program reklamowy **6.00** Nowy dzień – magazyn **8.00** Halo tu Polsat – magazyn **11.30** Gliniarze – serial fabularno-dokumentalny Polska 2024, wyk. Arkadiusz Krygier, Tomasz Skrzypniak, Ewelina Ruckgaber, Piotr Mróz **14.40** Dlaczego ja? (1410) – serial fabularno-dokumentalny Polska 2025

15.50 Wydarzenia
16.15 Pogoda
16.20 Interwencja – magazyn
16.30 Na ratunek 112 (890)
17.00 Gliniarze (1051) Filip ucieka przed aresztowaniem, porywając małego Antosia. Po odkryciu przez policję jego mrocznych sekretów Natalia zostaje odsunięta od sprawy. Zdeterminowana kobieta prowadzi własne poszukiwania.
18.00 Pierwsza miłość (4119) – serial Polska
18.50 Wydarzenia
19.15 Gość „Wydarzeń"
19.55 Czarownica 2 – film fantasy ★★★ USA/W. Bryt./Kan./Fr. 2019 Reż. Joachim Rønning, wyk. Angelina Jolie, Elle Fanning, Michelle Pfeiffer
22.35 Królewna Śnieżka i Łowca ★★★ – film fantasy USA/W. Bryt. 2012 Reż. Rupert Sanders, wyk. Kristen Stewart, Charlize Theron, Chris Hemsworth
1.10 Resident Evil: Retrybucja – ★★★ horror Niemcy/Kanada/USA/Francja/W. Bryt. 2012
3.25 Rodzina na Maxa (26)

TVN

5.00 Nauka jazdy – program rozrywkowy **5.40** Uwaga! – magazyn **5.55** Ukryta prawda – serial fabularno-dokumentalny **6.50** Kuchenne rewolucje – reality show **7.45** Dzień Dobry TVN **11.25** Kuchenne rewolucje: Restauracja „Ibis", Goszczanów – reality show **13.35** Ukryta prawda (1557-1559) – serial fabularno-dokumentalny

16.50 Kuchenne rewolucje Magda Gessler jedzie do Mielca, by pomóc właścicielce restauracji „Vis a Vis". Zamiast oczekiwanych zysków gastronomiczny biznes przynosi straty.
17.55 Detektywi (194) Młoda kobieta znika ze swojego wieczoru panieńskiego. Okazuje się, że wyszła z byłym partnerem. Narzeczony zaginionej wynajmuje detektywów. Podejrzewa, że były chłopak mógł skrzywdzić jego ukochaną.
19.00 Fakty
19.35 Kroniki Pucharu Świata w skokach narciarskich
19.50 Uwaga! – magazyn
20.00 Black Adam ★★★ – film sf USA/Kanada/Nowa Zelandia/Węgry 2022 Reż. Jaume Collet-Serra, wyk. Dwayne Johnson, Aldis Hodge, Pierce Brosnan
22.50 Mroczny Rycerz powstaje ★★★★ – film sensacyjny W. Bryt./USA 2012 Reż. Christopher Nolan, wyk. Christian Bale, Tom Hardy
2.05 Kuba Wojewódzki

TVN 7

6.00 Szkoła **8.40** Ukryta prawda **11.40** W-11 Wydział Śledczy **13.55** Detektywi **14.55** Zapukaj do moich drzwi (5) **15.55** Sąd rodzinny **16.55** Tajemnice miłości **17.55** Zagadki losu **19.00** Ukryta prawda **20.00** ★★★ Historia Kopciuszka – komedia USA/Kan. 2004, reż. Mark Rosman, wyk. Hilary Duff **22.10** ★★★ Noce w Rodanthe – melodramat USA/Australia 2008, reż. George C. Wolfe, wyk. Diane Lane **0.15** ★★★★ Judasz i Czarny Mesjasz – dramat USA 2021 **2.45** SOS. Ekipy w akcji **3.30** Usterka **4.05** Druga strona medalu **5.15** Szkoła

TVP Kultura

9.00 Pan wzywał, Milordzie? (5) **10.00** Inf. kulturalne **10.35** Actus Humanus Nativitas – Farinelli **11.40** ★★★ Błękitny pokój – dr. Pol. 1965 **12.20** John Wayne – więcej niż mit **13.30** Jak to się mówi... **14.10** ★★★★ Król w Nowym Jorku – kom. W. Bryt. 1957 **16.00** Co nam w duszy gra **17.10** ★★★ Kulig – kom. Pol. 1968 **17.55** Kolekcja **18.20** Gregory Porter: bądź wierny swej muzyce **20.05** ★★★★ Jeźdźcy sprawiedliwości – film sens. Dania/Szw. 2020 **22.10** Tygodnik kulturalny **23.15** ★★★ Zorro – film 1975

TVP Sport

9.55 Biatlon: PŚ kobiet w Annecy-Le Grand-Bornand **11.20** Tenis stołowy: LM ETTU: KS ORLEN Bogoria Grodzisk Mazowiecki – SF SKF EL Niño Praga **13.05** Rzutki: MŚ PDC w Londynie: Krzysztof Ratajski – Alexis Toylo **14.10 (L)** Biatlon: PŚ mężczyzn w Annecy-Le Grand-Bornand **15.55** Ring TVP Sport **16.55 (L)** Pływanie na krótkim basenie: MP w Szczecinie **19.40 (L)** Boks: RKB Wisłok 1995 Rzeszów – CKB Potężni **22.45** Sportowy wieczór **23.30** Rzutki: MŚ PDC w Londynie

TV 4

5.30 Telezakupy TV Okazje **6.00** Łowcy skarbów. Kto da więcej **7.55** Bogaty dom – biedny dom **8.55** Policjantki i policjanci (236, 237) **10.55** Na ratunek 112 **11.55** Trudne sprawy **14.55** Ktoś tu kłamie? **15.55** Łowcy skarbów. Kto da więcej – reality show **18.00** Policjantki i policjanci (1319, 1320) **20.00** „Pejzaż bez Ciebie" – Romuald Lipko – koncert **22.00** ★★★★★ Leon zawodowiec – dramat Fr./USA 1994, reż. Luc Besson, wyk. Jean Reno **0.20** STOP Drogówka **1.20** Love Island. Wyspa miłości **2.25** Hardkorowy lombard

TV Trwam

11.35 Natura et Homo **12.20** Głos serca (87) **13.05** Duszpasterz **13.30** Msza św. **14.30** Drzwi do lasu **15.00** Modlitwa w Godzinie Miłosierdzia **15.20** Mocni w wierze **16.10** Natura obiektywnie **16.40** Wykłady z kongresu: Katolicy a tożsamość Europy **17.15** W góreckim domku ogrodnika **17.30** Łączy nas historia **18.15** Westerplatte młodych **19.00** Warto zauważyć... **19.30** Brat Franciszek **20.00** Informacje **20.20** Różaniec **21.00** Apel Jasnogórski **21.40** Polski punkt widzenia **22.00** Maria – kobieta ośmiu błogosławieństw

TV Puls

6.00 Nash Bridges (36, 37) **8.00** Kobra – oddział specjalny (11, 12) **10.00** Zbuntowany anioł (223, 224) **11.55** Wspaniałe stulecie (1, 2) **13.50** Lombard. Życie pod zastaw (389, 390) – serial obyczaj. Polska **15.50** Ranczo (4, 5) – serial kom. Polska **18.00** Lombard. Życie pod zastaw (907, 908) – serial obyczaj. Polska **20.00** ★★★ Smak zemsty. Peppermint – thriller USA/Hongk./Chiny 2018 **22.00** ★★ Huragan – film sens. W. Bryt./USA 2018 **23.55** ★★★ Komornik 2 – film akcji USA 2020

★★★★★ koniecznie ★★★★ zdecydowanie tak ★★★ możesz ★★ nie musisz ★ zdecydowanie nie **(L)** na żywo

DVB T stacje dostępne w naziemnej telewizji cyfrowej

SOBOTA 20 Grudnia

TVP 1

7.00 Msza święta na Jasnej Górze **7.40** Rok w ogrodzie **8.05** Rok w ogrodzie extra **8.20** Pełnosprawni **8.55** Ranczo (39) **10.00** Komisarz Alex (55) **11.00** Ingres kard. Grzegorza Rysia do archikatedry krakowskiej **13.05** Ojciec Mateusz (28) **14.00** Dobre strony: Katarzyna Herman i Bartłomiej Topa **14.25** Okrasa łamie przepisy

15.00 Rolnik szuka żony Po dwóch miesiącach przerwy Marta Manowska ponownie spotyka się z uczestnikami programu. Podczas rozmowy z prowadzącą bohaterowie opowiedzą o wydarzeniach ze swojego życia po zakończeniu emisji.
16.05 Dziedzictwo (781) – serial obyczaj. Turcja
17.00 Teleexpress
17.35 Ojciec Mateusz (333) – serial krym. Polska
18.40 Jaka to melodia? Na cel charytatywny grają: Joanna Kozak, Piotr Szaradowski, Michał Wiśniewski.
19.30 19.30
19.55 Pytanie dnia
20.25 Spectre – film sensacyjny ★★★★ W. Bryt./USA 2015 Reż. Sam Mendes, wyk. Daniel Craig, Christoph Waltz, Léa Seydoux
23.00 Pozdrowienia z Paryża ★★★ – film sensacyjny Francja/W. Bryt./USA 2009 Reż. Pierre Morel, wyk. John Travolta, Jonathan Rhys Meyers
0.45 Miłość jest blisko – komedia ★★★ rom. Polska 2022

TVP 2

5.10 Barwy szczęścia (3277, 3278) – serial Polska **6.25** M jak miłość (1897) – serial Polska **7.30** Pytanie na śniadanie – magazyn **11.30** Górna półka smaku – magazyn **12.10** Postaw na milion – teleturniej **13.05** Miłość i nadzieja (357) – serial obyczaj. Turcja **14.00** Familiada – teleturniej **14.35** Koło fortuny – teleturniej

15.15 Szansa na sukces. Opole 2026: Renata Przemyk
16.20 Na dobre i na złe (974) – serial obyczaj. Polska
17.15 Miłość i nadzieja (358) – serial obyczaj. Turcja
18.15 Va banque – teleturniej
18.50 Słowo na niedzielę: Nie jest tak źle
19.00 Informacje kulturalne
19.20 Rodzinka.pl (293) – serial kom. Polska
20.00 Maleńki znak – świąteczny koncert Ireny Santor Irena Santor, niekwestionowana Pierwsza Dama Polskiej Piosenki, obchodziła w grudniu 2024 roku swoje 90. urodziny. Z tej okazji zrealizowano wyjątkowy, świąteczny koncert artystki.
22.05 Listy do Julii – komedia ★★★ romantyczna USA 2010 Reż. Gary Winick, wyk. Amanda Seyfried, Christopher Egan, Gael García Bernal Amerykanka zwiedzająca Weronę pod balkonem Julii znajduje list z 1957 r. od nieszczęśliwie zakochanej kobiety. Postanawia odszukać autorkę...
0.05 Morderstwa na Belle-Île ★★★ – film krym. Francja 2020

Polsat

5.25 Telezakupy TV Okazje – program reklamowy **6.00** Nowy dzień – magazyn **8.00** Halo tu Polsat – magazyn **11.30** Ewa gotuje – magazyn **12.00** Awantura o kasę – teleturniej Polska 2025 **13.10** Jak wytresować smoka 3 – film animowany USA/Japonia 2019, dub. Grzegorz Drojewski, Julia Kamińska, Wojciech Machnicki

15.30 Chłopaki do wzięcia Henio nie może ochłonąć po ostatniej imprezie, a Daniel realizuje aktorskie marzenia. Wojtek szuka partnerki, która kocha zwierzęta. Karina chce założyć rodzinę.
16.30 Randka w ciemno W przedostatnim odcinku w tym sezonie miłości szukać będą: Beata, freelancerka, Jola – do niedawna wojskowa szeregowa oraz Małgosia, właścicielka sklepu. Spośród pań wybierać będzie Klaudius, nauczyciel muzyki i plastyki.
18.50 Wydarzenia
19.15 Prezydenci i premierzy – program publicystyczny
19.55 Kabaret na żywo. Chyba Czesuaf – program rozrywkowy
21.55 Niezniszczalni 4 – film sensacyjny ★★ USA 2023 Reż. Scott Waugh, wyk. Jason Statham, Sylvester Stallone, 50 Cent
0.05 Reakcja łańcuchowa ★★★ – thriller USA 1996
2.35 Świat według Kiepskich (509-511) – serial kom.
4.40 Disco gramy!

TVN

5.00 Nauka jazdy – program rozrywkowy **5.40** Uwaga! – magazyn **5.55** Ukryta prawda – serial fabularno-dokumentalny **6.50** Kuchenne rewolucje: Grudziądz, bar „Pierożek" – reality show **7.45** Dzień Dobry TVN **11.30** Na Wspólnej (4132-4135) **13.25** Anatomia piękna – serial dok. **14.30** Bitwa o gości – reality show Polska 2025

15.35 Studio Pucharu Świata
16.00 (L) Skoki narciarskie: Puchar Świata mężczyzn w Engelbergu: 1. konkurs indywidualny na skoczni HS 140 – 1. seria
17.05 Studio Pucharu Świata
17.15 (L) Skoki narciarskie: Puchar Świata mężczyzn w Engelbergu: 1. konkurs indywidualny na skoczni HS 140 – 2. seria
18.00 Studio Pucharu Świata
18.25 The Floor – teleturniej
19.00 Fakty
19.45 Wonka – komedia USA/W. ★★★★ Bryt./Kanada 2023 Reż. Paul King, wyk. Timothée Chalamet, Calah Lane, Keegan-Michael Key
22.15 W starym, dobrym stylu ★★★ – komedia kryminalna USA 2017 Reż. Zach Braff, wyk. Morgan Freeman, Michael Caine, Alan Arkin
0.15 Wszyscy święci New Jersey ★★★ – dramat kryminalny USA 2021
2.40 Szpital św. Anny (72)
3.30 CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas (13)

TVN 7

7.45 ★★★ Mikołaj i spółka – komedia Fr./Belg. 2017 **9.45** Bez kompleksów **10.50** Ukryta prawda **13.50** Zróbmy sobie dom **15.00** Detektywi **18.00** Bez kompleksów **19.00** Idź na całość **20.00** ★★★ Wierna – film sens. USA 2016, reż. Robert Schwentke, wyk. Shailene Woodley **22.45** ★★★ Rafa – horror Australia 2010, reż. Andrew Traucki, wyk. Damian Walshe-Howling **0.25** ★★★ Operacja „Deszcz" – film sf Australia 2020, reż. Luke Sparke, wyk. Dan Ewing **2.55** Żyjąc z potworem **3.45** Fachowcy **4.20** Usterka

TVP Kultura

10.05 Legendy Paryża – opowieść o sztuce XIX w. **11.05** Dziki Zachód Calamity Jane – anim. **12.40** Gregory Porter: bądź wierny swej muzyce **14.20** Tworzyć to żyć dwa razy. Karin i Tadeusz Jaroszyńscy **14.55** ★★★★ Będzie lepiej – kom. Pol. 1936 **16.45** Tamte lata, tamte dni **17.25** ★★★★ Król w Nowym Jorku – kom. W. Bryt. 1957 **19.20** Dzień z życia artysty **20.00** ★★★★ Złota dama – dr. W. Bryt./USA 2015 **22.00** Raz na milion lat – piosenki zespołu Republika **23.05** ★★★★ Jeźdźcy sprawiedliwości – film sens. 2020

TVP Sport

9.20 Rzutki: William O'Connor – Krzysztof Kciuk **10.20** Biatlon: PŚ mężczyzn w Annecy-Le Grand-Bornand **12.10 (L)** Biatlon: PŚ kobiet w Annecy-Le Grand-Bornand **13.30** Quiz TVP Sport **14.20** Studio **14.40 (L)** Biatlon: PŚ mężczyzn w Annecy-Le Grand-Bornand **15.55 (L)** Pływanie na krótkim basenie: MP w Szczecinie **18.40 (L)** Tenis stołowy: KTS Enea Siarkopol Tarnobrzeg – Miro Ganxets Costa Durada **21.15** Sportowy wieczór **21.40 (L)** Boks: Callum Simpson – Troy Williamson

TV 4

5.30 Telezakupy TV Okazje **6.00** Łowcy skarbów. Kto da więcej **7.00** Galileo **11.05** #JesteśmyDlaDzieci **11.30** Miodowe lata (41) **12.20** Galileo **13.25** ★★★ Świąteczna podróż – komedia Kan. 2020, reż. Catherine Cyran, wyk. Rachael Leigh Cook, Greyston Holt, Robyn Bradley **15.00** Policjantki i policjanci (1311-1315) – serial obyczaj. Polska **20.00** Sprawiedliwi – wydział kryminalny (944-947) **0.00** Gwiazdy kabaretu **2.05** STOP Drogówka **3.15** Interwencja **3.25** Lubię Disco! **4.25** Top 10 lista przebojów

TV Trwam

11.00 Kropelka radości **12.20** Warto zauważyć... **12.50** Natura obiektywnie **13.30** Msza święta **14.45** Jak wygrać małżeństwo? **15.00** Dzielna niewiasta **15.15** Mateczniki polskości **15.30** Wierzę w Boga **16.10** Historia PL **17.00** Z Parlamentu Europejskiego **17.30** Przełamując bariery **18.15** Rozmowy niedokończone **19.30** Manna z nieba **19.45** Modlitwa z udziałem dzieci **20.00** Informacje **20.20** Różaniec **21.00** Apel Jasnogórski **21.40** Polski punkt widzenia **22.00** Warto być ojcem **22.15** Głos serca (112)

TV Puls

5.00 Dyżur **6.00** Nash Bridges (33) – serial sens. USA **7.00** Kobra – oddział specjalny (8, 9) – serial sens. Niemcy **9.00** Taki jest świat – magazyn **10.00** Lombard. Życie pod zastaw (381, 383, 385, 387, 389, 904-908) – serial obyczaj. Polska **20.00** ★★★ Brygada ponad prawem – film sens. Fr. 2015 **21.55** ★★★★ Prawo zemsty – thriller USA 2009 **0.00** ★★ Demonstracja siły – film sens. USA 2013 **2.05** Dyżur **3.05** Taki jest świat – magazyn **4.00** Menu na miarę

★★★★★ koniecznie ★★★★ zdecydowanie tak ★★★ możesz ★★ nie musisz ★ zdecydowanie nie **(L)** na żywo

DVB T stacje dostępne w naziemnej telewizji cyfrowej

eprasa.pl a8fb8ecb1e

NIEDZIELA 21 Grudnia

TVP 1

7.00 Msza św. w Krakowie Łagiewnikach **8.00** Tydzień **8.45** Zmiennicy (2) **10.00** Ojciec Mateusz (29) **10.55** Komisarz Alex (306) **11.55** Między ziemią a niebem **12.00** Anioł Pański **12.15** Między ziemią a niebem **12.45** Pielgrzymi Nadziei **13.10** Planeta Ziemia: Skrajności – serial dok. **14.15** ★★ Dzień dobry, kocham Cię! – komedia rom. Polska 2014

16.05 Dziedzictwo (782) – serial obyczaj. Turcja
17.00 Teleexpress
17.35 Daję słowo. Maciej Orłoś: Artur Barciś – talk show
18.40 Jaka to melodia? Na cel charytatywny grają: Wojtek Cugowski, Szymon Wydra, Karina Nicińska.
19.30 19.30
19.55 Pytanie dnia
20.25 Czarna śmierć (7) Malczyk i Majer walczą o powrót do władzy, przekonując ministra o wygaszeniu epidemii. Tymczasem Igor podejmuje ryzykowną decyzję o publikacji prawdy o przyczynach zarazy, jednak w ostatniej chwili cenzura zmienia treść artykułu.
21.25 Co się zdarzyło w Las Vegas – komedia romantyczna ★★★ USA 2008 Reż. Tom Vaughan, wyk. Cameron Diaz, Ashton Kutcher, Rob Corddry
23.15 Spectre – film sensacyjny W. ★★★★ Bryt./USA 2015 Reż. Sam Mendes, wyk. Daniel Craig, Christoph Waltz, Léa Seydoux
1.40 Sprawdzamy

TVP 2

5.05 Barwy szczęścia (3281) **5.45** M jak miłość (1898) – serial Polska **6.45** Operacja zdrowie – magazyn **7.30** Pytanie na śniadanie – magazyn **11.15** Jak to się mówi, czyli Kasia u Bralczyka **11.55** Maleńki znak – świąteczny koncert Ireny Santor – program muzyczny **14.00** Familiada – teleturniej **14.35** Koło fortuny – teleturniej

15.10 Szansa na sukces. Opole 2026: Big Cyc – show
16.15 Tak to leciało! – teleturniej
17.15 Zaślubiona (6) Maria jest w zaawansowanej ciąży i wciąż walczy o otrząśnięcie się z żałoby. Odwiedzają ją Luisa i jej matka, aby przekonać ją do powrotu do Kalabrii. Maria nie zamierza jednak opuszczać domu, który tak bardzo pokochała.
18.25 Rodzinka.pl (294) – serial kom. Polska
19.00 Niepewne sytuacje – program rozrywkowy
19.15 W obliczu śmierci – film ★★★ sensacyjny W. Bryt./USA 1987 Reż. John Glen, wyk. Timothy Dalton, Maryam d'Abo, Joe Don Baker
21.35 Muzyka na dobry wieczór: Myslovitz na dobry wieczór – program muzyczny
22.40 Mój piękny syn – film biograf. ★★★★ USA 2018 Reż. Felix Van Groeningen, wyk. Steve Carell, Timothée Chalamet, Maura Tierney
0.55 Krucjata. Prawo serii (2)

Polsat

5.25 Telezakupy TV Okazje – program reklamowy **6.00** Nowy dzień – magazyn **8.00** Halo tu Polsat – magazyn **11.00** Sezon na misia II – film animowany USA/Kanada 2008, dub. Dariusz Toczek, Jarosław Boberek ,Aneta Todorczuk-Perchuć**12.40** Sing – film animowany USA/Japonia/Francja 2016, dub. Marcin Dorociński, Małgorzata Socha, Ewa Farna

15.00 Czarownica 2 ★★★ – film fantasy USA/W. Bryt./Kanada/Francja 2019 Reż. Joachim Rønning, wyk. Angelina Jolie, Elle Fanning, Michelle Pfeiffer
17.30 Awantura o kasę – teleturniej
18.50 Wydarzenia
19.30 Państwo w państwie – program publicystyczny
20.00 Dom Gucci – thriller USA/ ★★★ Kanada 2021 Reż. Ridley Scott, wyk. Lady Gaga, Adam Driver, Al Pacino
23.30 Sekstaśma ★★ – komedia USA 2014 Reż. Jake Kasdan, wyk. Cameron Diaz, Jason Segel, Rob Corddry Komedia o małżeństwie, które aby ożywić związek, nagrało intymne wyczyny, a ich film wyciekł do znajomych. By uratować reputację, podejmują się szalonego zadania usunięcia materiału z sieci.
1.35 Ostrożnie z dziewczynami ★★★ – komedia romantyczna USA 2002
3.30 Świat według Kiepskich
4.40 Disco gramy!

TVN

5.15 Jak to jest zrobione? **5.45** Uwaga! **6.00** Batwheels **6.15** Ukryta prawda **7.10** Magda gotuje Internet – talk show **7.45** Dzień Dobry TVN **11.30** Co za tydzień – magazyn **12.05** Bitwa o gości – reality show **13.10** ★★★★ Poszukiwacze zaginionej arki – film przygodowy USA 1981, reż. Steven Spielberg, wyk. Harrison Ford

15.40 Studio Pucharu Świata
16.00 (L) Skoki narciarskie: Puchar Świata mężczyzn w Engelbergu: 2. konkurs indywidualny na skoczni HS 140 – 1. seria
17.05 Studio Pucharu Świata
17.15 (L) Skoki narciarskie: Puchar Świata mężczyzn w Engelbergu: 2. konkurs indywidualny na skoczni HS 140 – 2. seria
18.00 Studio Pucharu Świata
18.25 The Floor – teleturniej
19.00 Fakty
19.45 Lego Masters. Kierunek Polska – program rozrywkowy
20.50 Indiana Jones i Świątynia Zagłady – film przygodowy ★★★★ USA 1984 Reż. Steven Spielberg, wyk. Harrison Ford, Kate Capshaw, Ke Huy Quan
23.20 Odważna – dramat kryminalny ★★★ USA/Australia 2007 Reż. Neil Jordan, wyk. Jodie Foster, Terrence Howard, Mary Steenburgen
1.50 Nastolatki rządzą... kasą
2.40 MasterChef
3.50 CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas (14)

TVN 7

7.05 Zróbmy sobie dom **8.10** Anatomia piękna **9.20** ★★★ Lassie, wróć! – film przyg. Niem. 2020 **11.20** Ukryta prawda **13.20** Detektywi **15.20** ★★★ Za duży na bajki – kom. Pol. 2022 **17.35** ★★★ Wierna – film sens. USA 2016, reż. Robert Schwentke, wyk. Shailene Woodley **20.00** ★★★★ Ścigany – film sens. USA 1993, reż. Andrew Davis, wyk. Harrison Ford **22.50** ★★★ San Andreas – film katastrof. USA/Australia 2015, reż. Brad Peyton, wyk. Dwayne Johnson **1.15** ★★★ Faceci od kuchni – kom. 2012 **2.50** Żyjąc z potworem

TVP Kultura

9.05 Cykl adwentowy **9.25** Wspólny dom **10.05** Wielcy mistrzowie malarstwa **11.10** Wstęp wolny **11.25** Pan wzywał, Milordzie? (5) **12.30** Bez stałego adresu – Bob Dylan **14.20** W poszukiwaniu dobrego filmu **15.00** ★★★ Strach – dramat Wł./Monaco/Niemcy 1954 **16.35** Dobry tytuł **17.15** Studio Kultura – niedziela z... **18.05** Cztery pory roku i 10-lecie grupy MoCarta – PaKA 2007 **20.00** ★★★★ Whiplash – film obyczaj. USA 2013 **21.55** The Police – kulisy wielkiej kariery **23.25** Zima – film anim.

TVP Sport

10.00 Futbol totalny **11.10** Motorowodna F1H20 **11.45** Studio **12.10 (L)** Biatlon: PŚ kobiet w Annecy-Le Grand-Bornand **13.30** Drugi skok **14.20** Studio **14.40 (L)** Biatlon: PŚ mężczyzn w Annecy-Le Grand-Bornand **15.55 (L)** Pływanie na krótkim basenie: MP w Szczecinie **18.45 (L)** Boks: Imperium Wałbrzych – Legia Warszawa **21.45** Sportowy wieczór **22.30** Biatlon: PŚ kobiet w Annecy-Le Grand-Bornand **23.25** Biatlon: PŚ mężczyzn w Annecy-Le Grand-Bornand **0.20** Boks: C. Simpson – T. Williamson

TV 4

6.00 Łowcy skarbów. Kto da więcej **6.55** Wielkie tajemnice historii **7.50** 11 września – ostatnie minuty lotu 93 **8.50** Gwiazdy kabaretu **9.00** Ewa gotuje **9.30** Galileo **11.35** ★★★ Robin Hood: książę złodziei – film przygod. USA 1991 **14.35** ★★★ U-571 – dramat USA/Fr./Wł. 2000 **17.00** ★★★ Goście w Ameryce – komedia Fr./USA 2001 **18.55** Uroczysko (183, 184) – serial krym. Polska **20.00** Sprawiedliwi. Trójmiasto (61-64) **0.00** STOP Drogówka **1.00** Zamki krzyżowców: budowle nie do zdobycia **2.05** Covidowi zwycięzcy

TV Trwam

11.45 Rozważania adwentowe dla rodzin dzieci utraconych **12.00** Anioł Pański z Ojcem Świętym **12.15** Papież Polak do rodaków **12.40** Misja Bilaj **13.10** Brat Anatol apostoł Maryi **14.30** Zapiski ze świętości Prymasa Tysiąclecia **15.00** Wieś to też Polska **16.10** Koncert życzeń **17.00** Natura et Homo **17.30** Sól Ziemi **18.15** Rozmowy niedokończone **19.30** Moja katolicka rodzina **20.00** Informacje **20.20** Różaniec **21.00** Apel Jasnogórski **22.00** Mocni Jego mocą **22.45** Jak wygrać małżeństwo?

TV Puls

5.00 Dyżur **5.55** Taki jest świat – magazyn **6.30** Kobra – oddział specjalny (10-12) – serial sens. Niemcy **9.15** Ranczo (5-9) – serial kom. Polska **14.25** ★★★ Naga broń 33 i 1/3: Ostateczna zniewaga – komedia USA 1994 **15.55** ★★★ Powiedz tak – komedia rom. USA/Niemcy 2001 **18.05** ★★★ Pies – komedia USA 2022 **20.00** ★★★ Uprowadzona 3 – film sens. USA/Hiszp./Fr. 2014 **22.10** ★ Pomścić córkę – film sens. USA 2022 **0.10** ★★★ Mizantrop – thriller USA/Kan. 2023

★★★★★ koniecznie ★★★★ zdecydowanie tak ★★★ możesz ★★ nie musisz ★ zdecydowanie nie (L) na żywo

DVB T stacje dostępne w naziemnej telewizji cyfrowej

PONIEDZIAŁEK 22 Grudnia

TVP 1

7.00 Msza święta na Jasnej Górze **7.30** Rodzinka na święta – serial dok. **8.00** Serwis Info **8.20** Zaraz wracam (57) **9.00** Ranczo (40) **10.00** Komisarz Alex (56) **11.00** Ojciec Mateusz (30) **12.00** Serwis Info **12.10** Agrobiznes, Agropogoda **12.40** Magazyn rolniczy **12.55** Planeta Ziemia III **14.00** Wichrowe wzgórze (323) – serial obyczaj.

15.00 Serwis Info – magazyn
15.15 Reporterzy – magazyn
15.35 Gra słów. Krzyżówka – teleturniej
16.05 Dziedzictwo (783) – serial obyczaj. Turcja
17.00 Teleexpress
17.30 Jaka to melodia? – teleturniej muzyczny
18.10 Klan (4622) – telenowela Polska
18.45 Akacjowa 38 (773) – serial obyczaj. Hiszpania
19.30 19.30
19.55 Pytanie dnia
20.30 Teatr TV: Wigilijna opowieść – spektakl Polska 2000 Reż. Piotr Trzaskalski, wyk. Andrzej Chyra, Katarzyna Herman, Tomasz Zaliwski
21.40 Jan Englert. Spróbuję jeszcze raz pofrunąć – film dokumentalny Polska 2025
22.55 Balans bieli – magazyn
23.40 Sonata – dramat obyczaj. ★★★★ Polska 2022 Reż. Bartosz Blaschke, wyk. Michał Sikorski, Małgorzata Foremniak, Łukasz Simlat
1.40 Wykrywacz kłamstw

TVP 2

5.30 M jak miłość (1660) **6.25** Rodzina (nie od) święta **6.55** Barwy szczęścia (3281) **7.30** Pytanie na śniadanie **11.50** Okrasa łamie przepisy – magazyn **12.30** Koło fortuny – teleturniej **13.15** Miłość i nadzieja (358) – serial obyczaj. Turcja 2022 **14.05** Va banque – teleturniej **14.35** Na sygnale (809) – serial obyczaj. Polska 2025

15.05 La Promesa – pałac tajemnic (296) – telenowela
15.50 Przepis dnia – magazyn
16.00 Koło fortuny – teleturniej
16.35 Familiada – teleturniej
17.20 Miłość i nadzieja (359)
18.15 Va banque – teleturniej
18.50 Jeden z dziesięciu
19.25 Barwy szczęścia (3281)
19.50 Przepis dnia – magazyn
20.05 Barwy szczęścia (3282) Rawiczowa spotyka się z Celiną. Pragnie zemsty na Zastoi i próbuje zlecić jego zabójstwo. Asia i Hubert muszą przekonać Emila do wyjazdu do USA.
20.40 Kulisy „M jak miłość"
20.55 M jak miłość (1899) Agnes się ukrywa i jest gotowa uciec przed Martinem aż do USA, nieświadoma, że praktycznie cała rodzina z Grabiny domyśliła się już, kto jest jej ojcem.
21.55 Na sygnale (810, 811)
22.55 Cztery pory roku w Hawanie (5) – serial krym.
23.55 Komedianci debiutanci ★★★★ – komediodramat Fr. 2020 Reż. Emmanuel Courcol, wyk. Kad Merad
1.55 Stulecie Winnych (50)

Polsat

5.25 Telezakupy TV Okazje – program reklamowy **6.00** Nowy dzień – magazyn **8.30** Malanowski i Partnerzy – serial fabularno-dokumentalny **9.30** Swaci (9) – serial kom. **10.30** Kuchnia (37, 38) – serial kom. **11.30** Gliniarze – serial fabularno-dokumentalny **14.40** Dlaczego ja? (1411) – serial fabularno-dokumentalny Polska 2025

15.50 Wydarzenia
16.15 Pogoda
16.20 Interwencja – magazyn
16.30 Na ratunek 112 (891) – serial fabularno-dokumentalny
17.00 Gliniarze (1052) – serial fabularno-dokumentalny
18.00 Pierwsza miłość (4120) Mateusz ucieka z konwoju transportującego go z pogrzebu Teresy. Ochronę zostają objęte Emila i Marta, które mogą być potencjalnym celem. Piotrek zaczyna dostrzegać istotę chorego planu Stika.
18.50 Wydarzenia
19.15 Gość „Wydarzeń"
19.55 Pojutrze – film katastroficzny ★★★ USA 2004 Reż. Roland Emmerich, wyk. Dennis Quaid, Jake Gyllenhaal, Sela Ward
22.25 Turysta – thriller USA/Francja/Włochy/W. Bryt. 2010 ★★★ Reż. Florian Henckel von Donnersmarck, wyk. Johnny Depp, Angelina Jolie, Paul Bettany
0.50 Carandiru ★★★★ – dramat obyczaj. Brazylia/Argentyna/Włochy 2003
4.40 Disco gramy!

TVN

5.15 Jak to jest zrobione? **5.40** Uwaga! **5.55** Ukryta prawda – serial fabularno-dokumentalny Polska 2023 **6.50** Kuchenne rewolucje: Pizzeria „Hot Devil Pizza", Łódź – reality show **7.45** Dzień Dobry TVN **11.25** Kuchenne rewolucje: Koronowo – Nasze smaki – reality show **13.35** Ukryta prawda (1560-1562) – serial fabularno-dokumentalny

16.50 Kuchenne rewolucje – reality show
17.55 Detektywi (195)
19.00 Fakty
19.40 Kroniki Pucharu Świata w skokach narciarskich
19.55 Uwaga! – magazyn
20.10 Doradca smaku
20.15 Na Wspólnej (4136) Darek zaczyna przegrywać na wszystkich frontach. Kalina, która odzyskała pewność siebie, ostrzega Żbika, że teraz nie mogą jej zwolnić. Nowak odwiedza Kamila i prosi go o radę, jak dogadać się z nastolatką.
20.55 Green Book – film biograf. ★★★★ USA/Chiny 2018 Reż. Peter Farrelly, wyk. Viggo Mortensen, Mahershala Ali, Linda Cardellini
23.40 Włoska robota – film sensac. ★★★★ USA/Francja/Włochy/W. Bryt./Niemcy 2003 Reż. F. Gary Gray, wyk. Mark Wahlberg, Charlize Theron, Donald Sutherland
1.55 Co za tydzień – magazyn
2.20 Kuchenne rewolucje
3.10 Szpital św. Anny (73)
3.55 CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas (15)

TVN 7

6.05 Szkoła **8.50** Ukryta prawda **11.50** W-11 Wydział Śledczy **13.55** Detektywi **14.55** Zapukaj do moich drzwi (6) **15.55** Sąd rodzinny **16.55** Tajemnice miłości **17.55** Zagadki losu **19.00** Ukryta prawda **20.00** ★★★ Rafa – horror Australia 2010, reż. Andrew Traucki, wyk. Damian Walshe-Howling, Gyton Grantley **21.55** ★★★ Miasto złodziei – dramat USA 2010, reż. Ben Affleck, wyk. Ben Affleck **0.25** ★★★ 8-bitowe Święta – komedia USA/Kan. 2021, reż. Michael Dowse, wyk. Winslow Fegley **2.25** Żyjąc z potworem

TVP Kultura

9.00 Lalka (1) **10.35** ★★★★ Będzie lepiej – komedia Polska 1936 **12.25** Wielcy mistrzowie malarstwa **13.25** Wstęp wolny **13.45** Tamte lata, tamte dni **14.20** ★★★★ Siedem czerwonych róż, czyli Benek Kwiaciarz o sobie i o innych – dramat Polska 1972 **15.45** Lalka (2) **17.10** Tygodnik kulturalny **18.10** Bez stałego adresu – Bob Dylan **20.00** ★★★ Miara człowieka – dramat Fr. 2015 **21.40** Porozmawiajmy szczerze **22.20** ★★★★★ Whiplash – dramat USA 2014 **0.20** Łódź Kultury

TVP Sport

8.05 Pływanie na krótkim basenie: MP w Szczecinie **9.45** Tenis stołowy: KTS Enea Siarkopol Tarnobrzeg – Miro Ganxets Costa Durada **11.35** Biatlon: PŚ w Annecy-Le Grand-Bornand **13.25** Piłka ręczna: MŚ kobiet: Wybrany mecz Polek **15.10** Powerboating: MŚ UIM F1H2O – GP Arabii Saudyjskiej w Dżuddzie **15.45** Piłka nożna: Portugalia – Hiszpania **17.55** Piłka nożna: Walia – Polska **20.00** Piłka nożna: Holandia – Polska **22.05** Sportowy wieczór **22.45** Boks **1.05** Boks: Christian Mbilli – Maciej Sulęcki

TV 4

6.00 Łowcy skarbów. Kto da więcej **7.55** Bogaty dom – biedny dom **8.55** Policjantki i policjanci (238, 239) **10.55** Na ratunek 112 **11.55** Trudne sprawy **14.55** Ktoś tu kłamie? **15.55** Łowcy skarbów. Kto da więcej **18.00** Policjantki i policjanci (1320, 1321) **20.00** Uroczysko (139, 140) – serial krym. Polska **21.00** Sprawiedliwi – wydział kryminalny (948) – serial krym. Polska **22.00** Sprawiedliwi. Trójmiasto (65) **23.00** ★★★ Purpurowe rzeki II: Aniołowie Apokalipsy – thriller Fr./Wł./W. Bryt. 2004 **1.05** Love Island. Wyspa miłości

TV Trwam

11.30 Warto być ojcem **12.20** Orędzie na trudne czasy **13.30** Msza święta **14.30** Misja księdza Jacka **15.25** Centrum Ewangelizacji **16.10** Sanktuaria polskie **16.30** Porady bonifratrów **17.00** Świadkowie **17.30** Moja parafia **18.15** Rozmowy niedokończone **19.30** Poznajemy Polskę **19.45** Modlitwa z telefonicznym udziałem dzieci **20.00** Informacje **20.20** Różaniec **21.00** Apel Jasnogórski **21.40** Polski punkt widzenia **22.00** Z wędką... **22.30** Obyś był zimny albo gorący

TV Puls

6.00 Nash Bridges (37, 38) **8.00** Kobra – oddział specjalny (12, 13) **10.00** Zbuntowany anioł (225, 226) **11.55** Wspaniałe stulecie (2, 3) **13.50** Lombard. Życie pod zastaw (391, 392) **15.50** Ranczo (5, 6) – serial kom. Polska **18.00** Lombard. Życie pod zastaw (908, 909) – serial obyczaj. Polska **20.00** ★★ Mścicielka – thriller Fr./Kan./USA 2016 **22.00** ★★★ Smak zemsty. Peppermint – thriller USA/Hongk./Chiny 2018 **23.55** ★★ Śmiertelna rozgrywka – film sens. USA/Monaco 2016

★★★★★ koniecznie ★★★★ zdecydowanie tak ★★★ możesz ★★ nie musisz ★ zdecydowanie nie (L) na żywo

DVB T stacje dostępne w naziemnej telewizji cyfrowej

eprasa.pl a8fb8ecb1e

Popularne i zdrowe! Morsowanie niesie szereg korzyści zdrowotnych

Agata Siemiaszko
agata.siemiaszko@polskapress.pl

FOT. OLGA ROLENKO/ GETTY IMAGES

Warto spróbować – zwłaszcza zimą, gdy warunki do tej aktywności są idealne

Choć sama myśl o wejściu do lodowatej wody potrafi wywołać dreszcze, morsowanie może okazać się nie tylko wyjątkowym przeżyciem, ale także źródłem licznych korzyści zdrowotnych.

Morsowanie stało się bardzo popularne i coraz więcej osób decyduje się na takie krótkie zimne kąpiele. Warto pamiętać, że do morsowania należy odpowiednio się przygotować. Zanim wejdzie się do lodowatej wody, organizm powinien stopniowo przyzwyczajać się do coraz niższej temperatury, by nie doznał szoku termicznego.

Zażywanie bardzo zimnych kąpieli w otwartych akwenach wodnych, nierzadko w wydrążonych w lodzie przeręblach, to zajęcie praktykowane w grupach, co pomaga przełamać opory i zwiększyć bezpieczeństwo morsowania. Osoby, które lubią właśnie w taki sposób spędzać wolny czas, potocznie nazywane są morsami.

Dlaczego warto morsować?

- Lepsza odporność organizmu. Regularne wchodzenie do zimnej wody hartuje organizm i zwiększa tolerancję na zimno, co bezpośrednio przekłada się na wzrost odporności. Podobny efekt można osiągnąć również stosując codzienne zimne prysznice o temperaturze ok. 10 stopni. W przypadku morsowania najlepsze efekty osiąga się przy regularnych cotygodniowych sesjach. Warto pamiętać, że nie powinno się morsować częściej niż co 2 dni, ponieważ organizm potrzebuje regeneracji.
- Rzadsze infekcje i krótszy czas trwania choroby. Zwiększenie odporności i zahartowanie organizmu sprawiają, że morsy znacznie rzadziej chorują na różnego rodzaju infekcje wirusowe. Dodatkowo w przypadku choroby zaobserwowano, że jest ona znacznie lżejsza, a czas regeneracji krótszy średnio o 2 dni.
- Lepszy nastrój. Morsowanie wywołuje swojego rodzaju szok w organizmie, a także zwiększenie wydzielania adrenaliny, czyli hormonu nazywanego hormonem strachu, ucieczki lub walki. Adrenalina pobudza organizm do działania, dodaje energii i znacząco poprawia nastrój. Rozpoczynając morsowanie, warto zapisać się do tzw. Klubu Morsa, który zrzesza bardzo dużo osób. Wspólne morsowanie stanowi świetną rozrywkę, a obcowanie z innymi ludźmi dodatkowo może poprawiać nastrój.
- Poprawa kondycji skóry i redukcja cellulitu. Regularne morsowanie zostawia również pozytywny ślad na skórze. Podczas lodowatych kąpieli dochodzi do zwiększenia pracy serca i usprawnienia krążenia, a tym samym szybszej eliminacji toksyn z organizmu. Dodatkowo zaobserwowano, że regularne morsowanie znacząco redukuje widoczność cellulitu, potocznie nazywanego pomarańczową skórką.
- Szybsze odchudzanie. Morsowanie może również wspierać proces odchudzania. Dlaczego? Ponieważ lodowata woda oziębia temperaturę nie tylko tkanek, ale również krwi. Po wyjściu z wody organizm chce jak najszybciej wrócić do prawidłowej temperatury ciała, więc potrzebuje energii, która magazynowana jest m.in. w tkance tłuszczowej. Regularne morsowanie może zatem być jedną z form aktywności fizycznej, która korzystnie wpływa na wygląd sylwetki.
- Poprawa krążenia. Przebywanie w lodowatej wodzie powoduje rozszerzenie się naczyń krwionośnych, przyspieszenie akcji serca, a tym samym usprawnienie pracy układu krążenia. Regularne morsowanie zalecane jest osobom ze słabym krążeniem krwi, jednak nie w przypadku przebytego zawału serca lub udaru mózgu. Ten sport chętnie uprawiany jest przez osoby z objawami zimnych dłoni i stóp, ponieważ po takiej sesji poprawia się krążenie również w kończynach.
- Łagodzenie stanów zapalnych i bólu stawów. Morsowanie może wspierać również leczenie chorób zapalnych stawów. Zwiększony przepływ krwi przyspiesza eliminacje toksyn prozapalnych, a także zwiększa transport składników odżywczych do komórek i tkanek, dzięki czemu dochodzi do ich lepszego odżywienia. Warto jednak wspomnieć, że w przypadku zapalenia stawów morsowanie należy rozpocząć powoli od zimnych pryszniców, ponieważ nagły szok temperaturowy może tylko nasilić sztywność stawów.
- Morsowanie to okazja do spotkania ze znajomymi i wspólnego spędzenia czasu na świeżym powietrzu. A jak wiadomo, zarówno towarzystwo przyjaciół, jak i kontakt z naturą są niezbędne dla naszego zdrowia psychicznego.

Jak zacząć morsować?

Przed rozpoczęciem morsowania trzeba odpowiednio się do niego przygotować. Poniżej przedstawiamy kilka zaleceń, które mogą ułatwić przebywanie w lodowatej wodzie:

- Morsowanie warto rozpocząć jesienią, np. w październiku lub listopadzie, ponieważ w jesiennych miesiącach woda jest znacznie cieplejsza niż zimą.
- Kilka tygodni przed planowanym morsowaniem codziennie warto brać kilkuminutowe zimne prysznice o temperaturze 10 stopni Celsjusza.
- W okresie jesiennym chodzić boso po zimnej nawierzchni, np. brzegu plaży – należy dokładnie sprawdzić teren i usunąć ostre przedmioty, aby chodząc boso, nie skaleczyć się.
- Dzień przed morsowaniem należy zrezygnować z picia alkoholu, ze względu na właściwości rozrzedzające krew.
- Zawsze przed wejściem do zimnej wody należy zrobić kilkuminutową rozgrzewkę.

WARTO WIEDZIEĆ

Morsowanie – przeciwwskazania
Mimo korzyści z morsowania, ze względu na niebezpieczeństwo związane z układem krążenia, tego sportu nie zaleca się w przypadkach: dzieci i osób poniżej 13. roku życia, kobiet ciężarnych, niewydolności nerek, dializ, nadczynności tarczycy, boreliozy, niewyrównanego nadciśnienia tętniczego krwi, stanu po zawale serca lub udarze mózgu, niewydolności serca, zakrzepicy żył głębokich, zaawansowanych żylaków.

eprasa.pl a8fb8ecb1e

FOT. PIOTR KRZYŻANOWSKI

6 grudnia legniczanie dostali piękny prezent mikołajkowy. Miedź wygrała 2:1 z Odrą Opole

BETCLIC 1 LIGA PO RUNDZIE JESIENNEJ MIEDŹ LEGNICA MA BLISKO DO LIDERA

W Turcji zagrają z dwoma drużynami z Ukrainy

Redakcja
Legnica

Miedź Legnica po meczu z Odrą Opole rozpoczęła zimową przerwę w rozgrywkach. Rundę jesienną zakończyła na 10. miejscu, ale tylko z 4 punktami straty do lidera.

Piłkarze wyjechali na urlopy. Na Stadionie Miejskim im. Orła Białego w Legnicy po urlopach i okresie indywidualnych treningów ponownie spotkają się 7 stycznia, inforuje klub. Wtedy rozpoczną właściwy okres przygotowawczy przed wznowieniem rozgrywek Betclic 1 Ligi. Główną częścią będzie zgrupowanie w Turcji, gdzie Miedź zmierzy się z dwoma drużynami z ukraińskiej ekstraklasy.

Podopieczni trenera Janusza Niedźwiedzia pierwszy mecz kontrolny rozegrają w środę 14 stycznia, gdy podejmą rezerwy Miedzi grające na co dzień w Betclic 3 Ligi.

Trzy dni później legniczanie zmierzą się z ligowym rywalem Chrobrym Głogów.

19 stycznia rozpoczną zgrupowanie w Turcji. Względem ubiegłego roku zmianie ulegnie miejscowość, w której „Miedzianka" przygotowywać się będą do rundy wiosennej.

Tym razem uda się do Antalyi. Tam zagra sparingi z czterema rywalami zagranicznymi. 21 stycznia przeciwnikiem legniczan będzie podobnie jak rok wcześniej Zoria Ługańsk. Klub występuje na co dzień w ukraińskiej najwyższej klasie rozgrywkowej i jeszcze ma do rozegrania ostatnią kolejkę ligową. 4 dni później zespół rozegra dwa mecze kontrolne. Pierwszy przedpołudniem z Epicentrem Kamieniec Podolski - beniaminkiem ukraińskiej ekstraklasy, a w przypadku wieczornego spotkania rywal nie jest jeszcze ustalony.

29 stycznia drużyna z Legnicy rozegra ostatni sparing w Turcji, ale w przypadku tego terminu także przeciwnik jest do ustalenia. Dzień po ostatniej potyczce legniczanie wyruszą w drogę powrotną do Polski.

Tydzień później wznowione zostaną rozgrywki Betclic 1 Ligi i na inaugurację piłkarskiej wiosny Miedź podejmie u siebie Pogoń Grodzisk Mazowiecki.

Wraz z końcem rundy jesiennej Betclic 1 Ligi trener bramkarzy Andrzej Olszewski odchodzi ze sztabu Miedzi. Umowa szkoleniowca z legnickim klubem została rozwiązana za porozumieniem stron.

Olszewski związał się z Miedzią w 2023 roku. Później współpracował także z Ireneuszem Mamrotem, Wojciechem Łobodzińskim i Januszem Niedźwiedziem.

Zagłębie Lubin popsuło pożegnanie trenera Papszuna

Jacek Czaplewski
Legnica

KGHM Zagłębie Lubin na zakończenie rundy jesiennej PKO Bank Polski Ekstraklasy pokonało na wyjeździe Rakowa Częstochowa 1:0.

Dla Marka Papszuna był to pożegnalny mecz z Limanowskiego przed „transferem" do Legii Warszawa. Wystarczyło zwyciężyć, żeby Raków zakończył rundę na samym szczycie. Wszystko skomplikowała jednak czerwona kartka pokazana Adrianowi Amorimowi pod koniec pierwszej odsłony - za uderzenie łokciem.

W drugiej połowie osłabiony Raków nie był w stanie stworzyć zagrożenia. Mało tego, sam stracił bramkę i przegrał mecz. W 81. minucie sytuację sam na sam z Oliwierem Zychem wykorzystał wprowadzony na boisko kilka minut wcześniej Jakub Sypek. W ten sposób dobiegła końca seria pięciu wygranych z rzędu częstochowian.

Trzeba pochwalić piąte w tabeli Zagłębie, bo świetnie wykorzystało okazję od losu. Zespół Leszka Ojrzyńskiego był rewelacją rundy jesiennej. Kończy ją punkt za Rakowem, a po spotkaniu w Częstochowie traciło tylko dwa do liderującej Wisły Płock (mecz Motoru Lublin z Jagiellonią Białystok zakończył się po zamknięciu wydania, podobnie jak starcie Legii Warszawa z Piastem Gliwice).

PKO BP Ekstraklasa

ZALEGŁY MECZ 4. KOLEJKI

Raków Częstochowa - KGHM Zagłębie Lubin 0:1 (0:0)

Bramka: Sypek 81.

Raków: Zych - Svarnas, Racovi an, Tudor l - Amorim l, Baráth (86. Diaby-Fadiga), Struski, Ameyaw (86. Pieńko) - Bulat (75. Repka), Makuch (75. Rondić l) - Brunes (46. Silva).

Zagłębie: Burić - Michalski l, Ławniczak, Makowski (51. Radwański l), Kossídis (88. Woźniak), Dziewiatowski l (46. Szmyt), Kolan (88. Nalepa), Orlikowski, Jakuba, Kocaba, Reguła (78. Sypek l).

Sędziował: Paweł Raczkowski (Warszawa).

Z 28 punktami Zagłębie zajmuje dziś piąte miejsce w tabeli Ekstraklasy. I tak będzie do nowej wiosennej rundy rozgrywek, bo ta jesienna właśnie się zakończyła. To nadspodziewanie dobry wynik drużyny z Lubina. Zwłaszcza gdy dodamy, że do lidera, czyli Wisły Płock, Miedziowym brak tylko 2 punktów!

FOT. WALDEMAR DESKA/PAP

Bramkarz Zagłebia Lubin Jasmin Burić zachował w Częstochowie czyste konto

eprasa.pl a8fb8ecb1e

Internowania i czołgi na ulicach

W centrach decyzyjnych władzy myślano już od roku o radykalnym zakończeniu „Karnawału Solidarności". Konkretne plany wykute w Sztabie Generalnym Ludowego Wojska Polskiego wprowadzono w życie 13 grudnia 1981 roku

Mariusz Grabowski

FOT. CC

Decyzja o wprowadzeniu stanu wojennego na terytorium Polski zaakceptowana została ostatecznie 5 grudnia 1981 roku. 13 grudnia na ulicach pojawiły się czołgi

Reakcją na „Karnawał Solidarności", jaki w Polsce trwał od ponad dwóch lat, były nerwowe ruchy władzy. Jesienią 1981 roku na Kremlu zaakceptowano scenariusz zbrojnej interwencji państw Układu Warszawskiego na terytorium Polski. Preludium do jej przeprowadzenia miały być przewidziane na grudzień 1980 r. manewry sojuszniczych wojsk Układu Warszawskiego „Sojusz-80". Ostatecznie, w wyniku nacisków dyplomatycznych USA, sowieckie kierownictwo podjęło decyzję o rezygnacji z tych ćwiczeń wojskowych. Ale jeszcze podczas posiedzenia Biura Politycznego PZPR 26 listopada 1980 r. rozważano możliwość użycia siły wobec strajkujących.

Ostatecznie jednak uznano, iż na konfrontację jest jeszcze za wcześnie. Powołano za to sztab roboczy złożony z przedstawicieli partii, wojska, MSW i Prokuratury Generalnej, którego zadaniem miało być przygotowanie „bilansu wszystkich sił" do spodziewanej konfrontacji.

Prace planistyczne przyszłego stanu wojennego zakończono w marcu 1981 r. Przez cztery tygodnie przebywała wówczas w PRL specjalna grupa wysokich rangą funkcjonariuszy KGB i sowieckich wojskowych, których zadaniem było z jednej strony udzielenie wsparcia polskim towarzyszom, z drugiej zaś dopilnowanie, by wszystko zostało „zapięte na ostatni guzik".

Najważniejszy dokument - „Myśl przewodnia wprowadzenia na terytorium PRL stanu wojennego ze względu na bezpieczeństwo państwa" - był gotowy w trzeciej dekadzie marca, jak się jednak wydaje, podpisany (i przy tym antydatowany) został dopiero w początkach kwietnia na bezpośrednie polecenie Moskwy.

Jednym z elementów przygotowań do stanu wojennego była wymiana kadry. 18 października 1981 r. nowym I sekretarzem KC PZPR został generał Wojciech Jaruzelski, który skoncentrował w swoim ręku władzę nad rządem, partią i wojskiem. Zrobił to w atmosferze zmęczenia społeczeństwa permanentnym kryzysem i - jak przekonywały ówczesne media - spadającym poparciem dla Solidarności.

Decyzja o wprowadzeniu stanu wojennego na terytorium Polski zaakceptowana została ostatecznie 5 grudnia 1981 roku przez Biuro Polityczne KC PZPR. To wtedy Wojciech Jaruzelski otrzymał od towarzyszy partyjnych swobodę wyboru konkretnej daty rozpoczęcia działań. W nocy z 8 na 9 grudnia w trakcie narady z marszałkiem Wiktorem Kulikowem, wiceministrem obrony ZSRR, gen. Jaruzelski poprosił Kreml o udzielenie pomocy wojskowej po wprowadzeniu stanu wojennego w przypadku „masowego oporu społecznego". Marszałek odpowiedział: Jeżeli nie starczy waszych sił, to pewnie trzeba będzie wykorzystać Tarczę-81. I dodał: Zapewne Wojsko Polskie samo poradzi sobie z tą garstką rewolucjonistów. Jaruzelski odpowiedział: Katowice liczą około 4 milionów mieszkańców. To taka Finlandia, a wojska - jeśli nie liczyć dywizji obrony przeciwlotniczej - nie ma. Dlatego bez pomocy nie damy rady.

W całej Polsce działały już, złożone z oficerów Wojska Polskiego, tzw. Terenowe Grupy Operacyjne, rzekomo wysłane dla wsparcia lokalnych władz. 12 grudnia o północy jednostki specjalne MSW, ZOMO oraz funkcjonariusze Służby Bezpieczeństwa rozpoczęły działania. W ramach operacji „Azalia" siły MSW i wojsko zajęły obiekty Polskiego Radia i Telewizji oraz zablokowały w centrach telekomunikacyjnych połączenia krajowe i zagraniczne.

Kilka godzin później, 13 grudnia rano, Polacy obudzili się już w zupełnie innym kraju. Sypał śnieg, średnia temperatura wynosiła - 10 st. Celsjusza, telefony były głuche, a w telewizji przemawiał ponury jak fatum gen. Jaruzelski.

Akcja „Jodła"

Władze przygotowywały się do wprowadzenia stanu wojennego 13 grudnia 1981 r. niezwykle skrupulatnie - pierwsze listy przeznaczonych do internowania działaczy Solidarności datowane są już na październik 1980 r.

Po latach widać, że izolacja działaczy opozycji była jedną z najpoważniejszych operacji stanu wojennego. Wbrew stereotypom nie była to akcja jednorazowa, realizowano ją bowiem przez cały rok 1982.

Modelowym przykładem, jak władza komunistyczna wyobrażała sobie zatrzymanie politycznych przeciwników, była operacja gdańska. Przeprowadzona została w nocy z 12 na 13 grudnia 1981 r. - akcja internowań okazała się pełnym sukcesem reżimu.

„Zatrzymano większość składu obradującej w Gdańsku Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność", a na terenie kraju zdecydowaną większość przewidzianych do internowania osób. Pierwszej nocy było ich ponad 3 tys.; w pierwszym tygodniu wojny „polsko-jaruzelskiej" zamknięto ponad 5 tys. osób (w tym ponad 300 kobiet). Tylko nielicznym udało się uniknąć internowania. Ukrywali się m.in. Zbigniew Bujak, Władysław Frasyniuk, Bogdan Lis i kilkunastu działaczy lokalnych" - pisał historyk z IPN Grzegorz Wołk w opracowaniu „Internowanie działaczy opozycji w stanie wojennym".

Większość zatrzymań miała dramatyczny przebieg i niejednokrotnie brutalny charakter. We wspomnieniach internowanych często znajdziemy opisy wyłamywania przez milicjantów drzwi, zastraszania i bicia, terroryzowania sąsiadów, demolowania mieszkań, opowieści o pozostawionych bez opieki dzieciach.

Zatrzymanych przewożono do komend MO. „O ile milicjanci uczestniczący w nocnych zatrzymaniach zachowywali się różnie (zdarzały się nawet przypadki odmowy przeprowadzenia internowań), o tyle biorący udział w akcji »Jodła« funkcjonariusze SB nie mieli żadnych skrupułów. Powszechnie stosowali metodę zastraszania. Esbecy mówili internowanym, że pojadą »na białe niedźwiedzie«, czyli na Syberię. Niemal każdy transport kierowany na wschód wzbudzał strach. Więzienne samochody nie miały okien i często cel podróży nie był znany przed dotarciem na miejsce" - podsumowywał Andrzej Paczkowski w książce „Wojna polsko-jaruzelska. Stan wojenny w Polsce 13 XII 1981-22 VII 1983".

Zatrzymane osoby trafiały do stworzonych wcześniej tzw. ośrodków odosobnienia. Stanowiły sieć obozów dla internowanych, których przeważnie umieszczano w zakładach karnych. Wyjątek stanowiły kobiety i prominentni działacze Solidarności, których umieszczano w ośrodkach rządowych.

Podstawą internowania był dekret z 12 grudnia 1981 roku o wprowadzeniu stanu wojennego. Na jego mocy obywatele, w stosunku do których „zachodzi uzasadnione podejrzenie, że pozostając na wolności nie będą przestrzegać porządku prawnego albo prowadzić będą działalność zagrażającą interesom lub obronności państwa, mogą być internowani na czas obwiązywania stanu wojennego w ośrodkach odosobnienia".

Prawie 10 tysięcy internowanych

Z badań historyków wynika, że w latach 1981-1982 istniało ok. 40 takich „miejsc odosobnienia" (listę rozpoczyna Arłamów, a kończy Załęże) i 9 Wojskowych Obozów Specjalnych (od Czerwonego Boru do Węgorzewa). WOS-y powołane w 1982 r. stanowiły ukrytą formę internowania pod pozorem powołania na dodatkowe przeszkolenie do wojska. Pełna dokumentacja dotycząca tych obozów nadal objęta jest klauzulą tajności.

Dane co do liczby internowanych są wciąż szacunkowe. Przyjmuje się, że do 14 grudnia 1981 r. internowano 3392 osób. 21 grudnia w ośrodkach internowania znalazło się 5128 osób i była to maksymalna liczba internowanych znajdujących się w tych ośrodkach w jednym czasie. Pod koniec lutego 1982 r. przebywało w ośrodkach internowania 4095 osób. Z okazji święta 22 lipca zwolniono wtedy wszystkie internowane kobiety. Ogółem w stanie wojennym internowanych było blisko 10 tysięcy osób: 8728 mężczyzn i 1008 kobiet.

Internowani w swoich miejscach odosobnienia nie byli z reguły narażeni na dodatkowe szykany. Ale zdarzały się wyjątki - np. w marcu 1982 r. w ośrodku w Iławie internowani domagający się przestrzegania przysługujących im praw zostali przez strażników pobici. Wcześniej, 13 lutego 1982 r., podobny los spotkał grupę około 40 osób w ośrodku odosobnienia w Wierzchowie Pomorskim. Za zdemontowanie podsłuchów w celach urządzono im nawet regularne „ścieżki zdrowia", czyli bicie milicyjnymi pałkami.

Z czasem warunki pobytu ulegały poprawie. Internowanym umożliwiono wzajemny kontakt, strażnicy „odpuszczali" im wiele obostrzeń, którym podlegali więźniowie. Intensywnie rozwijało się życie kulturalne. Powszechne były wykłady samokształceniowe (internowano wielu nauczycieli akademickich i intelektualistów). Zdarzały się przypadki drukowania bibuły, którą kolportowano między celami oraz przemycano na zewnątrz.

„Internowani, wykorzystując dostępne w więzieniu materiały, tworzyli tzw. fajanse, czyli różnego rodzaju obrazy, rzeźby (głównie o charakterze patriotycznym i religijnym). Często organizowano protesty, w tym również głodowe. Żądano zniesienia stanu wojennego i wypuszczenia więźniów politycznych, ale również walczono o bardziej doraźne sprawy, chociażby umożliwienie posługi religijnej, widzeń z bliskimi, opieki lekarskiej nad chorymi współwięźniami" - pisał Grzegorz Wołk w opracowaniu „Ośrodki odosobnienia w Polsce południowo-wschodniej".

Pomoc Kościoła

Z pomocą internowanym pospieszyli Kościół katolicki oraz międzynarodowe organizacje humanitarne, głównie Międzynarodowa Komisja Czerwonego Krzyża. Księża, chcąc udzielać posługi religijnej pośród internowanych, zaczęli zgłaszać się do władz ośrodków odosobnienia. Pierwsze msze odbyły się w Boże Narodzenie 1981 roku.

Wcześniej, bo 17 grudnia, powstał Prymasowski Komitet Pomocy Osobom Pozbawionym Wolności i ich Rodzinom. Księża podejmowali się zwykle także pośrednictwa w przekazywaniu informacji oraz napływającej do Polski pomocy materialnej.

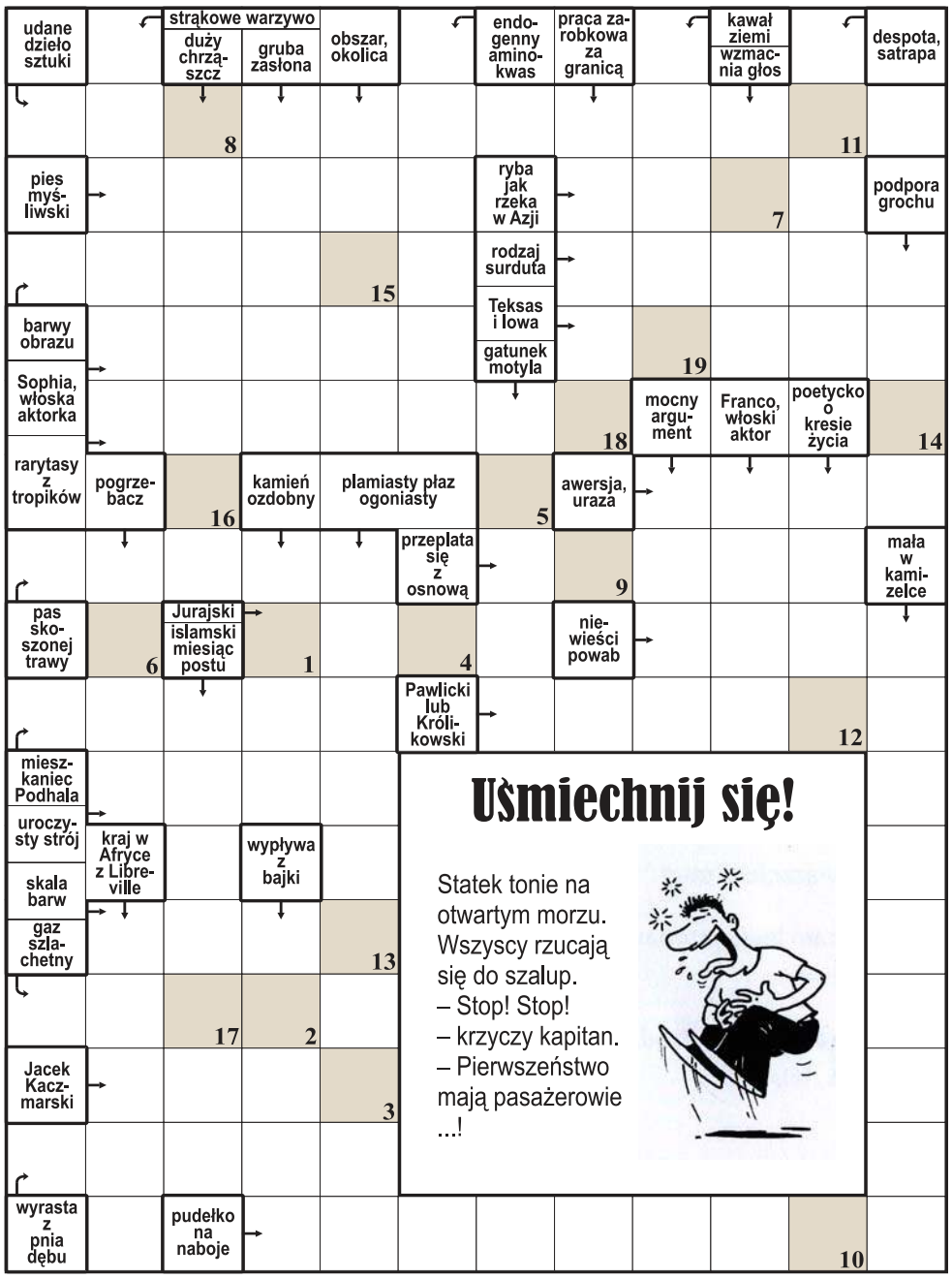
Koniec stanu wojennego

19 grudnia 1982 r. Rada Państwa PRL zawiesiła stan wojenny. Zaczęło ono obowiązywać od 31 grudnia. Utrzymano jednak najważniejsze ograniczenia praw obywatelskich.

Przyczyny takiego działania władz były całkowicie pragmatyczne. Jedną z nich była planowana na czerwiec 1983 r. pielgrzymka Jana Pawła II do Polski. Władze Stolicy Apostolskiej i episkopat uzależniały przybycie papieża od zniesienia stanu wojennego. Władze zdecydowały się więc na wariant pośredni, który byłby do przyjęcia dla obu stron. Elementem odwilży w działaniach PRL miało być również zwolnienie większości więźniów politycznych i internowanych, wciąż jednak trwały aresztowania działaczy podziemnych struktur Solidarności.

eprasa.pl a8fb8ecb1e

Krzyżówka panoramiczna

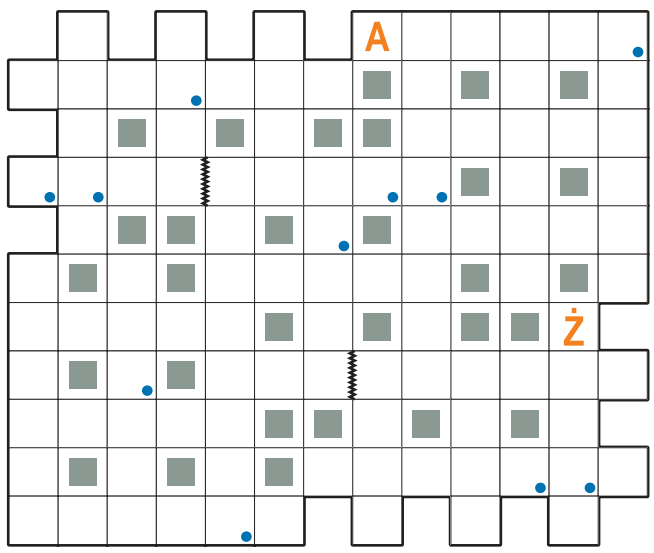
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19

Litery z pól ponumerowanych od 1 do 19 utworzą rozwiązanie – dokończenie dowcipu z okienka.

Krzyżówka A-Ż

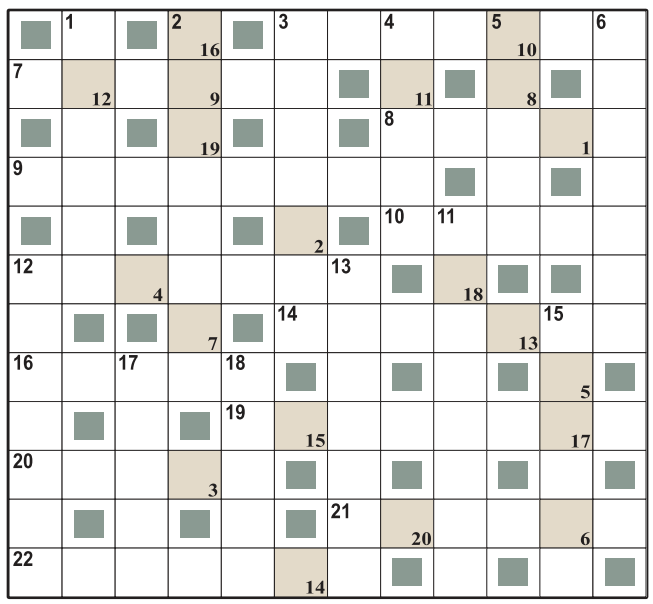
Każdy odgadywany wyraz (w nawiasie liczba liter) zaczyna się literą poprzedzającą określenie. Miejsce wpisywania – do odgadnięcia. Litery w polach z kropką, czytane rzędami, utworzą rozwiązanie.

A) druh Romka i Tytusa (6).
B) najwyższy tytuł wśród niższej brytyjskiej szlachty (7).
C) stare drzewo iglaste (6).
D) Willem, aktor z filmu „Pluton” (5).
E) aktorka z filmu „Plac Zbawiciela” (3,6).
F) nadaje odpowiedni kształt odlewowi (5).
G) ruch podkreślający wypowiedź (4).
H) Jaroslav, czeski pisarz, autor „Przygód dobrego wojaka Szwejka” (5).
I) stan w USA z Górami Skalistymi (5).
J) członek komisji sędziowskiej (5).
K) kopiec wzniesiony na czyjąś cześć (6).

L) amerykański melodramat z rolą Ali MacGraw (4,3).
Ł) madejowe, bardzo niewygodne (4).
M) najważniejszy egzamin licealisty (6).
N) żyłka, zacięcie (4).
O) wioślarska czwórka ze sternikiem (5).
P) pieprz turecki (7).
R) żołnierz ciężkiej jazdy (6).
S) radiowa dziennikarka (8).
T) jedna z Erynii, mścicielka wymierzająca karę (8).
U) kapitalistyczny lub socjalistyczny (6).
W) okręt na dnie Pacyfiku (4).
Z) lodowy na rzece (5).
Ż) cukierki z galaretki sprężystej jak guma (5).

Krzyżówka z hasłem

Litery z pól ponumerowanych w prawym dolnym rogu od 1 do 20 utworzą rozwiązanie – myśl Monteskiusza.

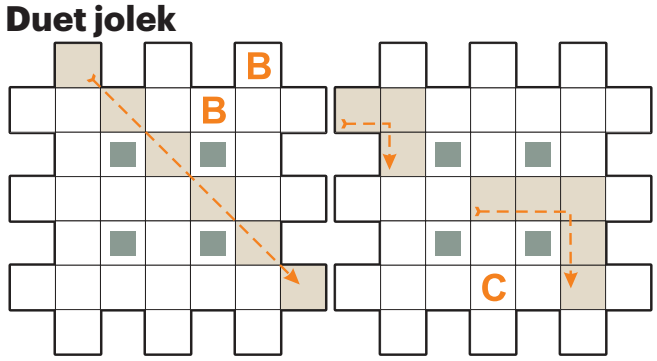
Poziomo:
3) miejsce wojskowych ćwiczeń,
7) sposób postępowania,
8) angielskie w kuchni,
9) nauka o florze,
10) piękno, uroda,
12) żywica naturalna,
14) miękka tkanina,
16) ostry zakręt w górach,
19) uczesanie, fryzura,
20) rząd lamp w teatrze,
21) schabowy w menu,
22) niewielki wodospad.

Pionowo:
1) miasto Romea i Julii,
2) obfitość, dobrobyt,
3) zespół uli,
4) słodycz na patyku,
5) mowa Sokratesa,
6) gafa towarzyska,
11) człowiek rozsądny,
12) ptak jak ciasto,
13) zbierana przez skarbnika,
15) graniczy z Libanem,
17) napój z mleka klaczy,
18) twardy jak ....

Początek wpisywania odgadniętych wyrazów w polach z kreską, kierunek zegarowy. Litery w oznaczonych polach, czytane rzędami, utworzą rozwiązanie – tytuł utworu Stefana Żeromskiego.

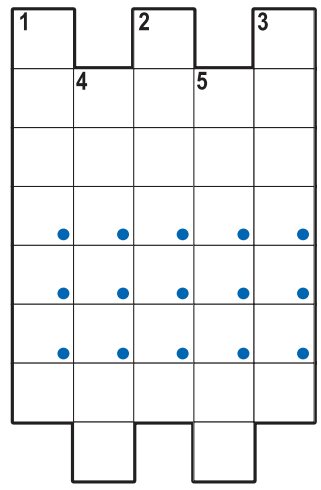
Duet jolek

W diagramach ujawniono niektóre litery. Litery w polach z kropką, czytane rzędami – osobno w każdym diagramie, utworzą rozwiązanie: dwa tytuły filmów Wojtka Smarzowskiego.

W przypadkowej kolejności:
– np. bal – zabawa i bal – kloc
– bakcyl, bakteria
– na nogach bramkarza hokeisty
– cienkie, przezroczyste płótno podobne do batystu
– włókno naturalne na podkoszulki
– uwodziciel z komedii Molière'a
– kilka parafii
– miasto w Andaluzji
– lutnia basowa
– przeciętny ... chleba
– śniegowa na stoku
– roślina ozdobna, gladiolus

Logogryf

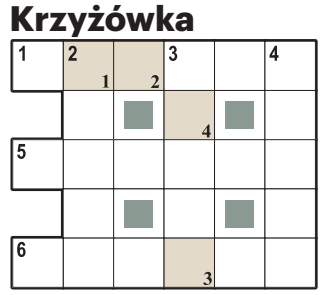
Litery w polach z kropką czytane kolumnami utworzą rozwiązanie – tytuł baletu.
1) afrykańska rzeka uchodząca do Oceanu Indyjskiego,
2) głębinowa lub artezyjska,
3) oklepany zwrot, banał,
4) klucznik ze „Starego dworu”,
5) brak szczęścia, pech.

Szyfr

1				
4	10	3	16	11
7				2
8				13
15	12	14	6	5	9
---	---	---	---	---	---

Litery z pól od 1 do 16 utworzą rozwiązanie – imię i nazwisko aktorki.
Poziomo:
4) gwóźdź do podkowy,
15) zniesienie, likwidacja.
Pionowo:
1) chciała by do raju,
11) ... Croft, rola Angeliny Jolie.

Krzyżówka

Litery z pól ponumerowanych w prawym dolnym rogu od 1 do 4 utworzą rozwiązanie.
Poziomo: stolica –
1) z Placem Czerwonym,
5) z muzeum Muzeum Prado,
6) z Bramą Brandenburską.
Pionowo:
2) marka dawnych japońskich telewizorów,
3) tworzy rafy,
4) pierwiastek promieniotwórczy.

Rozwiązania

Krzyżówka panoramiczna: Podróżujący na kredyt; **krzyżówka z hasłem:** Lepsze wrogiem dobrego; **logogryf:** „Popołudnie Fauna”; **wirówka panoramiczna:** „Puszcza jodłowa”; **duet jolek:** „Dom dobry”, „Dom zły”; **krzyżówka A-Ż:** kolorystyka; **szyfr:** Danuta Szaflarska; **krzyżówka:** Oslo.

eprasa.pl a8fb8ecb1e